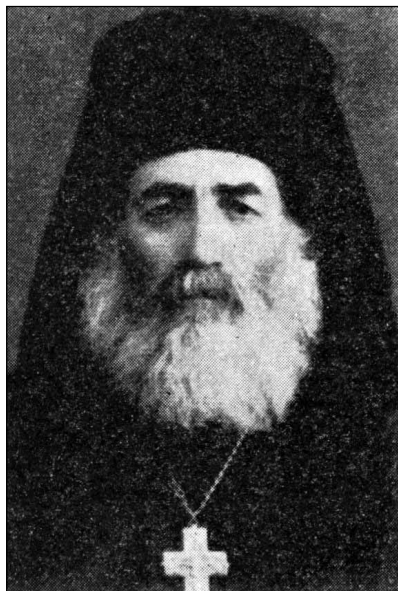

ΑΡΧΕΙΟΝ ΤΟΥ ΙΕΡΟΥ ΑΓΩΝΟΣ

ΠΕΡΙΟΔΙΚΗ ΕΚΔΟΣΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ ΙΕΡΟΥ ΑΓΩΝΟΣ
ΤΩΝ ΓΗΗΣΙΩΝ ΟΡΘΟΔΟΣΩΝ ΧΡΙΣΤΙΑΝΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΤΕΥΧΟΣ 9 – ΕΤΟΣ 2019

ΑΡΧΕΙΟΝ ΤΟΥ ΙΕΡΟΥ ΑΓΩΝΟΣ

ΠΕΡΙΟΔΙΚΗ ΕΚΔΟΣΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ ΙΕΡΟΥ ΑΓΩΝΟΣ
ΤΩΝ ΓΝΗΣΙΩΝ ΟΡΘΟΔΟΞΩΝ ΧΡΙΣΤΙΑΝΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: ΘΕΟΦ. ΕΠΙΣΚΟΠΟΣ ΓΑΡΔΙΚΙΟΥ ΚΛΗΜΗΣ
ΣΥΝΤΑΣΣΕΤΑΙ ΜΕ ΤΗΝ ΕΥΘΥΝΗ ΤΗΣ ΣΥΝΟΔΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ
ΙΣΤΟΡΙΚΟΥ ΑΡΧΕΙΟΥ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΩΝ ΓΝΗΣΙΩΝ ΟΡΘΟΔΟΞΩΝ
ΧΡΙΣΤΙΑΝΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ ΚΑΙ ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΜΕ ΤΗΝ ΕΥΛΟΓΙΑ
ΤΟΥ ΜΑΚΑΡΙΩΤΑΤΟΥ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΥ κ. ΚΑΛΛΙΝΙΚΟΥ
ΚΑΙ ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ ΣΥΝΟΔΟΥ

ΤΕΥΧΟΣ: 9 - Έτος 2019

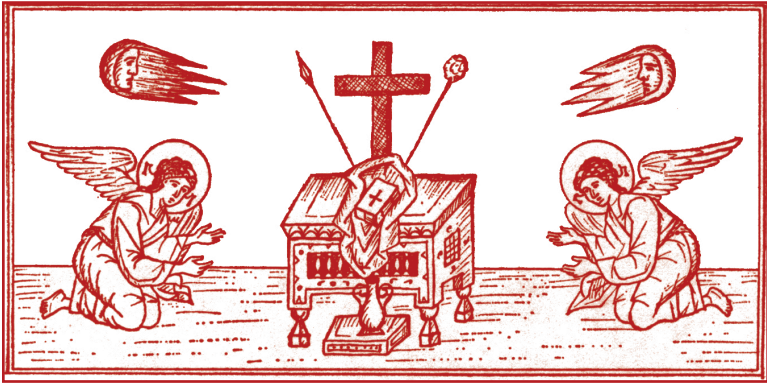
Περιεχόμενα

Εισαγωγικόν	1
Ἡ κατά τοῦ Νέου Ἡμερολογίου ἀντίδραση τῆς Μονῆς τοῦ Μεγάλου Σπηλαίου τὸ 1927	7
Ἀρχιμανδρίτης Ἀντώνιος Κουτσοδικόλας (1883-1963)	33
Ἀνακοινωθὲν τῆς «Ἑλληνικῆς Θερησκευτικῆς Κοινότητος τῶν Γνησίων Ὁρθοδόξων Χριστιανῶν»	40
Ὁφειλομένη Ἀπάντησις	42
Διαμαρτυρία πρὸς τὴν Βουλὴν	46
Ὁ Ἄγὼν τῶν πιστῶν εἰς τὰ Πάτρια	49
Ἡ Ἱεραρχία	54
Τὸ Σχίσμα	58
Ἐκδόσεις τῶν Γνησίων Ὁρθοδόξων - Ἔτος ἕνατον (1932)	68

Φωτογραφία ἐξωφύλλου:

Ἀρχιμ. Ἀντώνιος Κουτσοδικόλας († 1963).

Διεύθυνσις Γραφείων Ἱερᾶς Συνόδου:
Κάνιγγος 32 (γ' ὄροφος), 106 82 Ἀθήναι
Τηλ.: 2103828280
Fax: 2103847365
e-mail: ecclesiagoc@gmail.com

Εἰσαγωγικὸν

ΣΤΟΝ Χριστιανισμό ὁ ἅγιος Ζήλος γιὰ τὸν Θεὸ καὶ τὴν Δόξα Του, γιὰ τὴν Ἀλήθεια καὶ τὴν Δικαιοσύνη Του, γιὰ τὴν Ἐκκλησία καὶ τὴν Ἱερότητα της, γιὰ τὴν Ἀρετὴ καὶ τὴν Καθαρότητα, εἶναι αὐτὸς ποὺ ἀποτελεῖ πηγὴ ἐμπνεύσεως καὶ δυνάμεως γιὰ τὴν ἐπιτέλεση θεαρέστων ἔργων καὶ πράξεων, «καὶ χωρὶς τὸν ὁποῖο δὲν ὑπάρχει αὐθεντικὴ πνευματικὴ ζωὴ καὶ δὲν ὑπάρχει οὔτε εἶναι δυνατόν νὰ ὑπάρξει ἀληθινὸς Χριστιανισμός», κατὰ τὸν ἐπιφανῆ Ζηλωτὴ Ἀρχιεπίσκοπο Ἀβέρκιο († 1976) τῆς Ρωσικῆς Ἐκκλησίας τῆς Διασπορᾶς.

Ἡ εὐαγγελικὴ πραότητα καὶ ταπείνωση, ἡ εἰρήνη καὶ ἡ ἀγάπη, δὲν σημαίνουν ἀβουλία καὶ ἐνδοτικότητα μπροστὰ στὸ κακό, στὸ ψεῦδος καὶ στὴν πλάνη, ποὺ κηρύττονται ἢ ἐπιβάλλονται. Δὲν εἶναι δυνατόν νὰ ἐπιδεικνύεται ὑποχωρητικότητα ἐνώπιον αὐτῶν, στὸ ὄνομα μιᾶς γλυκανάλατης συναισθηματολογίας, ποὺ βαπτίζεται τεχνηέντως σὲ ἀνεκτικότητα, διακριτικότητα καὶ ἀγάπη, μὲ κοσμικὴ ἔννοια, ἀλλὰ σταθερὴ καὶ ἀσυνθηκολόγητη μάχη καὶ ἀπόκρουση, γιὰ τὴν μὴ διάδοση καὶ ἐπικράτησή τους, μέσα βεβαίως στὸ

πνεῦμα τοῦ εὐαγγελικοῦ ἤθους. Καὶ τοῦτο, διότι ἔλλοχεύει γιὰ τοὺς ἀπρόσεκτους καὶ ὑπερ-ζηλωτὲς καὶ ὁ ψευδῆς ζήλος, πὺ ἐνέχει φιλαυτία, ιδιοτέλεια, συμφεροντολογία, πείσμα τυφλὸ καὶ ἰσχυρογνώμονα φανατισμὸ, γιὰ ὑπηρετήση κρυφῶν ἢ φανερῶν ἐγωϊστικῶν παθῶν καὶ ἐπιδιώξεων.

Στὶς προσωπικὲς ἀδικίες ἐναντίον μας ὀφείλουμε νὰ δείχνουμε συγχωρητικότητα, ἀλλὰ ἐναντι τῶν ἐχθρῶν τοῦ Θεοῦ καὶ τῆς Ἐκκλησίας δὲν δυνάμεθα νὰ διατελοῦμε σὲ εἰρήνη καὶ συνθηκολόγηση. Ἡ χλιαρότητα καὶ ὁ ἐνδοτισμὸς, πὺ ἀρχίζουν ἀπὸ μικρὲς καὶ ἐπουσιώδεις παραβάσεις καὶ ἀνεπίτρεπτες ἀνοχές, ὀδηγοῦν σταδιακὰ σὲ αὐξηση τῶν κακῶν καὶ μεγάλες ἐνοχὲς μὲ προδοτικὲς ἀπολήξεις.

***

Καὶ σὲ αὐτὸ τὸ τεῦχος τοῦ Περιοδικοῦ μας, ἐξ ἀνάγκης ἐτησίου γιὰ τὸ τρέχον ἔτος, ὑπάρχουν διηγήσεις καὶ μαρτυρίες περὶ αὐτοῦ τοῦ θείου Ζήλου τῶν Ὁρθοδόξων Χριστιανῶν, οἱ ὅποιοι πρὶν ἀπὸ ἕνα σχεδὸν αἰῶνα δὲν ἔμειναν ἐφάμαρτα ἀπαθεῖς πρὸ τοῦ πλήγματος ἢ τῶν πληγμάτων κατὰ τῆς Παραδόσεως τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας μας, τὰ ὅποια ἐπέφεραν νεωτεροποιᾶ στοιχεῖα, συμβιβασμένα μὲ δυνάμεις ἀλλότριες, τοῦ κόσμου τούτου, πὺ ἀπέβλεπαν στὴν ἀποδυνάμωση τῆς Ἐκκλησίας καὶ τῆς Μαρτυρίας της, καὶ στὴν χρησιμοποίησή της γιὰ ἐγκόσμιους σκοποὺς, στὴν καθιέρωση ἐνὸς ἄνευρου Χριστιανισμοῦ, χρησιμοθηρικοῦ, κοινωνιστικοῦ καὶ οἰκουμενιστικοῦ.

Στὶς «Ἱστορικὲς Σελίδες» θὰ παρακολουθήσουμε τὴν ἄγνωστη κατὰ τοῦ Νέου Ἡμερολογίου ἀντίδραση τῶν Μοναχῶν τῆς περιφήμου ἱστορικῆς καὶ ἡρωϊκῆς Μονῆς τοῦ Μεγάλου Σπηλαίου στὴν Πελοπόννησο τὸ ἔτος 1927. Οἱ Πατέρες τῆς Μονῆς ἀπευθύνθηκαν μὲ σθένος καὶ ἀνδρεία στὶς πολιτικὲς ἀρχὲς τῆς ἐποχῆς, ἐπὶ τῷ σχηματισμῷ Οἰκου-

μενικῆς Κυβερνήσεως ἀπὸ τὸν γνωστὸ Πολιτικὸ Ἀλέξανδρο Ζαΐμη († 1936), γιὰ τὴν ἐπάνοδο στὸ «Ὁρθόδοξο Ἰουλιανὸ Παλαιὸ Ἡμερολόγιο», ὥστε ἐκτὸς ἀπὸ τὴν ἐπιτευχθεῖσα τότε πολιτικὴ συμφωνία, νὰ ἐπέλθει καὶ ἡ ἀναγκαία καὶ θεάρεστη ἐκκλησιαστικὴ ἔνωση τῶν διηρημένων πιστῶν ἐξ αἰτίας τῆς αὐθαιρέτου εἰσαγωγῆς τοῦ «αἰρετικοῦ νέου Παπικοῦ Γρηγοριανοῦ ἡμερολογίου». Ἡ προσφυγὴ στὴν πολιτικὴ ἐξουσία γίνεται, προφανῶς, λόγῳ τῆς πολιτικῆς ἀναμίξεως στὴν πρόκληση τοῦ προβλήματος, ἀφοῦ ἡ Ἡμερολογιακὴ Καινοτομία εἰσήχθη καὶ ἐφαρμόσθηκε «ἐπαναστατικῶ δικαίῳ». Ἡ δὲ ἀντίδραση τοῦ τοπικοῦ ἐπισκόπου Καλαβρύτων Τιμοθέου († 1936), φανατικοῦ ὑποστηρικτοῦ τοῦ Νέου Ἡμερολογίου, ἦταν ὀργισμένη καὶ ἀμετροεπῆς. Ὁ Καινοτόμος Δεσπότης ἔφθασε νὰ κατηγορήσει τοὺς ἐμφορομένους ἀπὸ θεῖο Ζῆλο Πατέρες, ὡς ἐπαναστάτες, ὡς ὄργανα τῆς Παπικῆς προπαγάνδας (!), καὶ ὡς ὁμοίους τῶν Χιλιαστῶν καὶ Κομμουνιστῶν! Κατὰ τὰ ἄλλα, ἐμεῖς οἱ τοῦ Πατρίου κατηγορούμεθα ἀνέκαθεν γιὰ φανατισμὸ καὶ γιὰ ζῆλο «οὐ κατ' ἐπίγνωσιν»!...

Βεβαίως, ὁ ἀναιδὴς αὐτὸς ψευδεπίσκοπος ἔλαβε κατάλληλη δημόσια ἀπάντηση ἀπὸ τοὺς ἀκολούθους τοῦ Πατρίου Ἡμερολογίου γρηγοροῦντας πιστοῦς, ἀλλὰ αὐτὸς ἐπανῆλθε, ὡς σχολάζων πλέον «πρώην Καλαβρύτων» μέσῳ οἰκουμενιστικοῦ ἔργου του («Ἡ Ἐνωσις τῶν Ἐκκλησιῶν», 1934), μὲ μία πρώϊμη ἀνοικτὴ Οἰκουμενιστικὴ προπαγάνδα καὶ ταυτόχρονα θλιβερὴ ἐπιθετικότητα κατὰ τοῦ Πατρίου ὅμως, τὸ ἴδιο ἐκεῖνο ἔτος ἦταν πὸν ἡ Μονὴ τοῦ Μεγάλου Σπηλαίου παραδόθηκε στὴν ὀρμὴ φοβερῆς πυρκαγιᾶς, ἡ ὁποία ἐπέφερε τρομακτικὲς καταστροφές!...

Στὶς «Μορφές» παρουσιάζεται ἐν συντομία, ἀλλὰ μὲ ψυχικὴ ἱκανοποίησι καὶ συγκίνησι, βάσει τῶν στοιχείων πὸν ἠδυνήθησαν νὰ συγκεντρωθοῦν, ἓνας ὄντως ἡρωϊκὸς Κλη-

ρικός τῆς Ἐκκλησίας μας, ὁ ὁποῖος κακοπάθησε καὶ ὑπέφερε ὑπὲρ τοῦ ἱεροῦ Ἀγῶνος ἀπὸ τοὺς Καινοτόμους διώκτες ὅσον ἴσως κανένα ἄλλο, ὁ Ἀρχιμ. Ἀντώνιος Κουτσονικόλας († 1963), ἐκ τῶν Ζηλωτῶν Ἀγιορειτῶν Πατέρων ἐκ Νέας Σκῆτης ὀρμώμενος, ὁ ὁποῖος ἐκλείσει τὸ στερέωμα τῶν Ὁμολογητῶν καὶ Ἀγωνιστῶν Πατέρων στὸν Κ' αἰῶνα. Εἶθε τὸ κείμενό μας αὐτὸ νὰ ἀποτελέσει αἰτία καὶ ἀφορμὴ νὰ ὑπάρξουν καὶ ἕτερα πολύτιμα στοιχεῖα περὶ τούτου, γιὰ νὰ καταγραφοῦν καὶ διασωθοῦν στὴν συλλογικὴ ἱστορικὴ μνήμη, ὡς ἐλάχιστο δεῖγμα τιμῆς καὶ εὐγνωμοσύνης στὴν ἀνεκτίμητη θυσία του.

Στὰ «Ἐπίσημα Κείμενα» δημοσιεύεται Διαμαρτυρία τῆς Διοικήσεως τῆς «Ἑλληνικῆς Θρησκευτικῆς Κοινότητος τῶν Γνησίων Ὀρθοδόξων Χριστιανῶν» γιὰ διαδραματισθέντα στὴν Βουλὴ τῶν Ἑλλήνων τὸ ἔτος 1927, ὅπου ἀπὸ κάποιους Βουλευτὲς τὸ ζήτημα τῆς θρησκευτικῆς συνειδήσεως τοῦ ὀρθοφρονούντος λαοῦ καταβιβαζόταν ἀνεπίτρεπτα καὶ λαϊκιστικά σὲ ζήτημα κομματικῆς ἀντιθέσεως καὶ πολιτικῆς ἀντιδράσεως.

Ἔτερο κείμενο τῆς «Κοινότητος» ἀπαντᾷ πρεπόντως στὶς ἀπρέπειες τοῦ ὡς ἄνω Καλαβρύτων Τιμοθέου, γιὰ τὴν ἀποκατάσταση τῆς ἀληθείας.

Καὶ ἐπίσης, ἕτερη Διαμαρτυρία ἀφορᾷ στὴν παρεμπόδιση τῆς Ἑορτῆς τοῦ Εὐαγγελισμοῦ τῆς Θεοτόκου μὲ τὸ Πάτριον στὸν Πειραιᾶ ἀπὸ μέρους τῶν Καινοτόμων διωκτῶν, ὅταν συνελήφθη καὶ κακοποιήθηκε ὁ Λειτουργὸς Ζηλωτῆς Ἱερομ. π. Ἀρτέμιος Νοδαράκης, φαινόμενο δυστυχῶς σύνηθες καθ' ὅλες τὶς ἐπόμενες δεκαετίες.

Στὰ «Δημοσιεύματα στὸν Τύπο» παρατίθενται κείμενα κυρίως τοῦ ἀπολογητοῦ τοῦ Πατρίου Δικηγόρου κ. Ἀντωνιάδη ἐκ Παλαιοῦ Φαλήρου, ὁ ὁποῖος μὲ ἐμβρίθεια, σοβαρότητα καὶ παρρησία ξεκαθάριζε ὅτι τὸ Ἡμερολογι-

ἀκό δὲν ἀφορᾷ στὸ ποιὸ Ἡμερολόγιο εἶναι ἐπιστημονικὰ ἀκριβέστερο, οὔτε ποιὸ πρέπει νὰ θεωρεῖται ὡς πολιτικό, ἀλλὰ ἀφορᾷ στὸν ἀντικανονικὸ τρόπο εἰσαγωγῆς τοῦ Νέου Ἡμερολογίου ἀπὸ τὴν Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος, γιὰ τὴν προσαρμογὴ τῶν ἀκινήτων ἑορτῶν τῆς Ὁρθοδοξίας πρὸς τὸ Γρηγοριανὸ Ἡμερολόγιο τῶν Δυτικῶν ἑτεροδόξων. Κατόπιν τούτου, τόνιζε τὰ θλιβερὰ ἐπακόλουθα, ὅπως τὴν ἀναστάτωση τοῦ κύκλου τῶν Κυριακῶν τοῦ Ὁρθοδόξου Πασχαλίου ἢ τὴν κατάργηση ἐνίοτε τῆς Νηστείας τῶν Ἁγίων Ἀποστόλων. Ἄν καὶ τὸ Ἰουλιανὸ Ἡμερολόγιο δὲν ὀρίζεται βεβαίως ἀπὸ κάποιον Ἱερὸ Κανόνα ὡς ἀναπόσταστο στὸ Ἑορτολόγιο τῆς Ἐκκλησίας, ὅμως ἡ περιφρόνηση τῆς Ἱερᾶς Παραδόσεως ἀπὸ τὴν ἀντικανονικὴ Μεταρρύθμισή του καταπατεῖ κατ' οὐσίαν τοὺς Ἱεροὺς Κανόνες, διότι ὁ σκοπὸς τους εἶναι ἡ κατοχύρωση τῆς Ἱ. Παραδόσεως ὡς πρὸς τὴν πίστη καὶ τὸν βίον τῆς Ἐκκλησίας.

Ἡ Ἡμερολογιακὴ Καινοτομία ἦταν μονομερῆς καὶ ἐπέφερε διάσπαση τοῦ λαοῦ, ἡ δὲ Πολιτεία δὲν θὰ ἔπρεπε νὰ στηρίξει τὴν ἐπιβολή της, ἐφ' ὅσον αὐτὴ κρίνεται ἀκόμη καὶ ὡς ἀντισυνταγματικὴ, οἱ δὲ ἀντιδρῶντες πράττουν ὀρθῶς καὶ ὀρθοδόξως καὶ ὀφείλουν νὰ χαίρουν ἐλευθερίας· διότι δὲν δύνανται νὰ κηρυχθοῦν σχισματικοί, ὅπως ἀπειλοῦνται, ἀφοῦ ἡ Καινοτόμος Ἐκκλησία τοῦ Νέου Ἡμερολογίου εἶναι ἔνοχη σχίσματος καὶ ἄρα στερημένη τῶν προσόντων πού θὰ τὴν καθιστοῦσαν κριτήριον Ἀληθείας καὶ Κανονικότητος, ἡ δὲ Πολιτεία δὲ ἐπιτρέπεται νὰ ὑποστηρίξει πράξεις ἀντισυνταγματικὰς ὅπως καὶ ἀντεθνικὰς.

Τέλος, στὶς Ἐκδόσεις τοῦ ἔτους 1932 γίνεται παρουσίαση κάποιων σπανίων ἔργων εἴτε Πατέρων προερχομένων ἐξ Ἁγίου Ὁρους, καὶ μάλιστα τοῦ περιφήμου γιὰ τὰ ἔκδηλα χαρίσματά του Γέροντος Ἱερωνύμου τῆς Πάρνηθος († 1943), εἴτε καὶ λαϊκῶν Ἀγωνιστῶν, οἱ ὅποιοι ἐντυπωσιά-

ζουν μετὰ τὴν κατὰ Θεὸν παρρησίαν τους στὴν ὑπεράσπιση τῆς Ἀληθείας ἐναντι τῶν πρωτεργατῶν τῆς Ἡμερολογιακῆς Καινοτομίας· μάλιστα, γίνεται μεταξύ ἄλλων καὶ μνεῖα ἐξαιρετικοῦ θαύματος ποὺ συνέβη τὴν ἐποχὴ ἐκείνη στὴν Χίο ἀπὸ τὸν Ἅγιο Ἰσίδωρο, τὸν μαρτυρήσαντα καὶ τιμῶμενο ἰδιαίτερος στὴν ἐν λόγω νῆσο.

***

Εὐχή μας ταπεινὴ εἶναι ὁ κατὰ Θεὸν Ζῆλος τῶν προμάχων καὶ ὑπερμάχων τῆς Ἀληθείας, ὁ ὁποῖος εἶναι πέρα καὶ ἀπὸ ἐμφανῆς στὰ κείμενα τοῦ τεύχους αὐτοῦ, νὰ μᾶς φρονιματίζει καὶ στερεώνει, ὥστε νὰ ἐξακολουθήσουμε τὸν ἱερὸ Ἀγῶνα τῆς Ὁρθοδοξίας, ποὺ παραλάβουμε, με πίστὸτητα καὶ συνέπεια, καὶ νὰ ἀξιοθοῦμε νὰ ἀναδειχθοῦμε ἔργω καὶ λόγῳ ἀκόλουθοι ὅσων εὐλογημένων δούλων τοῦ Θεοῦ διακρίθηκαν στὸν Ἀγῶνα τὸν καλὸν καὶ ἔτυχαν τοῦ ἀμαράντου στεφάνου τῆς θείας Δόξης παρὰ τοῦ Μισθαποδότου Κυρίου καὶ Θεοῦ ἡμῶν!

† Ὁ Γαρδικίου Κλήμης

Ὀκτώβριος 2019

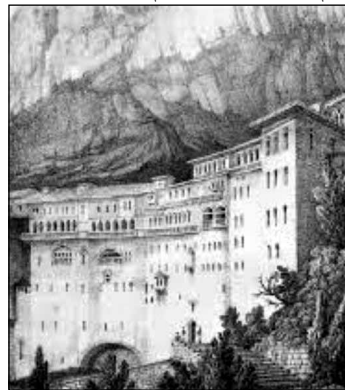

Η ΚΑΤΑ ΤΟΥ ΝΕΟΥ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟΥ ΑΝΤΙΔΡΑΣΗ ΤΗΣ ΜΟΝΗΣ ΤΟΥ ΜΕΓΑΛΟΥ ΣΠΗΛΑΙΟΥ ΤΟ 1927

Ηπερίφημη Μονή του Μεγάλου Σπηλαίου αποτελεί ένα από τα πιό γνωστά και σπουδαιότερα προσκυνήματα της Ορθοδοξίας στον έλλαδικό χώρο. Θεωρείται ή αρχαιότερη στην Έλλάδα (362 μ.Χ.) και φιλοξενεί ένα από τα μεγαλύτερα εκκλησιαστικά κειμήλια, την χειροποίητη, από κερί και μαστίχα, Ίερά Εικόνα της Θεοτόκου, την όποία κατά την Παράδοση φιλοτέχνησε ό Απόστολος και Ευαγγελιστής Λουκάς. Η Μονή είναι επίσης γνωστή από την έμπλοκή της στην έθνικο-απελευθερωτική Έπανάσταση του 1821.

Στό παρόν κείμενο όμως θα παρουσιάσουμε έναν άλλου είδους αγώνα, τον υπέρ των Πατρίων Παραδόσεων και της έμμονης στό Έκκλησιαστικό Ημερολόγιο, στόν όποϊον αγώνα προέβησαν οί Μοναχοί της Μονής κατά τό έτος 1927. Πρόκειται δέ για μία άγνωστη πτυχή στην ίστορία αυτής.

Όλα ξεκίνησαν στίς αρχές του 1927 όταν οί Πα-

τέρεις τῆς Μονῆς, μὲ ἀφορμὴ τὸν πρόσφατο σχηματισμὸ Κυβερνήσεως, μὲ ἐπικεφαλῆς τὸν ἐκ Καλαβρῦτων καταγόμενον Ἀλέξανδρο Ζαΐμη (1855-1936), ἀπέστειλαν τὸ παρακάτω κείμενο πρὸς τὴν Βουλὴ τῶν Ἑλλήνων:

«Μεγίστην χαρὰν καὶ ἀνακούφισιν ἠσθάνθη ὁ ἐπὶ δεκαετίαν πολλὰ παθὼν Ἑλληνικὸς λαὸς ἐκ τῶν ἐνεργηθεισῶν ἀμερολήπτων Βουλευτικῶν ἐκλογῶν καὶ μείζονα ἐκ τοῦ προελθόντος ἐξ αὐτῶν ἐθνοσωτηρίου ἀποτελέσματος, τοῦ σχηματισμοῦ Οἴκου-μενικῆς ἢ συνασπισμοῦ Κυβερνήσεως καὶ οἱ ἐργάται ταύτης εἶνε ἄξιοι πολλῶν συγχαρητηρίων καὶ ἐθνικῆς εὐγνωμοσύνης. Καὶ σύμπαν τὸ Ἔθνος καὶ ὁ ἀπανταχοῦ Ἑλληνισμὸς εἰς Ὑμᾶς ἐστήριξε καὶ στηρίζει τὰς πλέον χρηστὰς ἐλπίδας, πρὸς ἐπίλυσιν πολλῶν σπουδαίων καὶ μεγίστων ἐθνικῶν ζητημάτων ἐξωτερικῶν τε καὶ ἐσωτερικῶν.

Ἀλλὰ τὰ σφάλματα τῶν προκατόχων ἐκληροδότησαν Ὑμῖν οὐ σμικρὰν τὴν δυσχέριαν καὶ οὐκ ὀλίγα τὰ ἐμπόδια, τὰ ὁποῖα ἀπέναντι τῆς ἐπιτευχθείσης ὁμονοίας καὶ εἰλικρινείας καὶ τῆς παρεπομένης ταύτης θείας βοηθείας, ὡς ἐκ θαύματος γενήσονται πάντα ἐκποδῶν, ὡς τοῦτο πολλάκις συνέβη καὶ ἱστορικῶς μαρτυρεῖται.

Ἐκ τῶν ἐσωτερικῶν ζητημάτων προέχουσι:

1^{ov}) Ἡ συμφιλίωσις καὶ εἰλικρινῆς συνεργασία πρὸς κατάπαυσιν τοῦ ὀλεθρίου κομματικοῦ ἀνταγωνισμοῦ μετ' ἐπιτεύξεως τοῦ οἰκονομικοῦ ἰσοζυγίου καὶ

2^{ov}) Ἡ ἀποσόβησις τοῦ θρησκευτικοῦ σκανδάλου, ἐκ τοῦ ὁποίου ἀπειλεῖται σχίσμα ἐκκλησιαστικόν, διαιρεθέντων τῶν ὀρθοδόξων Ἑλλήνων εἰς ὀπαδοὺς

τοῦ Παλαιοῦ ἡμερολογίου καὶ εἰς ὄπαδους τοῦ Νέου, προκληθέντος τοῦ σκανδάλου ἐκ τῆς ἀσυνέτου, ἐπαναστατικῶν δικαιώματι, ἀνθαιρέτου εἰσαγωγῆς εἰς τὴν Ὁρθόδοξον Ἑλληνικὴν Ἐκκλησίαν, πρὸς μεγίστην ζημίαν τῆς Ὁρθοδοξίας, τοῦ ἐπιστημονικῶς πεπλανημένου καὶ θρησκευτικῶς πεπλανημένου καὶ αἰρετικοῦ νέου Παπικοῦ Γρηγοριανοῦ ἡμερολογίου (ἰδὲ βιβλίον Κοσμογονία Δημ. Παλαμᾶ ἐν Ναυπλίῳ 1887 καὶ Θεία Ἀστραπή ἐν Ἀθήναις 1926).

Τοῦτο τὸ θρησκευτικὸν ζήτημα τοῦ ἡμερολογίου προέχει κατὰ πολὺ καὶ ἀσυγκρίτῳ λόγῳ εἶνε σπουδαιότερον τοῦ πολιτικοῦ ζητήματος καὶ ἐγκυμονεῖ μεγίστους καὶ ἀνυπολογίστους ἐθνικοὺς κινδύνους, οἵτινες δέον νὰ προληφθῶσι καὶ ἀποσοβηθῶσι διευθετουμένου τούτου καλῶς καὶ κατὰ Θεὸν τὰ πάντα θὰ διευθετηθῶσιν ἀπὸ τὴν εὐλογίαν τοῦ Θεοῦ καλῶς. Ἡ δὲ καλὴ διευθέτησις τούτου ἐπιτυγχάνεται ἄριστα καὶ τάχιστα διὰ τῆς νομίμου καταργήσεως τοῦ ἐπεισάκτου Γρηγοριανοῦ καὶ δικαίας ἐπαναφορᾶς τοῦ πατρίου ὀρθοδόξου Ἰουλιανοῦ Παλαιοῦ ἡμερολογίου καὶ τὸ ὅποῖον καὶ ὁ Θεὸς ἐφάνέρωσεν, ὅτι θέλει καὶ διὰ διαφόρων θαυμάτων ἐκύρωσε.

Τούτου δὲ γενομένου τὸ Ἔθνος θὰ εἰρηνεύσῃ ἐκλιπούσης μιᾶς εὐλόγου διαιρέσεως, θὰ βαδίσῃ τὴν ὁδὸν τῆς ἀληθοῦς προόδου καὶ δόξης ἀνενοχλήτως, θὰ εὐτυχήσῃ καὶ θὰ ἀποκτήσῃ, τῇ βοθηείᾳ τοῦ Θεοῦ, τὴν δόξαν καὶ τὴν ἐκτίμησιν τῶν γειτόνων, ἦν ἐκτήσατο κατὰ τὴν ἀρχὴν τοῦ Μεγάλου Εὐρωπαϊκοῦ πολέμου καὶ μείζονα ταύτης πραγματικὴν καὶ διαρκῆ, ἦν ἀπομακρυνθέντες τοῦ Θεοῦ ἀπώλεσαμεν καὶ γεγόναμεν ὄνειδος τῶν Ἐθνῶν καὶ κινδυνεύομεν τὸν κίνδυνον τῆς ἀποσυνθέσεως καὶ τῆς τελείας καταστροφῆς.

Διὰ ταῦτα ὄθεν

Εἶνε ἀπόλυτος ἐθνική, θρησκευτική καὶ ἐκκλησιαστική ἀνάγκη καὶ θερμῶς παρακαλοῦμεν ὅπως, ὡς τάχιστα, πρὸς πρόληψιν ἀπροόπτων:

1^{ov}) Καταργηθῆ ἕκ μέσου τῆς Ἐκκλησίας ἡ εὐλογος αἰτία τῆς ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ διαιρέσεως καὶ τοῦ θρησκευτικοῦ σκανδάλου, τὸ αὐθαιρέτως ἐπιβληθὲν παπικὸν Γρηγοριανὸν νέον ἡμερολόγιον εἰς τὴν Ὁρθόδοξον Ἑλληνικὴν Ἐκκλησίαν.

2^{ov}) Ἐπανέλθῃ τὸ πάτριον Ὁρθόδοξον Ἰουλιανὸν Παλαιὸν Ἡμερολόγιον καὶ καθιερωθὲν, ὡς ἦτο ἔκπαλαι εἰς τὴν Ὁρθόδοξον Ἑλληνικὴν Ἐκκλησίαν κατοχυρωθῆ διὰ νόμον μετὰ τῆς Ἑλληνικῆς Γλώσσης τοῦ Ἱεροῦ κειμένου τῶν Ἱερῶν Εὐαγγελίων, ἵνα μένωσιν ἀμετάβλητα μέχρι συγκροτήσεως Οἴκουμενικῆς Συνόδου.

Ἡμεῖς δὲ οἱ ὑποφαινόμενοι μοναχοὶ τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Μεγάλου Σπηλαίου δηλοῦμεν, ὅτι ἀπατηθέντες ἐν ἀρχῇ, ὡς καὶ οἱ πολλοί, πρὸς ἀποφυγὴν θορύβων ἐσιωπήσαμεν μέχρι σήμερον, ἤδη δέ, ἐὰν δὲν ληφθῆ Κυβερνητικὴ τις φροντίς πρὸς ἄρσιν τοῦ σκανδάλου διαμαρτυρόμεθα κατὰ τοῦ νέου ἡμερολογίου καὶ θὰ ἀκολουθήσωμεν τὸ πάτριον Ὁρθόδοξον Παλαιὸν ἡμερολόγιον, ὑπὸ τὴν αἰγίδα τῶν Νόμων τῆς ἑλληνικῆς πατρίδος, οἵτινες προστατεύουσι τὰς μειονοψηφίας καὶ τὴν θρησκευτικὴν ἐλευθερίαν τῆς συνειδήσεως.

Εὐπειθέστατοι

Γ. Παναγιωτόπουλος προηγούμενος, Νήφων Χ. Ἀνδρικόπουλος προηγούμενος, Γαβριὴλ Κοσσύφας προηγούμενος, Θεοδ. Σακελλαρόπουλος προηγούμενος»¹.

---

1. ΣΚΡΙΠ (9-3-1927).

**ΟΙ ΜΟΝΑΧΟΙ ΤΗΣ ΜΟΝΗΣ ΤΟΥ ΜΕΓΑΛΟΥ ΣΠΗΛΑΙΟΥ ΑΠΑΡΝΟΥΝΤΑΙ
ΤΟ ΝΕΟΝ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟΝ ΤΟ ΟΠΟΙΟΝ ΑΠΑΤΗΘΕΝΤΕΣ ΕΔΕΧΘΗΣΑΝ
ΚΑΙ ΖΗΤΟΥΝ ΑΠΟ ΤΗΝ ΒΟΥΛΗΝ ΤΗΝ ΕΠΑΝΑΦΟΡΑΝ ΤΟΥ ΠΑΤΡΙΟΥ**

Παρόμοια ἐπιστολὴ ἀπέστειλαν καὶ πρὸς τὸν ἴδιο
τὸν Πρωθυπουργό, Ἀλέξανδρο Ζαΐμη:

«Ἐξοχώτατε!

Εἴσθε γόνος εὐκλεῆς, εὐκλεεστάτης καὶ ἀρχαιο-
τάτης ἐναρέτου Οἰκογενείας τῶν Καλαβρύτων καὶ
ὡς ὢν τοιοῦτος ἀπεδόθη Ὑμῖν παρὰ τῶν εὐφρονούν-
των ὁ τιμητικὸς τίτλος «ὁ ἄσπιλος καὶ λευκὸς Γέρων
πολιτικός».

Ἡ ἐπαρχία Καλαβρύτων αἰείποτε διεκρίθη διὰ
τὴν εὐανδρίαν τῶν ἐαυτῆς τέκνων πολιτικῶν τε καὶ
ἐκκλησιαστικῶν. Οἱ δὲ ὑμέτεροι πρόγονοι διέπρεψαν,
κατ' ἀμφοτέρας τὰς ἐπόψεις ταύτας, καὶ διὰ τοῦτο
εἶχον προσελκύσει τὸν σεβασμὸν πάντων τῶν κατοί-
κων τῶν ἐπαρχιῶν Καλαβρύτων καὶ Αἰγιαλείας καὶ
ὡς ἐκ τούτου κατόπιν ἀπέκτησαν καὶ τὸ ἐπιβάλλον
καὶ τὴν ἐκτίμησιν μεταξὺ τῶν ἐξεχόντων Ἑλλήνων
καὶ τῶν ἐπισήμων ξένων. Τὴν ἀγάπην δὲ καὶ τὸν σε-
βασμὸν τῶν ἐξόχων Ἐκκλησιαστικῶν προσώπων καὶ
τῶν Προεστώτων Ἱερομονάχων τῶν ἐν ταῖς ἐπαρχί-
αις ταύταις τριῶν μεγαλειτέρων Μονῶν, Μεγάλου
Σπηλαίου, Ταξιαρχῶν καὶ Ἀγίας Λαύρας, μεθ' ὧν
οἱ ἄρχοντες τῶν Καλαβρύτων καὶ Αἰγιαλείας, κατὰ
τὰς παραμονὰς τῆς ἀπελευθέρωσος τοῦ γένους ἐκ
τῆς σκληρᾶς τῶν Τούρκων δουλείας συνεσκέπτοντο
ἐν ἀγαστῇ χριστιανικῇ εἰλικρινείᾳ καὶ ἀγάπῃ ὑπὸ
τὴν προεδρείαν, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον τῶν Ζαΐμιδων,
ὧν τὸ ὄνομα μετὰ τὴν ἀπελευθέρωσιν οὐδέποτε ἀπε-
τύγχανεν ἐν ταῖς ἐκλογαῖς καὶ ἐν ταῖς Κυβερνήσεσι

συνεχῶς προσελαμβάνετο, καὶ μάλιστα, κατὰ προτίμησιν εἰς δεινὰς ἐθνικὰς περιστάσεις.

Τοιαύτη δὲ δεινὴ περίστασις εἶνε καὶ ἡ σημερινή, κύριε Πρόεδρε:

1) Πολιτικὴ διαίρεσις καὶ ἀναρχία ἀπειλοῦσα τὴν ἐθνικὴν ἐνότητα καὶ ἀκεραιότητα καὶ μέλλουσα νὰ ἐπιφέρῃ τὴν ἀποσύνθεσιν καὶ τὴν τελείαν καταστροφὴν.

2) Ἐκκλησιαστικὴ διαίρεσις καὶ σκανδαλωδέστατον Ἐκκλησιαστικὸν Θρησκευτικὸν σχίσμα προκληθέν ἐκ τῆς ἀσυνέτου εἰσαγωγῆς τοῦ ἐπιστημονικῶς καὶ θρησκευτικῶς κακοδόξου καὶ αἰρετικοῦ νέου Παπικοῦ Γρηγοριανοῦ ἡμερολογίου εἰς τὴν Ὁρθόδοξον Ἑλληνικὴν Ἐκκλησίαν πρὸς μεγίστην ζημίαν τῆς Ὁρθοδοξίας (ιδεὲ βιβλίον Κοσμογονία Δημ. Παλαμᾶ ἐν Ναυπλίῳ 1887 καὶ Θεία Ἀστραπὴ ἐν Ἀθήναις 1926).

Εἰς Ὑμᾶς τὸν ἄσπιλον καὶ λευκὸν πολιτικὸν Γέροντα, κύριε Πρωθυπουργέ ὅστις εἰς τὴν σημερινὴν ἐποχὴν εἴσθε ὁ ἐνδεδειγμένος, ὁ μόνος κατάλληλος, ἔλαχεν ὁ ὀδυνηρός, ἀλλὰ καὶ τιμητικὸς καὶ εὐκλεὴς κλῆρος: ἡ ἔνωσις ἢ Πολιτικὴ καὶ ἢ Ἐκκλησιαστικὴ πρὸς σωτηρίαν καὶ δόξαν τοῦ ἔθνους. Καὶ ἡ μὲν Πολιτικὴ ἔνωσις ἐπετεύχθη, κατ' ἀρχὴν διὰ τῆς συνεργασίας τῶν πολιτικῶν κομμάτων καὶ πεποίθησις ὑπάρχει, ὅτι ὑπὸ τὴν Ὑμετέραν συνετὴν διοίκησιν σὺν τῷ χρόνῳ ἐπιτευχθῆτε τελείως.

Ἀνάγκη ὁμῶς ἀπόλυτος νὰ ἀποσοβηθῆ τὸ ἐπαπειλοῦν Ἐκκλησιαστικὸν σχίσμα καὶ, ὡς τάχιστα, ἐκλείψῃ τὸ θρησκευτικὸν σκάνδαλον. Καὶ πρὸς γαλήνην τῆς Ἐκκλησίας καὶ τοῦ ἔθνους καὶ δόξαν τῆς Ὁρθοδοξίας δεόν νὰ καταργηθῆ ἀμέσως τὸ Νέον Γρηγοριανὸν ἡμερολόγιον καὶ ἐπανέλθῃ τὸ Προγονικὸν Παλαιὸν Ὁρθόδοξον Ἰουλιανὸν ἡμερολόγιον, τὸ ὁποῖον

ὁ Θεὸς θέλει καὶ πολλάκις ἐπεκύρωσε διὰ διαφόρων θαυμάτων καὶ κατοχυρωθῆ διὰ νόμου ἀμετάβλητον μετὰ τῆς γλώσσης τοῦ κειμένου τῶν Ἱερῶν Εὐαγγελίων μέχρι συγκροτήσεως Οἰκουμενικῆς Συνόδου.

Ἡ ἱερά αὕτη πράξις εἰς τὸ τέλος τοῦ βίου Ὑμῶν θὰ ἐπισφραγίσῃ τὸν ἀποδοθέντα Ὑμῖν τιμητικὸν τίτλον «Τοῦ ἀσπίλου καὶ λευκοῦ πολιτικοῦ Γέροντος» καὶ θὰ μένη κληροδότημα ἀναφαίρετον, τίτλος τιμητικὸς τῶν ἐπιγόνων τῆς Ὑμετέρας Οἰκογενείας.

Τοῦτο ἀπὸ καρδίας εὐχόμεθα Ὑμῖν ἅπανα ἢ ἐπαρχία Καλαβρῦτων, πρὸς σωτηρίαν τοῦ Ἔθνους, δόξαν τῆς Ὁρθοδοξίας, καύχημα τῆς ἐπαρχίας ὅλης, τιμὴν δὲ Ὑμετέραν προσωπικὴν καὶ τῆς ὑμετέρας Οἰκογενείας.

Γ. Παναγιωτόπουλος, Νηφ. Χ. Ανδρικόπουλος, Γαβρ. Κόσσυφας, Θεοδώρητος Σακελλαρόπουλος, Νικάν. Πλιατίκουρας προηγούμενοι, Διονύσ. Γεωργαντόπουλος, Γεράσιμος Νικολόπουλος, Γρηγόριος Οἰκονόμου, Νηφ. Γ. Δημόπουλος, Νικόδημος Εὐσταθίου, Ἰωάσαφ Κυριακόπουλος, Ἰάκωβος Γραῖος, Ἀνανίας Θεοφυλακτόπουλος, Ἀνδρόνικος Α. Πανόπουλος, Ἀκάκιος Παπανικολόπουλος, Χριστοφόρος Βαγενᾶς, Ἀρχ. Καλλίνικος Νεοκλέους, Δανιὴλ Ἀγγελακόπουλος, Εὐσέβιος Ἀσημακόπουλος, Ναθαναὴλ Κανελλόπουλος, Ἰωσήφ Κανέλης, Ἀρσένιος Φιλίππου, Ἱερόθεος Πασχόπουλος, Καλλιόπιος Ἀσημακόπουλος»².

Ἡ ἀντίδραση αὕτη τῆς Μονῆς τοῦ Μεγάλου Σπηλαίου προκάλεσε τὴν ὀργὴν τοῦ Καινοτόμου Μητροπολίτου Καλαβρῦτων Τιμοθέου Ἀναστασίου (1861-1936), γνωστοῦ ἀπὸ τὴν συμμετοχὴν του στὸ ἀνάθεμα τοῦ Βενιζέλου, ὁ ὁποῖος ἤδη ἀπὸ τὸ

---

2. ΣΚΡΙΠ (25-3-1927).

1924 εἶχε ἐκφράσει τὶς θέσεις του³ σύμφωνα με τὶς ὁποῖες «τὸ κακὸν καὶ ἡ ἠθικὴ προσβολὴ εἶνε ἡ ἐπιμονὴ εἰς τὸ παλαιὸν ἡμερολόγιον», «τὸ ἡμερολόγιον τὸ ἀληθινὸν εἶνε αὐτὸ πὺν ἀπεφάσισε τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον μας καὶ ἡ Ἱεραρχία τῆς Ἑλλάδος», καὶ οἱ Παλαιοημερολογῖτες «μεταβαίνουν δῆθεν εἰς τὰ ἐξωκκλήσια ἵνα ἐορτάσουν τοὺς Ἁγίους ἄνευ Ἱερέως, ἄνευ ἐκκλησιαστικῆς λατρείας, ἀνάπτουσι κηρία καὶ ἔπειτα παραδίδονται εἰς διασκεδάσεις οἰνοποσίας καὶ φωνασκιῶν μετὰ τῆς ἀγρίας συναυλίας βαρβαροφώνου μουσικῆς, ἡ ὁποία ἀγριεὺει τὴν καρδίαν καὶ σκοτίζει τὸν νοῦν»!

Λάβρος λοιπὸν καὶ πάλιν, ὡς νέα Ἡρωδιάς, ἐπιτέθηκε διὰ ἐπιστολῆς πὺν δημοσιεύθηκε στὸν Τύπο κατὰ τοῦ Παλαιοῦ Ἡμερολογίου, ἀπευθυνόμενος «πρὸς τοὺς μοναστὰς τῆς Ἱερᾶς Μονῆς τοῦ Μεγάλου Σπηλαίου, τοὺς ἀντικανονικῶς καὶ ἐκνόμως πρὸς τὰς Πολιτικὰς Ἀρχὰς ἀνενεχθέντας»⁴. Στὴν ἐπιστολὴ αὐτὴ ἀρχικῶς κακίζει τοὺς ὑπογράψαντες τὶς παραπάνω διαμαρτυρίες Πατέρες γιὰ τὴν «ἀνευλάβειά» τους καὶ ἀναφέρει ὅτι ἔχουν ξεκινήσει ἀνακρίσεις στὴ Μονὴ (ὑπὸ «ἐντεταλμένου παρ' ἡμῶν ἀνακριτοῦ»). Τοὺς κατηγορεῖ ὅτι τοὺς ἀπάτησε «αὐτὸς ὁ διάβολος ἀπ' εὐθείας» καὶ ὅτι ἐξυπηρετοῦν πολιτικὰ συμφέροντα. Τοὺς λέει ὅτι ἐνήργησαν σὰν τὸν Ἰούδα καὶ ὅτι ἐλπίζει πῶς «θα κλαύσωσι διὰ τὸ θανάσιμον ἀμάρτημά των καὶ θα ἐπανέλθωσιν εἰς τὴν τροχιὰν τῆς μοναστικῆς ὀρθοφροσύνης»! Τοὺς πληροφοροεῖ ὅτι ἦταν ἐπιτακτικὴ ἀνάγκη ἡ

3. Σὲ ἄρθρο του στὴν ἐφημερίδα ΣΚΡΙΠ (2-7-1924).

4. ΕΜΠΡΟΣ (31-3-1927).

ἡμερολογιακὴ ἀλλαγὴ καὶ γιὰ τὸν λόγο «τῆς ἐν τῇ Ἐκκλησιαστικῇ καὶ Κρατικῇ ζωῇ ἐνότητος Ἐκκλησίας καὶ Πολιτείας» καὶ τοὺς διαβεβαιώνει πὼς «οὐδένα κίνδυνον ἢ Ὁρθόδοξος ἡμῶν Πίστις διατρέχει, οὐδεμία δὲ παράβασις καὶ παρακοῆ πρὸς τὰ τῶν Ἁγίων Συνόδων καὶ τῶν Ἁγίων Πατριαρχῶν θεσπίσματα συμβαίνει», ἐνῶ ὑποστηρίζει ὅτι «ἡ ἀσυνείδητος κατακραυγὴ ὅτι οἱ τὸ Γρηγοριανὸν Ἡμερολόγιον ἐφαρμόζοντες πρὸς τὴν αἵρεσιν τοῦ Παπισμοῦ ἐκπίπτουσι καὶ τῆς Ὁρθοδοξίας ἀπομακρύνονται εἶνε κοινὴ καὶ πρόστυχος ἐξ ἐμπαθοῦς ἀνταγωνισμοῦ συκοφαντία καὶ παραλογισμός».

Συνεχίζει δὲ τὸ παραλήρημα γράφοντας πὼς «οἱ ἐχθροὶ τῆς Ὁρθοδοξίας εἶνε οἱ ἀναρχικῶς κατὰ τοῦ Οἰκουμενικοῦ τῆς Ὁρθοδοξίας Πατριαρχείου ἐργαζόμενοι Ἀγιορεῖται καὶ πάντες οἱ ἀκολουθοῦντες τὸ Παλαιὸν Ἡμερολόγιον, οὐχὶ μόνον διότι τοῦτο εἶνε ἐσφαλμένον ἐπιστημονικῶς, ἀλλὰ κυρίως διότι ἐπαναστατικὴ καὶ ἀναρχικὴ εἶνε ἡ συμπεριφορὰ καὶ διαγωγὴ αὕτη τῶν μοναχῶν τοῦ Ἁγίου Ὄρους καὶ πάντων τῶν Παλαιοημερολογιτῶν ἐναντίον τῆς κεφαλῆς τῆς Ὁρθοδοξίας, ἐναντίον τῆς Ἀυτοκεφάλου Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος. Καὶ δύναται τις νὰ φρονῆ καὶ νὰ εἴπῃ ἀδιστακτικῶς ὅτι αὕτη ἡ ἐπαναστατικὴ διαίρεσις εἶνε ἔργον τῆς Παπικῆς προπαγάνδας»!!!

Καὶ ὁ παραλογισμὸς συνεχίζεται μὲ νέες συκοφαντίες καὶ ὕβρεις: «Καὶ δὲν εἶνε μόνον τοῦ Παπικοῦ Κράτους φίλοι καὶ ὑποστηρικτὲς οἱ ἀντιεκκλησιαστικοὶ Παλαιοημερολογῖται κληρικοὶ καὶ λαϊκοί, ἀλλὰ καὶ τῆς παράφρονος αἵρέσεως τοῦ Χιλιασμοῦ καὶ τοῦ ἀνατρέποντος τὰ πάντα Κομμουνισμοῦ»!

Κλείνοντας τοὺς καλεῖ σὲ μετάνοια γράφοντας

τὰ ἐξῆς: «Μετὰ πατρικῆς στοργῆς καὶ συμπαθείας θὰ δεχθῶμεν τὴν δι' ἐγγράφου ἀναφορᾶς ὁμολογίαν τῆς πλάνης ὑμῶν καὶ θὰ ὑποβάλωμεν πάντα τὰ σχετικὰ εἰς τὴν Ἱερὰν Σύνοδον τῆς Ἱεραρχίας, ἣν θὰ καθικετεύσωμεν νὰ παράσχη ὑμῖν συγγνώμην, ἵνα μὴ ἐξ αἰτίας ὑμῶν τῶν ὀλίγων, τῶν οὕτω δεινῶς πλανηθέντων καὶ ἐκπεσόντων, στιγματισθῆ τὸ φημισμένον ἐν τῇ Ἱστορίᾳ Μοναστήριον ὑμῶν καὶ εἰς ἀννπαρξίαν κατακριθῆ. Θερμοτάτας ἀναπέμπομεν πρὸς τὸν ἐν Τριᾶδι Θεὸν εὐχὰς νὰ φωτίσῃ ὑμᾶς, ἵνα σπεύσητε εἰς ὅ,τι καλεῖ ὑμᾶς ἡ πατρικὴ ἡμῶν ἀγάπη καὶ σωθῆτε ὑμεῖς οἱ ἁμαρτήσαντες, σωθῆ δὲ καὶ ἡ Μονὴ ὑμῶν, τὴν ὁποίαν, πλανηθέντες εἰς τοιοῦτον κίνδυνον ἐξεθέσατε».

Ἀπὸ τὴν ἄλλη, ἡ στάσις τῶν Πατέρων αὐτῶν προκάλεσε ἐνθουσιασμό στίς τάξεις τῶν παραδοσιακῶν δυνάμεων, οἱ ὁποῖες ἔσπευσαν νὰ ἐκφράσουν τὴν συμπαράστασίν τους.

Καὶ ὁ μὲν Λεόντιος Ζαφειρόπουλος, Πατρὶνὸς μοναχὸς τῆς περιφημῆς Μονῆς Λογγοβάρδας Πάρου (τοῦ μακαριστοῦ Γέροντος Φιλοθέου Ζερβάκου), ἔγραψε ἕνα ὑπέροχο λυρικὸ ποίημα γιὰ τὴν ἔνστασι τῶν Πατέρων τῆς Μονῆς τοῦ Μεγάλου Σπηλαίου⁵, ἡ δὲ Κοινότης τῶν Γνησίων Ὁρθοδόξων ἀπάντησε καταλλήλως καὶ ἐν συντομίᾳ στὸν Καινοτόμο Ἱεράρχη⁶.

Ἀναλυτικότερη ἀπάντησις ἔδωσε ὁ «Σύλλογος τῶν Παλαιῶν Ὁρθοδόξων»:

---

5. Δημοσιεύθηκε στὴν ἐφημερίδα *Ἡ ΑΝΑΓΕΝΝΗΣΙΣ ΤΟΥ ΛΑΟΥ* (15-5-1927).

6. Βλ. παρακάτω: *ΕΠΙΣΗΜΑ ΚΕΙΜΕΝΑ - ΟΦΕΙΛΟΜΕΝΗ ΑΠΑΝΤΗΣΙΣ ΤΗΣ «ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΗΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΟΣ ΤΩΝ ΓΝΗΣΙΩΝ ΟΡΘΟΔΟΞΩΝ ΧΡΙΣΤΙΑΝΩΝ»* (σελ. 42-45).

ΛΕΟΝΤΙΟΥ ΖΑΦΕΡΟΠΟΥΛΟΥ (ΜΟΝΑΧΟΥ)

ΕΚ ΠΑΡΟΥ

ΤΙΣ ΠΡΩΤΙΚΕΣ ΠΑΤΡΑΣΙ ΚΑΙ ΑΔΕΛΦΙΚΕΣ ΜΟΝΑΧΙΚΕΣ ΤΟΥ ΜΕΓΑΛΟΥ ΣΠΗΛΑΙΟΥ

Χαίρειν!

Κραίγαι ἤκουστο, ἀρά και στόνοι
μέσ' ἀπ' τὰ σελήγγια μας σπαρακτικά·
λύγρα παρὰ πονα, φροκάδεις πόνοι,
ἀπ' τὰ μαρτύρια τὰ Ἑθνικά!

Ἄχ! δὲν μᾶς ἐφθάναν αἱ συμφοραὶ μας
ἀχ! δὲν μᾶς ἤρασαν οἱ στεναγμοί,
ἴσως ἐγάθησαν δι' αἱ χεραὶ μας,
ἀπ' τῆς Πατρὸς τῆς παρακαμῆ!

Ἐνῷ ἀνέτειλον χροαὶ ἡμέραι
διὰ τὸ ἔνωσ' μας τὸ ἠρωτικόν,
ἀφῆκε συνήγαγε, καὶ ἀντὶ εὐαίρων,
εὐλαίει ἠκούσασιν θρηνητικόν!

Κλαίει και θρήνη, Ἑλλάς ἀφιλή
ἐγκαταλείφθη ἵνα πεισθῆς,
δοτὶ τῆς Πόλεως, βαβαί! ἡ πύλη
δοτα κλεισμένη και θ' ἀποσθῆς!

Ἐμ' ὡς τὰς νίκας σου, τὰ τροπαία σου,
Ἰδοὺ ἐξηλθες ὡς ἠτημένη,
διότι τ' ὄμματά σου παιδιὰ σου
δὲν σ' ἀγαπᾶσι χριστιανευμένη!

»Σὲ θέλουν ἀπιστεν, Θεὸν δὲν θέλουν,
ὡς βοηθὸν σου Χριστὸν Σωτήρα,
και κατωγέλαστον νὰ κάμουν μέλλον
τὸ ὄνομά σου, καιστη μοῖρα!»

Ἄχ! δὲν μᾶς ἐφθάναν αἱ συμφοραὶ μας
ἀχ! δὲν μᾶς ἤρασαν οἱ στεναγμοί,
αἱ ἀνανήσεις μας αἱ πικραὶ μας
ἀχ! τῆς Πατρὸς μας οἱ σπαραγμοί...

Κ' ἐνῷ μὴ ἔμενε κορυφὴ ἐλπίδα
εἰς τὴ συνείδησι τὴν Ἑθνικὴν,
καὶ αὐτὴ ἐσάνηκε μανθρὸν στίδα
πάνοι στὰ μέτωπα σπαρακτικῆ!

Στὴν Ἐκκλησίᾳ μας παρηγορία
ὄλεε ἐλπίδους πᾶς θεὸς νὰ ἴδοιμε
κατασχευμένοι ἀπ' τὰ θηρία
τῆς ἀθεόπας, κ' ἐνταρροβούμε.

Μ' αὐτὴ ἀλλομόνο! ἔχει μητέρα,
ἔχει μανούλα, παπῶ! ἐρατὴ,
ἀλλὰ μᾶς ἔκοψε πέρα και πέρα
τὰ σωθικά μας μετὸ δρεπάρι!

Μὲ τῆς καθόφθεις προκαταρτίες τῆς
μετὰ τὸ φροσῆματα τὰ Παπασαί,
μᾶς ἐγαντάκουσε! καὶ διὰς ὁ πεισθῆς
στέκετ' ἀώμη, ἀούμ' ἐφθοναί!

Πᾶν, ἕνα βροχημαὶ λεονταρίον,
ἕνα ἀνέλπιστο μωμικιστικόν
ἐν τῶν ὄρων Ἀρσενεῖον
βρόντης ἕκρον τρομακτικόν!

Μέσ' ἀπ' τὸ Σπήλαιον τ' ἀγασμένο
ἀπ' τὴν Εἰκόνα τῆς Παναγίας,
και ἀπὸ δάκρυα ποτισμένο
κρυγιτὴ ἐβγῆκε διαμαρτυρία.

Οἱ Σπηλαιῶτες βγήσαν στὴ μέση,
και τὴν ἀλήθεια βοουτοφρονῶν!
Ἐβγῆ, ἀτρόμητοι! ἴσως καὶ ἂν πᾶσι
ὁ στοχασιὸς σας, ἅλα σιστοῦν!

Τὸ Μέγα Σπήλαιον μετὰ τὴ σημαία
τῆς ἀληθείας σῆρει τὸ ἕφος,
και τὸ συστρέφει γύρω γενναία
μετὰ ἀρεμάνιον ὄντως τὸ ἕφος!

Ἡ Θωμακάδουρος Παναγία
εἶπεν ἀξίως τῆς συνηθούς,
τῆς καλογήρους τῆς, και μετὰ βία
θέλει τοὺς αἰτίους πλέον ἀγνοῦς.

Θαροσεῖτε ὄθεν, καιοὶ Πατέρες,
ἀνδρεῖοι τρομακοὶ τῆς Μονῆς,
τῆς τοῦ Σπηλαίου λαμπροὶ ἀσπίδες
τῆς Ἐκκλησίας μας ἀπαινεῖς!

Ἢ τέσσα γνήσια Ὀρθοδοξίας,
μᾶς κατεκτίσατε, εἴν' ἀλλῆς,
ἀξίως ἀσπάρτου τε και ἀξίως,
εἶνε τὸ πῶς σας τὸ εἶδος!

Χαίρειτε ὄθεν, ἀνδρωικονοί,
Πατέρες ἅγιοι, θεὸ σωθῆς!
Τοῦ Παραδείσου ἀπεργασίη
σᾶς εἴν' ἡ ἴδρα θεὸς ἀξιοσθῆς!

Οἱ ἄλλοι λούφρασαν, ἐβουδοθήσαν.
Οἱ μαυροκόφρα δὲν σᾶς βοηθοῦν!
Ἐθνοὶ σας πᾶσι νὰ ἀποτὸς γοθῆσαν
φεῦ! τὰ βραβεία, και ἄς... κρυφῶν.

Οἱ πεισθῆσαι πρῶμαξαν σὰ βροχημαὶ σας
δὲν τὸ παρῆσαν οἱ δικαίους,
ἔβγῆ τὸ κρησκον ἀνέστημα σας
κλῆνοναι ἅλα περιεσῆς.

Μάρτυρας

A. Z. M.

«Αναγνῶντες ἐν τῇ ἐφημερίδι «Ἐμπρὸς» τῆς 31
Μαρτίου ἐ.ἔ. Παραρτηρικὸν γράμμα (ὑβριστικώτα-
τον) πρὸς τοὺς μοναστὰς τῆς Τερᾶς Μονῆς Μεγάλου

Σπηλαίου τοῦ Σ. Μητροπολίτου Καλαβρύτων ἀπώλεσαμεν πᾶσαν, ἣν εἶχομεν περὶ αὐτοῦ καλὴν ἰδέαν, ὅστις ὡς Ἀρχιερεὺς καὶ ἀντιπρόσωπος τοῦ Χριστοῦ ἀντὶ νὰ παραμυθῆ καὶ παροτρύνῃ τοὺς πιστοὺς καὶ δὴ τοὺς Μοναχοὺς πρὸς τήρησιν τῶν ἱερῶν καθεστώτων τῆς ἱεραῆς ἡμῶν ἀγίας ὀρθοδόξου πίστεως, τοῦναντίον, ὡς μὴ ᾧφειλεν ἐπιλανθανόμενος τοῦ ὑψηλοῦ Ἐπισκοπικοῦ ἀξιώματος κατέρχεται ὡς εἰς κοινὸς τῶν ἀνθρώπων εἰς τὴν δημοσιογραφίαν, δι' ἧς ὑβρίζει, συκοφαντεῖ, ἀπειλεῖ καὶ ἐκμηδενίζει τοὺς πάντας, Παλαιοημερολογίτας, Ἀγιορείτας μοναχοὺς καὶ Μεγασπηλαιώτας, αὐτοὺς τοὺς ὑπερασπιστὰς καὶ ὑπερμάχους τῆς Ὄρθοδόξου καὶ ἀγίας ἡμῶν Ἐκκλησίας, ὅτι δῆθεν ἐξετράπησαν τῶν ἱερῶν συνθηκῶν καὶ οὕτω καταρρίπτει τὸ γόητρον τῆς Ἱεραρχίας καὶ ἐν γένει τῆς Ἐκκλησίας ἐξευτελίζων αὐτὸς ἑαυτὸν καὶ τὴν Ὄρθόδοξον Ἐκκλησίαν ὡς ὁ ἀσπονδότερος ἐχθρός. Εἶνε τοῦτο λυπηρώτατον. Οὐαὶ καὶ ἀλλοίμονον! Πόσον πλανᾶται ὁ Σεβασμιώτατος νομίζων ὅτι οἱ ἀφιερῶσαντες ἑαυτοὺς τῇ Θεῖᾳ ὑπηρεσίᾳ Μοναχοὶ εἰσὶ καὶ δούλοι καὶ ὑπήκοοι αὐτοῦ τε καὶ κατὰ τῶν Ἱερῶν Κανόνων, Ἀγ. Συνόδων ὡς καὶ τῶν ἱερῶν Παραδόσεων, πορευομένων ἱεραρχῶν, οἰουδήποτε βαθμοῦ καὶ ἂν ᾧσι. Ναί, Σεβασμιώτατε παλίμβουλε, ὁ ἀλλ' ἀντ' ἄλλων λαλῶν καὶ ἐργαζόμενος.

Ἀλλ' ἐρωτῶμεν τὸν Σ. Ἀγ. Μητρ. Καλαβρύτων. Τί κακὸν ἐποίησαν οἱ Μοναχοὶ τῆς ἱστορικῆς Ἱεραῆς Μονῆς τοῦ Μεγ. Σπηλαίου, καθ' ὧν τόσον πολὺ ὀργίζεται καὶ ἀπειλεῖ, ὡς ἄλλος Πάπας καὶ ἱεροεξεταστῆς νὰ ρίψῃ ζῶντας εἰς τὰ τάρταρα τοῦ Ἄδου; Ἀπὸ θύναν, λέγει, ἀναφορὰν πρὸς τὴν Κυβέρνησιν καὶ τὴν Βουλὴν, δι' ἧς προτείνεται καὶ ζητεῖται ἡ ἐπα-

ναφορὰ τοῦ Παλαιοῦ ἡμερολογίου. Καὶ τοῦτο εἶνε κακόν, Σεβασμιώτατε; Καὶ δὲν εἶνε οἱ Μοναχοὶ μέλη τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας καὶ δὲν ἔχουν δικαίωμα ν' ἀπευθύνουν ἀναφορὰν πρὸς τὰς προϊσταμένας ἀρμοδίους ἀρχὰς νὰ διαμαρτυρηθῶσι κατὰ τῆς καινοτομίας καὶ ζητήσωσι τὴν ἐπαναφορὰν τοῦ Παλαιοῦ Ὁρθοδόξου Ἡμερολογίου; Ἡ πράξις αὕτη τῇ ἀληθείᾳ ἀξία πολλῶν ἐπαίνων ἐστίν, ἔπραξαν πράξιν θεάρεστον, ἐξετέλεσαν τὸ πρὸς τὴν Πατρίδα, τὸ Ἔθνος, τὴν Θρησκείαν καὶ τὴν Ὁρθόδοξον Ἀνατολικὴν τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίαν τὸ ἑαυτὸν ἱερὸν καθῆκον ὑψώσαντες φωνὴν ὑπὲρ τοῦ Πατρίου Ὁρθοδόξου Ἡμερολογίου συμφώνως μὲ τοὺς Ἱεροὺς Κανόνας τῆς Ἐκκλησίας καὶ ἱεράς Παραδόσεις, ὑπακούοντες εἰς τὸν θεῖον Παῦλον λέγοντα· «Κρατεῖτε τὰς παραδόσεις». Διὰ τοῦτο ζητοῦντες τὴν ἐπαναφορὰν τοῦ Πατρίου Ὁρθοδόξου Παλαιοῦ Ἡμερολογίου ἔχουν τὴν εὐλογίαν τοῦ Χριστοῦ, τῆς Παναγίας καὶ τῶν Ἁγίων Πατέρων, οἱ δὲ δεχόμενοι τὸ νέον Παπικὸν ἡμερολόγιον ἔχουν τὰς ἀρὰς καὶ τὰ ἀναθέματα αὐτῶν.

Οἱ δὲ Μοναχοὶ τοῦ Μεγάλου Σπηλαίου ἐδείχθησαν ἐν τῇ παρούσῃ κρισίμῳ θρησκευτικῇ τῆς Ὁρθοδοξίας περιόδῳ ἀντάξιοι τῆς ἱεράς αὐτῶν ὁμολογίας, ἐκήρυξαν ὅτι θὰ τηρήσωσιν ἄθικτα καὶ ἀμείωτα τὰ ἱερά τῆς Ὁρθοδοξίας ἐντάλματα, ἔπραξαν ὡς ἡ πεφωτισμένη αὐτῶν συνείδησις ὑπαγόρευσεν ὡς καὶ πάντες οἱ ὄντως ἀντάξιοι τῆς ἱεράς αὐτῶν ἀποστολῆς Μοναχοὶ καὶ δὴ οἱ Ἁγιορεῖται, οὗς καὶ οἱ τῶν ἄλλων Ἱερῶν Μονῶν Μοναχοὶ ὀφείλουν νὰ μιμηθῶσιν, ὡς στρατιῶται γνήσιοι τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἀντιτασσόμενοι κατὰ πάσης ἀλλοδόξου θρησκευτικῆς καινοτομίας, οἷα εἶναι, ἡ σήμερον

συνταράσσουσα καὶ διαιροῦσα τὴν Ὀρθόδοξον Ἑλληνικὴν Ἐκκλησίαν ἢ παρὰ τῆς Ἱεραρχίας ἀντικανονικὴ εἰσαγωγή τοῦ Παπικοῦ Ἑορτολογίου πρὸς μεγίστην ζημίαν τῆς Ὀρθοδοξίας καὶ χαρὰν τῶν Παπιστῶν καὶ διαμαρτυρουμένων. Οἷα πλάνη!

Τὴν πρὸς τὴν Βουλὴν ἀναφορὰν τῶν Μοναχῶν τοῦ Μεγάλου Σπηλαίου, λέγει ὁ Σ)τατος, «διαπνέει κομματισμὸς καὶ διαίρεσις καὶ ἅμα ἀνευλάβεια πρὸς τὴν ἀνωτάτην Ἐκκλησιαστικὴν ἀρχήν». Οἱ μοναχοὶ καθ' ὃ εἶχον ἱερὸν καθῆκον ἀπηύθυναν εὐλαβέστατα ἀναφορὰν πρὸς τὴν Κυβέρνησιν καὶ τὴν Βουλὴν, ὡς ἀνωτάτην ἀρμοδίαν ἀρχὴν καὶ ἀπλούστατα ζητοῦν τὴν ἐπαναφορὰν τοῦ Παλαιοῦ Ὀρθοδόξου Ἡμερολογίου· οὔτε κομματισμὸς, οὔτε διαίρεσις, οὔτε ἀνευλάβεια διαφαίνεται ἐν τῇ ἀναφορᾷ ταύτῃ. Ποῦ καὶ πῶς διέγνω ν' ἀποδώσῃ εἰς τοὺς μοναχοὺς τοιαύτας κατηγορίας ὁ Σ)τατος; Ἄλλ' ἔχει δίκαιον ὁ Σ)τατος, διότι ἐκ τῶν ἰδίων κρίνει τὰ ἀλλότρια. Ὄταν ὁ Μακαρίτης ὁ Βασιλεὺς Κωνσταντῖνος διετέλει ἐν τῇ βασιλικῇ αὐτοῦ δόξῃ καὶ ἰσχυρί, ὁ Σ)τατος ἦτο βασιλικώτατος καὶ ἐδημοσιογράφη ὑπὲρ τοῦ Βασιλέως καὶ κατὰ τοῦ Βενιζέλου καὶ τοῦ Βενιζελισμοῦ. Ὄταν ὁμως ὑπερίσχυσεν ὁ Βενιζελισμὸς, ἐγένετο Βενιζελικώτατος καὶ ἐπὶ Πλαστήρα Πλαστηρικώτατος καὶ ἤδη Μητροπολιτικώτατος λατινόφωνων καὶ κατ' ἐποχὰς πρὸ ἐκάστου ἰσχύοντος κόμματος κατὰ τοὺς ἰδιοτελεῖς ἑαυτοῦ ἐκάστοτε ὑπολογισμοὺς καὶ στρέφει τὰς ἑαυτοῦ σκέψεις, ὡς ἀνεμόμυλος κατὰ τοὺς φυσῶντας ἀέρας καὶ ὡς ὁ παροιμιώδης κλίβανος τοῦ Χόντζα.

Καὶ ἐνῶ αὐτοὶ οἱ Σ)ῶτατοι Ἱεράρχαι καινοτομήσαντες διὰ τῆς εἰσαγωγῆς τοῦ Παπικοῦ Ἡμερολογίου πρὸς μεγίστην ζημίαν τῆς Ὀρθοδοξίας, διήρσαν τὸν

ὀρθόδοξον Ἑλληνικὸν λαὸν καὶ προξενοῦν τόσα σκάνδαλα καὶ σύγχυσιν Βαβυλώνιον, ἦτοι, ἔχομεν Πασχάλιον μὲ τὸ Παλαιὸν Ἡμερολόγιον καὶ ἑορτολόγιον μὲ τὸ νέον, σύγχυσιν καὶ ἀταξίαν εἰς τὰ κατὰ τὰς Κυριακὰς ἀναγινωσκόμενα Εὐαγγέλια καὶ Ἀποστόλους καὶ ἑξαφάνισιν τῆς νηστείας τῶν Ἁγίων Ἀποστόλων καὶ τόσα ἄλλα παρεπόμενα, ἀφόβως καὶ ἀσυστόλως ποιοῦντες ἀποδίδουσι ταῦτα εἰς ἄλλους ἀναιδῶς δημοσιογραφοῦντες καὶ ἑαυτοὺς ἐξευτελίζοντες καὶ ἤδη ἐφαρμόζεται τὸ κοινῶς λεγόμενον «τὸ δικό μου τ' ὄνομα πάρτο σὺ γειτόνισσα» καὶ ἔπειτα ἀπαιτοῦν βία καὶ τυραννικῶς παρὰ τῶν προμάχων τῶν πατρίων ὑπακοήν, πειθαρχίαν καὶ σεβασμόν.

Κατόπιν ὁ Σῶτατος φουσκωμένος ὑπ' ὀργῆς καὶ θυμοῦ ἀδικαιολογήτου λαμβάνει στάσιν σκληροῦ ἀυθέντου πρὸς τρέμοντα δούλον=ἀνδράποδον, ἢ αὐστηροῦ γέροντος πρὸς ταπεινὸν ὑποτακτικόν, φρονῶν πλανώμενος, ὅτι ὁ ὑπ' αὐτὸν ἱερός Κλῆρος καὶ οἱ Μοναχοὶ τῶν Ἱερῶν Μονῶν εἶνε δούλοι του ἀνδράποδα καὶ φέρεται οὐχὶ ὡς πρὸς ποιμνιον τοῦ Θεοῦ ἐναντίον τῆς συμβουλῆς τοῦ Ἀποστόλου Πέτρου λέγοντος· «Ποιμάνετε τὸ ἐν ὑμῖν ποιμνιον τοῦ Θεοῦ, ἐπισκοποῦντες μὴ ἀναγκαστικῶς, ἀλλ' ἐκουσίως, μηδὲ αἰσχροκερδῶς, ἀλλὰ προθύμως, μηδ' ὡς κατακυριεύοντες τοῦ κλήρου, ἀλλὰ τύποι γινόμενοι τοῦ ποιμνίου», καὶ βλοσυρῶ τῶ βλέμματι ἀφρίζων ἐκ τοῦ θυμοῦ καὶ τρίζων τοὺς ὀδόντας ἐρωτᾷ· «Τί εἴσθε σεῖς, οἱ ὅποιοι ἀποφαίνεσθε περὶ τῆς ὅλης διοικήσεως Ἑλληνικῆς Ἐκκλησίας; Γινώσκετε τί λέγετε ὀσιώτατοι;».

Οἱ Μεγαλοσπηλαιῶται μονασταὶ γνωρίζουσι ποῖοι εἶνε καὶ πολὺ καλὰ γινώσκουσι τί λέγουσι, καὶ δύνανται καταλλήλως ν' ἀπαντήσωσιν, ἀλλ' ἐπὶ

τοῦ παρόντος σιωποῦν φρονίμως ποιοῦντες, ἕως ἂν μικρὸν ἔτι παρέλθῃ ἡ ὀργὴ Κυρίου, λέγοντες ἐν ἑαυτοῖς τὸ τοῦ Αἰσωπείου μύθου παρὰ τοῦ λύκου πρὸς τὸ ἐπὶ βράχου ἰστάμενον καὶ ὑβρίζον ἐρίφιον «οὐ σὺ μὲ λαιδορεῖς, ἀλλ' ὁ τόπος», δηλ. τὸ ἐπισκοπικὸν ἀξίωμα, ἀλλ' ἐλεύσεται ἡμέρα ἐγγὺς οὕσα, ὅτε θὰ πάθῃ τὸ τοῦ ἀποβαλόντος τὴν λεοντὴν πάθημα τοῦ ὄνου.

Νῦν δὲ τὴν πρέπουσαν ἀπάντησιν ἀντὶ τῶν Μεγασπηλαιωτῶν σιωπῶντων δίδομεν ἡμεῖς πρὸς τὸν Σ) τατον ὡς μὴ δυνάμενον ἡμᾶς βλαῖψαι. Ἄκουσον καὶ σύνες, Σ)ώτατε, τίνες εἰσὶν οἱ Μεγασπηλαιῶται, οὓς σὺ λαιδωρεῖς καὶ ἐξευτελίζεις. Εἶνε Μοναχοὶ τῆς ἱστορικωτάτης ἱεραῆς Μονῆς τοῦ Μεγάλου Σπηλαίου, εἶνε Μονασταὶ δοῦλοι καὶ ὑπηρέται τῆς Μεγασπηλαιωτίσεως, ἧτις σκέπει καὶ προστατεύει αὐτοὺς καὶ διὰ τὴν ὁμολογίαν, ἣν ἐποίησαντο ὑπὲρ τοῦ Πατρῆου Ὁρθοδόξου Ἡμερολογίου θ' ἀξιώση μετανοίας καὶ συγχωρήση τὰς αὐτῶν ἐκάστου ἀμαρτίας καὶ σῶση αὐτοῦς. Εἶνε ἀπόγονοι καὶ διάδοχοι ἀντάξιοι τῶν ἑαυτῶν προγόνων καὶ προκατόχων οἵτινες μετ' αὐταπαρνήσεως καὶ θυσίας καὶ τῆς ἑαυτῶν ζωῆς ἠγωνίσαντο γενναίως κατὰ τὸ 1821 ὑπὲρ Πίστεως καὶ Πατρίδος καὶ ὑπὲρ τῆς Ἐθν. ἀπελευθερώσεως. Εἶνε μιμηταὶ τῶν ἡρωϊκῶν ἐκείνων πατέρων, οἵτινες εἰς τὸ 1827 ἀπήντησαν ἀτρόμητοι εἰς τὴν πρόκλησιν τοῦ ἐν Καλαβρύτοις κατασκηνούντος, Ἰμβραῆμ καλοῦντος αὐτοὺς εἰς ὑποταγὴν καὶ παράδοσιν τῆς Μονῆς εἰπόντες· «ἡμεῖς ὠρκίσθημεν εἰς τὸ ἀγνί μας, δηλ. πίστιν μας, ἢ νὰ ἐλευθερωθῶμεν ἢ ν' ἀποθάνωμεν καὶ δὲν εἶνε δυνατὸν νὰ παραβῶμεν τῆς πατρίδος τὸν ὄρκον». Οὕτω καὶ οὗτοι σήμερον, οὓς σκαιότατα μὲ τρόπον μὴ ἀρμόζοντα εἰς Ἐπίσκοπον ὑβρίζεις

καὶ ἐξευτελίζεις, ζητοῦν δι' ἀναφορᾶς τῶν τὴν ἐπιναφορὰν ἐν τῇ Ὁρθοδόξῳ Ἑλληνικῇ Ἐκκλησίᾳ τοῦ Ὁρθοδόξου Παλαιοῦ Ἡμερολογίου, ἀδιαφοροῦντες εἰς τὰς κατ' αὐτῶν ἐπιθέσεις καὶ ἐξευτελισμούς. Ἐχουν συνείδησιν ὅτι εἶνε Ἕλληνες Χριστιανοὶ Ὁρθόδοξοι καὶ Μονασταὶ τῆς ἱστορικῆς Μονῆς τοῦ Μεγάλου Σπηλαίου καὶ ὅτι εἶνε ἐλεύθεροι κατὰ τὸ Σύνταγμα καὶ τοὺς Νόμους τῆς Ἑλληνικῆς Πατρίδος καὶ ἔχουν καὶ αὐτοὶ τὸ δικαίωμα νὰ ἐκδηλώσῃν προφορικῶς καὶ ἐγγράφως τὴν ἐαυτῶν γνώμην καὶ θέλησιν ὑπὲρ τῆς Ὁρθοδόξου ἡμῶν Θρησκείας καὶ Ἐκκλησίας ἀναφερόμενοι εἰς τὰς ἀρμοδίους ἀρχὰς δυναμένας νὰ ἐπαναφέρωσι τοῦτο.

Τί γὰρ κακὸν ἐποίησαν; Καὶ ὀνομάζεις τὴν νόμιμον αὐτῶν πράξιν, ἔγκλημα, ἀμάρτημα θανάσιμον, προδοσίαν κατὰ τοῦ ἔθνους, τοῦ Κράτους καὶ τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας καὶ προχωρῶν δὲν διστάζεις νὰ κατηγορήσῃς συκοφαντικῶς πάντας τοὺς Ἁγιορείτας καὶ τοὺς ὀπαδοὺς τοῦ Παλαιοῦ Ὁρθοδόξου Ἡμερολογίου ὡς προπαγανδιστὰς τοῦ Παπισμοῦ, Χιλιασμοῦ καὶ Κομμουνιστῶν; Ὡς ἄλλος ψευδοδικολάβος μεταβάλλων, ἄνευ αἰδοῦς εἰς τὸ Ἐπισκοπικόν σου πρόσωπον, τὴν ἀλήθειαν εἰς ψεῦδος, ὅτι οἱ ὑπὲρ τῆς Ὁρθοδοξίας ἀγωνιζόμενοι καὶ κατὰ τοῦ Πάπα, εἶνε Παπισταί, οἱ δὲ κατὰ τῆς Ὁρθοδοξίας καινοτομοῦντες καὶ τὸ Παπικὸν ἡμερολόγιον δεχόμενοι εἶνε ὀρθόδοξοι. Ὡραία λογικὴ! Εὐγε εἰς τὸν δημοσιογραφοῦντα Ἐπίσκοπον ἐξευτελίζοντα τὸ Ἐπισκοπικὸν ἀξίωμα καὶ μὴ συλλογιζόμενον μὴ ἀκούση τὸ «ἄλλων ἰατροῦς... καὶ ἰατρὲ θεράπευσον σεαυτὸν».

Ἐνῶ ὑπῆρχον ἄλλα ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ χρήζοντα μελέτης καὶ ἐργασίας, ἵνα ἐνισχυθῇ ἡ πίστις καὶ το-

νωθῆ τὸ ἠθικὸν φρόνημα παρὰ τῷ λαῷ, τὸ ὁποῖον παντελῶς ἠτόνισε διὰ τὴν ἀδράνειαν, ἀδιαφορίαν καὶ ἀδυναμίαν ὑμῶν, Ὑμεῖς, Σεβασμιώτατε, ἐπελήφθητε τῆς λύσεως πράγματος, τὸ ὁποῖον ἐνῶ οὐδεμίαν ὠφέλειαν προσεπόρει εἰς τὸ χριστιανικὸν πλήρωμα, ἐξ ἄλλου αἰρέσεις καὶ σχίσματα ἐδημιούργει· ὥστε ἀφοῦ δὲν δύνασθε νὰ οἰκοδομήσητε, ἐθεωρήσατε καλὸν νὰ καταρρίψητε καὶ τὸ καλῶς οἰκοδομημένον.

Ἀλλ' ἐρωτῶμεν καὶ ἡμεῖς, Σ)ώτατε, Σὺ τίς εἶ ὁ τοσαῦτα φθεγγόμενος καὶ λαλῶν εἰς ὕψος; Ἦσο ἓνα χωριατόπουλον ἀπὸ ἓνα χωριουδάκι. Πτωχόπαιδον πεινασμένον μετέβης εἰς τὴν Ἱερὰν Μονὴν τῶν Ταξιαρχῶν, ἔμαθες ὀλίγα γράμματα, κατώρθωσες νὰ εἰσαχθῆς εἰς τὰ Ἀνάκτορα ὡς ἐφημέριος τῆς Μακαρίτιδος Ὀλγας καὶ τῆ μεσιτεία τῶν Ἀνακτόρων κατὰ παραχώρησιν Θεοῦ κατέλαβες τὴν Ἐπισκοπὴν Καλαβρύτων καὶ ἀντὶ ταπεινούμενος νὰ δίδης δόξαν τῷ Θεῷ, ἐπήρθη ἡ καρδιά σου καὶ ὑψηλοφρονῶν περιφρονεῖς καὶ ὑβρίζεις τοὺς πάντας. Πρόσεχε μὴ συντριβῆς, «ὁ γὰρ ὑψῶν ἑαυτὸν ταπεινωθήσεται». Ὁ ἔχων τὴν ταπεινώσιν τοῦ Χριστοῦ λέγοντος, «μάθετε ἀπ' ἐμοῦ ὅτι πρᾶος καὶ ταπεινὸς εἰμι τῇ καρδίᾳ», οὐχὶ διὰ τῆς βίας, ἀλλὰ διὰ τῆς πειθοῦς καὶ τοῦ λόγου πείθει τοὺς ὑπ' αὐτὸν καὶ ἀκούοντες πείθονται καὶ ἀκολουθοῦσιν αὐτῷ, «ἄλλοτρίῳ δὲ οὐ μὴ ἀκολουθήσωσιν, ὅτι οὐκ οἶδασι τῶν ἄλλοτρίων τὴν φωνήν».

Σεβασμιώτατε! Παρατήρησον ὅτι οὐδένα καὶ ἐν Καλαβρύτοις καὶ ἐν Αἰγίῳ ἔχεις νὰ σὲ ἀκολουθῆ εἰλικρινῶς, πλὴν τινῶν κολάκων καὶ τῶν ἐχόντων τὴν ἀνάγκην σου, οὐδὲ νὰ σὲ σέβηται ὡς πνευματικὸν πατέρα. Διατί τοῦτο; Διότι δὲν ἐπισκοπεῖς τὸ ποιμνιον ἐκουσίως, ἀλλ' ἀναγκαστικῶς. Ἄρα δὲν εἶσε

ἀληθῆς ποιμὴν τῶν τοῦ Χριστοῦ προβάτων καὶ διὰ τοῦτο τὰ πρόβατα τοῦ Χριστοῦ, οἱ ἀληθεῖς Χριστιανοὶ δὲν εὐρίσκουσι τὸν βίον σου σύμφωνον μὲ τὸν βίον καὶ τὴν εὐαγγελικὴν διδασκαλίαν τοῦ Χριστοῦ καὶ διὰ τοῦτο ἀπομακρύνονται ἀπὸ σοῦ.

Ἐπίσκοπος ὀργίλος καὶ θυμώδης ἐπιχειρῶν νὰ ὑποτάξῃ διὰ τοῦ τρόμου καὶ τῆς βίας τὸ ποίμνιον τοῦ Χριστοῦ εἰς ἀλλοδόξους λατινόφρονας καινοτομίας ἀντικανονικάς, προξενούσας διαιρέσεις καὶ σχίσματα εἰς τὸν Ὁρθόδοξον Ἑλληνικὸν Λαὸν δὲν εἶνε ἀληθῆς ποιμὴν, οὔτε ἀληθῆς Ἐπίσκοπος τοῦ Χριστοῦ, ἐπομένως οὐδενὸς σεβασμοῦ ἄξιος. Τί ἠγάκασεν ὑμᾶς, Στώτατε, νὰ καταργήσητε τὸ Παλαιὸν Ὁρθόδοξον Ἡμερολόγιον καὶ νὰ δεχθῆτε τὸ ἀναθεματισμένον καὶ ἀφωρισμένον Παπικόν, καὶ νὰ προξενήσητε αἰρέσεις, σκάνδαλα καὶ σχίσμα εἰς τὸν Ἑλληνικὸν Ὁρθόδοξον λαόν; Λέγετε ὅτι ἐκάμετε τοῦτο πρὸς ὠφέλειαν τοῦ λαοῦ. Ποῖα εἶνε ἡ ὠφέλεια τοῦ λαοῦ; Οὐ μόνον οὐδεμία ὠφέλεια ἐπήλθεν, ἀλλὰ καὶ μεγίστη ζημία τῆς Ὁρθοδοξίας ἐγένετο, ἐξευτελισμὸς τῆς Τεραρχίας καὶ μεγίστη ἀδιαφορία τοῦ λαοῦ πρὸς τὰ θεῖα, διαίρεσις καὶ σκάνδαλα. Δὲν βλέπετε; Αὐτὴ εἶνε ἡ ὠφέλεια; Διατὶ ἀδιαφορεῖτε καὶ δὲν διορθώνετε τὸ κακόν, ἕως ἔχετε καιρόν; Αἰοῦ ὁ λαὸς κρατεῖ καὶ θέλει νὰ ἀκολουθῇ τὸ Πάτριον, διατὶ Σεῖς ἀναγκάζετε διὰ τοῦ τρόμου καὶ τῆς βίας νὰ δεχθεῖ τὸ Παπικόν; Ὁ Θεὸς οὐδένα βιάζει. «Ὅστις θέλει», λέγει. Μόνον ὁ Διάβολος καὶ τὰ ὄργανα αὐτοῦ μεταχειρίζονται τὴν βίαν. Ὁ Θεὸς καλεῖ τοὺς πάντας διὰ τοῦ λόγου καὶ τῆς πειθοῦς καὶ οὐδένα βιάζει. Σεῖς διατὶ βιάζετε καὶ καταδιώκετε τοὺς ἱερεῖς, οἱ ὅποιοι θέλουν ν' ἀκολουθῶσι τὸ Παλαιόν; Παύσατε τὰ κατ'

αὐτῶν ἀναγκαστικὰ μέτρα καὶ ἄφετε τὸν λαὸν καὶ τοὺς ἱερεῖς ἐλευθέρους, ἵνα μὴ ἐπὶ μᾶλλον παροργίζητε τὸν Θεὸν καὶ τὸν λαὸν καὶ ἐπέλθῃ κατὰ τῆς κεφαλῆς ὑμῶν τὸ ταχύτερον ἢ ὄργῃ τοῦ Θεοῦ καὶ τοῦ λαοῦ καὶ σαρώσῃ ἐκ τοῦ μέσου ὑμᾶς.

Δὲν ἠκούσατε τί εἶπεν ὁ κατ' αὐτάς τὰς ἡμέρας ἐλθὼν εἰς Ἀθήνας Ὁρθόδοξος Ἐπίσκοπος τῆς Πολωνίας Διονύσιος; Ἡθέλησαν, εἶπε, καὶ ἐκεῖ νὰ εἰσαγάγωσι τὸ νέον ἡμερολόγιον, ἀλλ' ὁ λαὸς τὸ ἀπέκρουσε καὶ αἱ ἀρχαὶ ὑπεχώρησαν καὶ ἀφῆκαν τὸν λαὸν ἐλεύθερον ν' ἀκολουθῇ ἐλευθέρως τὸ Παλαιόν, δὲν μετεχειρίσθησαν βίαν, διωγμοὺς καὶ ἀναγκαστικὰ μέτρα. Αὐτοὺς μιμήθητε καὶ ἡμεῖς καὶ ἄφετε τὸν λαὸν καὶ τοὺς ἱερεῖς ἐλευθέρους.

Ὑμεῖς, Σεβασμιώτατε ἅγιε Καλαβρύτων, Ἐπίσκοπε τῆς ἡρωϊκῆς ταύτης ἐπαρχίας, πρὸ τῆς εἰσαγωγῆς τοῦ νέου ἡμερολογίου ἦσο κεκηρυγμένος ὑπὲρ τοῦ παλαιοῦ καὶ κατὰ τοῦ νέου, ἤδη τί παθὼν μετέβαλες γνώμην, γενόμενος ὑπέρμαχος τοῦ νέου καὶ πολέμιος τοῦ παλαιοῦ; Τί ἄρα ἐμεσολάβησεν ἐν τῷ μεταξύ; Ἰδιοτελὴς ἐγωιστικὸς καὶ κομματικὸς ὑπολογισμὸς, ἢ ὑλιστικὰ συμφέροντα;

Ἀλλὰ ταῦτα πάντα, τί ἀξίαν ἔχουν, ἢ ἂν κερδίσῃ τις τὸν κόσμον ὅλον καὶ ζημιωθῇ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ;

Ἄφες, Σεβασμιώτατε, τὰ πείσματα καὶ τοὺς ἐγωισμοὺς, εἰσελθε εἰς τὸ ταμεῖον σου, εἰς τὸ δωμάτιόν σου καὶ σύναξον τὸν νοῦν εἰς τὸ ταμεῖον τῆς ψυχῆς σου, μεῖνε κατὰ μόνας, σκέψου καὶ μελέτησον καλῶς τὸ ζήτημα ἀπηλλαγμένος πάσης ἐξωτερικῆς ἐπιρροῆς καὶ θὰ ἐννοήσῃς ὁποῖας καὶ ὁπόσας συνεπείας κατὰ τῆς Ὁρθοδοξίας θὰ ἔχῃ ἡ ἐπικράτησις τοῦ Παπικοῦ Ἡμερολογίου, δι' ἃς ἡ Ἱεραρχία καὶ ἐν πρώτοις

ὕμεις, εἶσθε ὑπεύθυνοι καὶ μίαν ἡμέραν θὰ δώσητε λόγον διὰ πᾶν τὸ συμβησόμενον καὶ διὰ τὰς σκανδαλιζομένας ψυχὰς τῶν εὐσεβῶν Χριστιανῶν.

Εἶτα συνεννοήθητι μετὰ τῶν ἄλλων ἱεραρχῶν. Συνέλθετε εἰς ἑαυτοὺς καὶ προλάβετε τὸ κακόν, ἀνακαλέσατε, ὑμεῖς μόνοι πρὶν ἀναγκασθῆτε εἰς τοῦτο, οἷα κακῶς καὶ ἐπιπολαίως ἐκαινοτομήσατε. Ἐννοήσατε καλῶς, ὅτι γενόμενοι Ἐπίσκοποι διορίσθητε φύλακες καὶ τηρηταὶ τῶν νόμων τῶν ἱερῶν Κανόνων καὶ Παραδόσεων τῆς Ἐκκλησίας καὶ οὐχὶ νομοθέται καὶ καινοτόμοι καὶ οὐδὲ ἐπιτρέπεται ὑμῖν νὰ μεταβάλλητε οὐδὲ ἓν ἰῶτα ἢ μίαν κεραίαν.

Ὅθεν διορθώσατε τὴν εἰσαχθεῖσαν κακῶς καινοτομίαν καταργοῦντες αὐτήν καὶ ἐπαναφέροντες τὸ Παλαιὸν Ὁρθόδοξον Ἡμερολόγιον, ἵνα τύχητε τοῦ ἀπαιτουμένου σεβασμοῦ παρὰ τῶν πιστῶν καὶ τῆς εὐλογίας τοῦ Θεοῦ. Ἀμήν»⁷.

Τέσσερις ἡμέρες μετὰ ὁ κ. Τιμόθεος τοποθετήθηκε ξανὰ γιὰ τὸ θέμα μὲ νέο ἄρθρο του⁸. Σὲ αὐτὸ ἀφοῦ ἐπισημαίνει ὅτι «τὸ πρῶτον Μοναστήριόν μου βεβαίως δὲν ἤθελον νὰ ἐκπέση εἰς τὴν ἀμαρτίαν ταύτην τοῦ ἀναρχισμοῦ», λυπᾶται πού παρὰ τὸ πλῆθος τῶν «σοφῶν ὑποδείξεων καὶ λογικῶν παρατηρήσεων» πού παρέταξε, αὐτὸ ἐμμένει ἀκόμη στὸν... ἀναρχισμό! Ἐπιτίθεται δὲ προσωπικῶς κατὰ τῶν τριῶν πρωτοστατῶν τῆς ἀντιδράσεως καὶ συγκεκριμένα τῶν Προηγουμένων Νήφωνος Ἀνδρικοπούλου, Νήφωνος Δημοπούλου καὶ Θεοδωρήτου Σακελλαροπούλου καὶ ἀνασύρει ἐναντίον τῶν δύο

---

7. ΣΚΡΙΠ (8-5-1927).

8. ΣΚΡΙΠ (12-5-1927).

πρώτων κατηγορίες ἐναντίον τους ἐπὶ αἰρέσει, οἱ ὁποῖες μάλιστα εἶχαν ἐκδικαστεῖ πρὸ 25ετίας καὶ τὸ θέμα εἶχε θεωρηθεῖ λήξαν! Τοὺς θεωρεῖ ὡς τοὺς κυρίους ὑπευθύνους τῆς ἀντιδράσεως καὶ προειδοποιεῖ γιὰ τὴν παραδειγματική τιμωρία τους.

Ὅλως ξαφνικὰ ὁμως παύει κάθε δημοσίευμα γιὰ τὸ ζήτημα. Τί ἀκριβῶς συνέβη δὲν γνωρίζουμε. Ὑπερίσχυσαν οἱ ἀπειλὲς τοῦ Δεσπότη; Ὑπαναχώρησαν οἱ Μοναχοί; Μήπως ἡ γενόμενη κατὰ τις ἡμέρες ἐκεῖνες (13/21-5-1927) ἐπίθεση μὲ ψαλίδι Παλαιοημερολογίτου κουρέως κατὰ τοῦ Καινοτόμου Ἀρχιεπισκόπου στὸν Πειραιᾶ στάθηκε αἰτία γιὰ μεταβολὴ τῶν φρονημάτων τους; Κύριος οἶδε.

Τὸ θέμα δὲν ξανασυζητήθηκε, ὁ καιρὸς πέρασε καὶ φθάνουμε πλέον στὸ 1934, ἔτος στὸ ὁποῖο συνέβησαν δύο τραγικὰ γεγονότα. Τὸ πρῶτο ἦταν ἡ ἐκδόση τοῦ καταπτύστου βιβλίου τοῦ πρ. Καλαβρύτων Τιμοθέου μὲ τίτλο «Ἡ Ἐνωσις τῶν Ἐκκλησιῶν». Στόχος τῆς ἐκδόσεως αὐτῆς, κατὰ τὸν συγγραφέα, εἶναι νὰ βοηθήσει τὸν «Κληρὸν συμπάσης τῆς Χριστιανισμῆς» (εἰς τὸν ὁποῖον ἀφιεροῖ τὸ βιβλίο) νὰ διαφωτισθῇ· ὁ δὲ σκοπὸς τῆς διαφωτίσεως εἶναι ξεκάθαρα Οἰκουμενιστικὸς (σελ. 11): «Ὅταν οἱ ἀρχηγοὶ τῶν τριῶν Κλάδων τῆς Χριστιανισμῆς ἐμφανισθῶσι γνήσιοι καὶ εἰλικρινεῖς ἀδελφοί, ὅπως ἐντέλλεται ῥητῶς ὁ Χριστός, τότε σύμπασα ἡ Οἰκουμένη θὰ Χριστιανισθῇ. Διότι τότε πάντες οἱ ἐν τῇ Χριστιανισμῆς διανοούμενοι θὰ κλίνουν γόνυ ἐνώπιον τοῦ Ἐσταυρωμένου τοῦ Γολγοθᾶ, ἐν τῷ ὁποίῳ θὰ εὔρουν πᾶν ὅτι ζητοῦν μέγα καὶ ὑψηλόν, εὐγενὲς καὶ τίμιον. Τότε οἱ ἐλευθεροτέκτονες καὶ οἱ θεοσοφισταὶ κοσμοπολίται, οἱ πλανώμενοι εἰς τὰ σκοτεινὰ

πελάγη μιᾶς ἀκαθορίστου χιμαιρικῆς αἰωνιότητος, θὰ γείνουν οἱ θερμότεροι ὑπερασπισταὶ καὶ ἀπολογηταὶ τοῦ Χριστοῦ, διότι ἐν τῷ Προσώπῳ αὐτοῦ θὰ εὔρουν πληρουμένους πάντας τοὺς πόθους τῆς ἐκ φύσεως πάντοτε πρὸς τὰ ἰδανικὰ προσκειμένης καὶ ἀνυψουμένης ψυχῆς των»!!!

Πρέπει ὅμως, συνεχίζει παρακάτω ὁ ταλαίπωρος συγγραφέας, ὁ «Κλῆρος» τῶν τριῶν «Κλάδων» νὰ διορθώσει τὰ λάθη του. Καὶ ὁ μὲν «Παπικὸς Καθολικισμὸς» νὰ ἀποβάλλει τὰ δύο μεγάλα ἀρνητικά του: τὴν ἀπολυταρχία καὶ τὴν ...ἀγαμίαν τοῦ Κλήρου⁹! «Ἄμα αὐτὰ ἐγκαταλειφθοῦν, ἡ ἔνωσις γίνεται. Διότι τότε θὰ εὔρεθῆ ἕτοιμος καὶ προθυμότατος ὁ Ἱερὸς Κλῆρος τῆς Ἀγγλικανικῆς καὶ τῆς Ἐπισκοπιανῆς, Ἀμερικανικῆς χριστιανωσύνης νὰ προσέλθῃ διὰ νὰ συναντήσουν ἀμφοτέρα τὰ συστήματα, ὅτε Παπικὸς καὶ Καθολικισμὸς καὶ ὁ Προτεσταντισμὸς τὴν Ἀποστολικὴν Ὁρθόδοξον Ἐκκλησίαν καὶ νὰ ἀποτελεσθῆ ἡ μία Ποίμνη ὑπὸ τὸν ἕνα Ποιμένα τὸν Λυτρωτὴν τῆς ἀνθρωπότητος Ἰησοῦν Χριστόν» (σελ. 19). Πρέπει ὅμως, γράφει, καὶ ἡ Ὁρθοδοξία «νὰ ἀποβάλλῃ πᾶσαν ἀπρέπειαν φαρισαϊκῆς ἐγωϊστικότητος καὶ αἰρετιζούσης ὑποκριτικῆς ἐμφανίσεως ἀνοήτου», ὅπως εἶναι «ἡ ὀλεθρία πλάνη τοῦ Παλαιοῦ ἡμερολογίου» (σελ. 87)!

Τὸ τελευταῖο μέρος τοῦ βιβλίου ἀποτελεῖ ἕνα παραλήρημα κατὰ τοῦ Παλαιοῦ Ἡμερολογίου καὶ τῶν ἀκολούθων του. «Ἡ πλάνη τοῦ Παλαιοῦ Ἡμερο-

---

9. Filioque, Πρωτεῖο καὶ τὶς ἄλλες μεγάλες αἰρέσεις τοῦ Παπισμοῦ, ὁ συγγραφέας δὲν τὶς ἀναφέρει κἀν, ἐφόσον τὸ μέγα ἐγκλημα τοῦ Παπισμοῦ εἶναι ...ἡ ἀγαμία τοῦ Κλήρου (ἀφιερώνει ἐναντίον τῆς σχεδὸν τὸ μισὸ βιβλίο)!

λογίου, ἐναντίον τῆς γενικῆς γνώμης τῆς Ἐκκλησίας καὶ τοῦ θρησκευόντος λαοῦ ¹⁰ ὑπάρχουσα καὶ δρῶσα, εἶναι ἀντιορθόδοξος εἶναι ἀντιεκκλησιαστική. Εἴτε αἰρετικίζουσιν, εἴτε σχισματικήν, εἴτε φαρισαϊζουσιν πλάνην καλέσητε αὐτήν πάντοτε ἐντὸς τῆς ἀληθείας θὰ εἴσθε» (σελ. 108)! «Οἱ χρησιμοποιοῦμενοι ὡς ἱερεῖς ὑπὸ τῶν Παλαιοημερολογιτῶν Ἀγιορεῖται μονασταί, ἀναντιρρήτως ὑπὸ πονηροῦ πνεύματος ἐμπνεόμενοι» (σελ. 113)! «Τὸ Παλαιὸν ἡμερολόγιον θανατῶνει ἀγνάς καὶ ἀπαιδευτούς ψυχὰς καὶ σπεῖρει εἰς τὸν λαὸν ἓν εἶδος διαιρέσεως καὶ διχονοίας τὸ χεῖριστον πάντων. Ἀναστατῶνει οἰκογενείας μεταδίδον τὴν νόσον τῆς καλογηρικῆς θρησκοληψίας τῆς πλήρους παντὸς δόλου καὶ πάσης ραδιουργίας εἰς γυναῖκας εὐαλώτους ἐκ θρησκευτικῆς ἀπαιδευσίας. Ὅπως ἐξειλίχθη ἡ ὑπόθεσις τοῦ Παλαιοῦ ἡμερολογίου καὶ τὴν Ὀρθόδοξον Ἑλληνικὴν Ἐκκλησίαν προσβάλλει, ὡς μὴ ἔχουσιν τὴν στοιχειώδη συνεκτικότητα καὶ μὴ διατηροῦσαν πειθαρχίαν, δικαιολογεῖ δὲ καὶ τὸν Παπικὸν Καθολικισμὸν τὸν ἰσχυριζόμενον ὅτι αὐτὸς μόνος ἔχει κεφαλὴν ἔστω καὶ πλήρη καπνῶν ἐκκλησιαστικοῦ αὐτοκρατορισμοῦ, δικαιολογεῖ καὶ τοὺς Προτεστάντας εἰρωνευομένους τὴν Ὀρθοδοξίαν μὲ τοιαύτας ἀγενεῖς ἀνυποταξίας...» ¹¹ (σελ. 118).

Τὸ δεῦτερο τραγικὸ γεγονός πὺ συνέβη τὸ ἔτος

10. Ποιᾶς Ἐκκλησίας, ἀφοῦ ἡ μεγάλη πλειοψηφία τῆς Ὀρθοδοξίας δὲν ἀκολούθησε τὴν Ἡμερολογιακὴν Καινοτομία; Καὶ ποιοῦ θρησκευόντος λαοῦ, ἀφοῦ ἡ μεγάλη πλειοψηφία τῶν Νεοημερολογιτῶν ἦταν (καὶ εἶναι) ἀδιάφοροι καὶ τυπικῶς μόνον Χριστιανοί;

11. Ὑποταχθεῖτε λοιπὸν, ἀδελφοί, γιὰ νὰ μὴ σᾶς κακοχαρακτηρίσουν οἱ Προτεστάντες!

ἐκεῖνο, ἦταν ἡ φυσικὴ συνέπεια τῆς προδοσίας τοῦ ἀνεκτίμητου θησαυροῦ ποὺ λέγει Ὁρθόδοξος Πίστις: ἡ ἀποδοκιμασία ἀπὸ τὸν Θεό. Στὶς 3/16 Ἰουλίου μεγάλη πυρκαγιὰ κατέκαυσε τὴν Μονὴ τοῦ Μεγάλου Σπηλαίου μαζί μὲ τὸ μεγαλύτερο μέρος τῶν θησαυρῶν τῆς, ἐκ τῶν ὁποίων διεσώθη μόνον ἡ περίφημος Εἰκὼν τῆς Θεοτόκου Μεγασπηλαιωτίσσης...

Ἀξίζει νὰ σημειωθοῦν τὰ ὀνόματα τῶν Μοναχῶν, οἱ ὁποῖοι εὑρίσκοντο στὴν Μονὴ κατὰ τὴν περίοδο τῆς καταστροφῆς ἐκείνης:

«Γερμανὸς Παναγιωτόπουλος (ἡγούμενος), Γαβριήλ Κόσσυφας, Θεοδώρητος Σακελλαρόπουλος, Πανάρετος Δουληγέρης, Ἀνδρόνικος Θεοδωρόπουλος, Ἄνθιμος Ἀγγελετόπουλος, Δωρόθεος Βασιλόπουλος, Διονύσιος Γεωργαντόπουλος, Ἀὔξεντιος Χαραλαμπόπουλος, Θεοδόσιος Θεοδωρακόπουλος, Εὐσέβιος Ἀσημακόπουλος, Ἀρσένιος Φιλίππου, Καλλιόπιος Ἀσημακόπουλος, Ἀκάκιος Παπανικολόπουλος, Χριστοφόρος Βαγενᾶς, Γρηγόριος Οἰκονόμου, Λεόντιος Θεοφυλακτόπουλος, Κωνστάντιος Μάνος, Ἰάκωβος Γραῖος, Ἰερόθεος Ν. Πασχόπουλος, Δανιὴλ Ἀγγελόπουλος, Ἀγάπιος Ροῖδόπουλος, Θεόκλητος Ἀναστασόπουλος, Συμεὼν Κλειδᾶς, Ἀθανάσιος Ἀθανασακόπουλος, Ἀνανίας Θεοφυλακτόπουλος, Γεράσιμος Καβουρτζῆς, Δοσίθεος Καλοβρεντιῆς, Ἰγνάτιος Ἰωάννου, Βαρθολομαῖος Βασιλόπουλος, Ζαχαρίας Παπαϊωάννου, Ἀγαθάγγελος Παπαγγελόπουλος, Καλλίνικος Νεοκλέους, Γεράσιμος Κουτσός»¹².

N.M.

---

12. Κτιτορικὸν Ἱεραῶς Μονῆς Μεγάλου Σπηλαίου, Ἀθῆναι, 1977, σελ. 275.

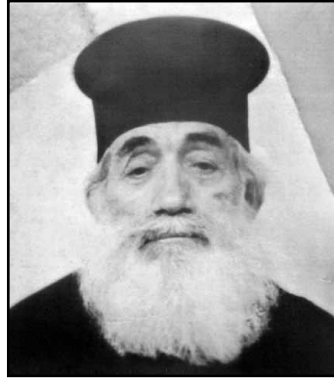
**ΠΩΣ, ΕΝ ΜΕΣΩ ΤΗΣ ΑΛΛΟΦΡΟΣΥΝΗΣ ΤΩΝ ΜΟΝΑΧΩΝ,
Η ΙΣΤΟΡΙΚΩΤΑΤΗ ΜΟΝΗ ΤΟΥ ΜΕΓΑΛΟΥ ΣΠΗΛΛΙΟΥ
ΕΓΙΝΕΝ ΕΝΤΟΣ ΩΡΩΝ ΠΑΡΑΝΑΛΩΜΑ ΤΟΥ ΠΥΡΟΣ
ΤΡΟΜΑΚΤΙΚΗ ΕΚΡΗΞΙΣ ΤΗΣ ΥΠΟ ΤΟΝ ΘΟΛΟΝ ΠΥΡΙΤΙΔΑΠΟΘΗΚΗΣ
ΑΝΕΤΙΝΑΞΕΝ ΕΚ ΘΕΜΕΛΙΩΝ ΟΛΟΝ ΤΟ ΟΙΚΟΔΟΜΗΜΑ ΤΗΣ ΜΟΝΗΣ!
ΟΙ ΜΟΝΑΧΟΙ ΔΙΕΣΩΘΗΣΑΝ ΠΙΠΤΟΝΤΕΣ ΕΞ ΥΨΟΥΣ 50 ΜΕΤΡΩΝ!**

ΑΡΧΙΜΑΝΔΡΙΤΗΣ ΑΝΤΩΝΙΟΣ ΚΟΥΤΣΟΝΙΚΟΛΑΣ (1883-1963)¹

Ομακαριστός Αρχιμανδρίτης Αντώνιος Κουτσουνικόλας, τοῦ Μιχαήλ καὶ τῆς Ἑλένης, γεννήθηκε τὸ 1883 στὴν Ματαράγκα Αἰτωλοακαρνανίας. Ὁ προπάμπους τοῦ Μιχαήλ ἦταν ἥρωας τοῦ 1821 καὶ σκοτώθηκε στὴν Μάχη τοῦ Πέτα (1822), ὅπου πολέμησε πλάϊ στὸν Ἀλέξανδρο Μαυροκορδάτο. Τὸ γένος Κουτσουνικόλα καταγόταν ἀπὸ τὴν περιοχή τοῦ ἐνδόξου Σουλίου, ἀπὸ τὸ ὁποῖο ὁ πατέρας τοῦ π. Ἀντωνίου ἦρθε στὴν Αἰτωλοακαρνανία τὸ 1869 περίπου, κυνηγημένος ἀπὸ τοὺς Τούρκους. Στὴν Ματαράγκα, ἐργάστηκε ὡς βοσκὸς καὶ σουσιέρης, παντρεύτηκε καὶ ἔκτισε ἕνα διώροφο πέτρινο σπίτι, στὸ ὁποῖο γεννήθηκε ὁ π. Ἀντώνιος καὶ ἄλλα ὀκτὼ ἀδέλφια (πέντε κορίτσια καὶ τρία ἀγόρια). Ἐν καὶ στὸ χωριὸ ἡ ἐκπαίδευση ἦταν ἀνύπαρκτη, ὁ π. Ἀντώνιος ἔμαθε ἀνάγνωση καὶ γραφή ἀπὸ ἕναν ψάλτη πού ὑπηρετοῦσε στὸν Ἅγιο Γεώργιο τοῦ χωριοῦ.

Ἄγνωστο γιὰ ποιоὺς λόγους, τὸ 1898 ὁ πατέρας τοῦ π. Ἀντωνίου τὸν πῆρε μαζί μὲ τὸν ἀδερφό του Ἡλία καὶ

---

1. Εὐχαριστοῦμε πολὺ τὸν ἐγγονὸ τοῦ ἀδελφοῦ τοῦ π. Ἀντωνίου, ἀξιότιμο κ. Ἡλία Κουτσουνικόλα, γιὰ τὶς πληροφορίες καὶ τὴν φωτογραφία πού μᾶς παραχώρησε εὐγενῶς.

πήγαν νὰ μονάσουν στοῦ Ἁγίου Ὄρους. Ἐκεῖ ὁ πατέρας του σκοτώθηκε σὲ ἀτύχημα (ἔπεσε ἀπὸ μίᾶ συκιά). Ὁ π. Ἀντώνιος ἀσκήτευσε στὴν Νέα Σκῆτη, ἡ ὁποία ὑπάγεται στὴν Μονὴ τοῦ Ἁγίου Παύλου, ὅπου καὶ διαμορφώθηκε κατὰ Θεὸν μὲ τὴν εὐλογημένη ζωὴ τῆς ἀσκήσεως καὶ τῆς μελέτης τῶν ἱερῶν κειμένων. Ἱερεὺς χειροτονήθηκε στὶς 28/12/1924 ἀπὸ τὸν Ἐπίσκοπο Μοσχονησίων Φώτιο Μαρινάκη († 1930), Διευθυντὴ τῆς Ἀθωνιάδος Σχολῆς.

Τὸ ὄνομα τοῦ π. Ἀντωνίου τὸ συναντοῦμε στοῦ Καταστατικὸ τοῦ «*Ἱεροῦ Συνδέσμου τῶν Ζηλωτῶν Ἀγιορειτῶν Μοναχῶν*», ὁ ὁποῖος ἰδρύθηκε τὸ 1926, ἐφ' ὅσον ὅπως φαίνεται διακρινόταν γιὰ τὴν ἀκρίβεια τῆς Πίστεως καὶ τὸν ἐπιγνώσει ζῆλο. Στὰ τέλη τοῦ ἔτους ἐκείνου (1926), ὁ Ἱερομόναχος π. Ἀντώνιος βγῆκε στὸν κόσμον, γιὰ νὰ ἐνισχύσει τοὺς πιστοὺς ποὺ δὲν ἀποδέχθηκαν τὴν Ἡμερολογιακὴ Καινοτομία τοῦ 1924. Συνελήφθη ὅμως στοῦ Λιτόχωρο Πιερίας καὶ φυλακίστηκε στὴν Θεσσαλονίκη. Ἀπὸ ἐκεῖ ἀπελάθηκε στοῦ Ἁγίου Ὄρους στὶς ἀρχές τοῦ ἐπομένου ἔτους 1927, μαζί μὲ τοὺς Ζηλωτὲς Ἀγιορεῖτες Ἱερομονάχους Γεδεῶν Κωνσταμονίτη, Γελάσιο Ἀγιαναννίτη, Ἰλαρίωνα Λαυριώτη (Οὐζουνόπουλο) καὶ Χρυσόστομο Ἰβηρίτη, ὅπως φαίνεται καὶ σὲ δημοσίευμα τοῦ τύπου τῆς ἐποχῆς ἐκείνης ποὺ παραθέτουμε μαζί καὶ μὲ ἄλλα παρόμοια δημοσιεύματα γιὰ τοὺς διωγμοὺς τοῦ τῶν ἐπομένων ἐτῶν.

Μετὰ δύο ἔτη, τὸν Μάρτιο τοῦ 1929 κατέβηκε στὴν Ἀθήνα μὲ πρόσκληση τῆς Κοινότητος τῶν Γνησίων Ὁρθόδοξων καὶ στάλθηκε στὴν Μαγούλα Ἐλευσίνος μετὰ ἀπὸ αἴτηση τῶν κατοίκων της, ποὺ ἀκολουθοῦσαν, κατὰ πλειοψηφίαν, τὸ Παλαιὸ Ἡμερολόγιο. Ἐκεῖ ὅμως συνελήφθη καὶ πάλι ἀπὸ τὴν Χωροφυλακὴ, βάσει ἐντολῆς τοῦ πρωτεργάτου τῆς Καινοτομίας Ἀρχιεπισκόπου Χρυσόστομου νὰ συλλαμβάνονται «*ἀθροῦθως καὶ δι' ἀμέσου ἐνεργείας*» οἱ Παλαιοημερολογῖτες Κληρικοί, καὶ ὁδηγή-

ΟΙ ΙΕΡΕΙΣ ΑΠΕΛΑΥΝΟΝΤΑΙ

Ἡ ἐπιτροπὴ Δημοσίων Ἀσφαλείας ἀποτε-
λουμένη ἐκ τῶν κ. κ. Εἰσαγγελέως, Νομάρ-
χου, Ἀστυνομικοῦ Διευθυντοῦ, Ἀνωτέρου
Διοικητοῦ Χωροφυλακίας καὶ ἄλλων συνελ-
θούσα ὅπως ἐξέτασεν τὰ κατὰ τοὺς ὅρους τῶν
παλαιορθόδοξων χρησιμοποιουμένων δια τὰς
ιεροτελεστίας ἱερεῖς, ἐκόμισεν ἀκόμους ἀξίους
ἀπελάσεως λόγῳ τῶσόν τοῦ παρελθόντος και-
ροῦ καὶ τῶν ποινικῶς διαθέτων πράξεων
ἅς μέχρι τοῦδε διέπραξαν.

Οὕτω διὰ τῆς ἀποφάσεως ταύτης ἀπελευ-
νῶνται εἰς Ἅγιον Ὅρος οἱ πατέρες Γεωργίου,
Γελάσιος Ἀγχιμαντίτης, Χουσσόστομος Ἰθρι-
της, Ἀντώνιος Κουτσουνικόλας, διατελόντες ἐν
προφυλακίσει δραστικῆς τῶν σκηνῶν τοῦ Λι-
τοχώρου καὶ Ἰλῆριος Λαυριώτης.

ΤΟ ΦΩΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ 8-1-1927

ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΑΤΑ ΓΙΑ ΤΟΝ
π. ΑΝΤΩΝΙΟ ΚΟΥΤΣΟΝΙΚΟΛΑ

ΠΑΡΕΛΘΟΝΤΑ ΠΑΛΑΙΟΗΜΕΡΟΛΟΓΙΑ

Πολυάριθμοι παλαιοημερολογίται
χωρικοί ἐν Μάνδρῳ κατεβήθησαν εἰς
Ἀθήνας μετέβησαν χθὲς τὴν μεση-
μέριαν εἰς τὸ Μητροπολιτικὸν μέγαρον
καὶ διεμαρτυρήσαν, διότι ἐνῶ συμ-
φώνως πρὸς τὴν ἀδε ἐν τῆς κυβερνή-
σεως εἶχον ἀντιτίθει μίαν ἰδιοκτητὴν
ἐκκλησίαν εἰς Μαγούλαν πρὸς ἐκκλη-
σιασίων των κατὰ τὸ παλαιὸν ἡμερολό-
γιον, ὃ ἐκεῖ ἀστυνομικῶς σταθμαρχῆς
ἀνελύθε χθὲς τὸν ἱερέα των (παπα-
Ἀντώνη) τινὰ ἐξ Ἁγίου Ὅρους προ-
σκόμιον) καίτοι οὗτος ἐπέδειξε τὴ
χρυσίαν τὴν ἐν ἀπολύτῳ τάξει.

Ὁ Μακ. Μητροπολίτης ἀκούσας
τὰ παραύματα τῶν χωρικῶν, ἐδήλωσεν
ὅτι εἴαν ὁ ἱερεὺς οὗτος ἔχει πράγματι
τὰ ἔγγραφα του ἐν τάξει, κακῶς συ-
νελήθη καὶ δεῖον νὰ ἀπολυθῆ. Μεθ'
ὃ οἱ παλαιοημερολογίται ἀνεξήγητων
τῶν κ. Ζαβειταίων ὅπως διαμαρτυρή-
σων καὶ εἰς αὐτόν.

ΕΜΠΡΟΣ 25-3-1929

**Ὁ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΣ ΑΘΗΝΩΝ ΚΑΤΑΡΓΕΙ ΤΟ ΚΡΑΤΟΣ,
ΤΑΣ ΥΠΟΥΡΓ. ΚΑΣ ΔΙΑΤΑΓΑΣ, ΔΑΜΙΟΥΡΓΩΝ ΚΡΑΤΟΣ ΕΝ ΚΡΑΤΕΙ
ΠΑΡΑΝΟΜΟΣ ΣΥΛΛΗΨΙΣ ΠΑΛΑΙΟΗΜΕΡΟΛΟΓ, ΙΕΡΕΩΣ ΕΙΣ ΜΑΓΟΥΛΑ
ΕΣΥΡΘΗ ΩΣ ΚΑΚΟΠΟΙΟΣ ΚΑΙ ΕΚΚΛΙΣΘΗ ΕΙΣ ΤΟ ΤΜΗΜΑ ΜΕΤΑΓΩΓΩΝ
ΑΠΕΛΥΘΗ ΔΕ ΚΑΤΟΠΙΝ ΤΗΣ ΕΞΕΓΕΡΣΕΩΣ ΤΟΥ ΛΑΟΥ**

ΣΚΡΙΠ 25-3-1929

**ΔΥΟ ΝΕΑ ΚΡΟΥΣΜΑΤΑ ΜΕΣΑΙΩΝΙΣΜΟΥ
ΤΗΣ ΔΙΟΙΚΟΥΣΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΙΣ ΣΛΑΜΙΝΑ ΔΕΡΕΤΑΙ ΕΙΣ ΙΕΡΕΥΣ ΕΞ ΑΓΙΟΥ ΟΡΟΥΣ
ΠΟ ΤΩΝ ΕΚΕΙ ΝΕΟΗΜΕΡΟΛΟΓΙΤΩΝ ΙΕΡΕΩΝ
ΑΣΤΥΝΟΜΟΣ ΜΕΡΟΛΗΠΤΩΝ ΣΥΛΛΑΜΒΑΝΕΙ ΤΟΝ ΔΑΡΕΝΤΑ
ΑΙ ΤΟΝ ΑΠΟΣΤΕΛΛΕΙ ΥΠΟ ΣΥΝΟΔΕΙΑΝ ΕΙΣ ΤΑΣ ΑΘΗΝΑΣ**

ΣΚΡΙΠ 8-4-1929

θηκε στο Τμήμα Μεταγωγῶν στήν Ἀθήνα, ὅπου καί φυλακίστηκε. Οἱ πιστοὶ ὅμως ἐξεγέρθησαν καί σύσσωμοι μετέβησαν στὸν Πρωθυπουργὸ καί τὸν Ἀρχιεπίσκοπο, ἐπιτυχάνοντας τὴν ἀπελευθέρωση τοῦ π. Ἀντωνίου μετὰ ἀπὸ δύο ἡμέρες παρανόμου κρατήσεως, ἐφ' ὅσον ἄλλωστε τὰ χαρτιά του καί ἡ διαγωγή του ἦσαν ἄψογα.

Ἀμέσως μετὰ ὁ π. Ἀντώνιος μετέβη στήν Σαλαμίνα γιὰ τὴν ἐξυπηρέτηση τῶν ἐκεῖ Παλαιοημερολογιτῶν. Τὸ Σάββατο 6 Ἀπριλίου τοῦ 1929 δύο Νεοημερολογῖτες ἱερεῖς μετέβησαν στήν οἰκία παλαιοημερολογίτου, στήν ὁποίαν ἐκείνη τὴν ὥρα ὁ π. Ἀντώνιος τελοῦσε Ἁγιασμό, καί τὸν ξυλοκόπησαν ἀνηλεῶς· ἔπειτα, ἔσχισαν τὸ ράσο του καί τοῦ ἀφαίρεσαν τὸ καλλημαύχι. Ἀμέσως εἰδοποιήθηκε ἡ ἀστυνομία, ἡ ὁποία ὅμως συνέλαβε ...τὸν π. Ἀντώνιο καί τὸν ὁδήγησε συνοδείᾳ χωροφυλάκων στήν Ἀρχιεπισκοπὴ Ἀθηνῶν· ἀπὸ ἐκεῖ διατάχθηκε ἡ μεταφορά του στοὺς Τμήμα Μεταγωγῶν!

Ὀλόκληρη ἡ ποιμαντικὴ του δράση, σὲ κάθε Παράρτημα ποὺ ὑπηρετήσε, ἦταν μαρτυρικὴ. Στὸ Λουτουφὶ Θηβῶν, ἐκδιώχθηκε· στήν Κέρτεζη Καλαβρυτῶν, οἱ πιστοὶ ἔδωσαν πραγματικὴ μάχη μὲ τὴν Ἀστυνομία γιὰ νὰ μὴν συλληφθεῖ· στήν Δομβραῖνα Θηβῶν χωροφύλακες καί Νεοημερολογῖτες ἱερεῖς διέκοψαν τὴν Θ. Λειτουργία ποὺ τελοῦσε καί τὸν συνέλαβαν· στοὺς Ἅγιο Πνεῦμα Σερρῶν συνελήφθη καί ὁδηγήθηκε στὸν τοπικὸ μητροπολίτη, ὁ ὁποῖος τὸν κακοποίησε καί διέταξε τὴν φυλάκισή του. Ἀκόμη καί σὲ μεγάλη ἡλικία, σχεδὸν 70 ἐτῶν, κατὰ τὸν φρικτὸ διωγμὸ τῆς δεκαετίας τοῦ 1951 ἐπὶ Σπυρίδωνος Βλάχου, συνελήφθη σὲ Ναὸ στὸν Κορυδαλλὸ ὅπου μετέβη μὲ χίλιους καί πλέον πιστοὺς γιὰ τὴν τέλεση τῆς Θ. Λειτουργίας καί καταδικάστηκε σὲ φυλάκιση δύο μηνῶν γιὰ τὸ «τόλμημα» νὰ λειτουργήσῃ μὲ τὸ Παλαιὸ Ἡμερολόγιο!

Γενικὰ στοὺς διωγμοὺς εἶχε ἐπιδείξει σταθερότητα καί εὐτολμία ἐκπληκτικὴ. Τόσο κακοπάθησε στὰ χέρια τῶν Και-

ΚΑΤΕΔΙΚΑΣΘΗΣΑΝ ΠΑΛΑΙΟΗΜΕΡΟΛΟΓΙΤΑΙ ΔΙΟΤΙ ΕΤΕΛΕΣΑΝ ΠΡΟΧΘΕΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΝ

Υπό τοῦ ἐπ' αὐτοφώρῳ μονομελοῦς Πλημμελειοδικείου κατεδικάσθησαν εἰς δύο μηνῶν φυλάκισιν καὶ 2.000 μεταλλικὰς δραχμὰς πρόστιμον οἱ παλαιοημερολογίται Ἄντων. Κουτσονικόλας Ἱερέυς, Σωκράτης Μπουράκης μοναχός, Μυροφόρα Κυπριανοῦ μοναχῆ, Σοφία χήρα Β. Διακαντάνη καὶ Κ. Νικολακόπουλος, διότι κατὰ τὴν ἡμέραν τῶν ἐλλογῶν ἐτέλεσαν λειτουργίαν μετ' ἄλλων εἰς παρὰ τὸν συνοικισμὸν Πυριτιδοποιεῖο ἰδιωτικῆν ἐκκλησίαν.

Οἱ καταδικασθέντες ἤκησαν ἔφεσιν καὶ ἀφέθησαν ἐλευθεροὶ πλὴν τῶν Κουτσονικόλα καὶ Μπουράκη, διότι ἐθεωρήθησαν ὑποπτοὶ φυγῆς.

Ἐξ ἀφορμῆς τῶν ἀνωτέρω συλλήψεων καὶ καταδικῶν ἡ «Πανελληνίος Ἐθνησκευτικῆ καὶ Ἐθνικῆ Ὁρθόδοξος Κοινωνία» τῶν Παλαιοημερολογιτῶν ἐξέδωκε ἀνακοινώσιν εἰς τὴν ὁποίαν μεταξὺ ἄλλων ἀναφέρονται τὰ ἑξῆς:

«Υπεργίλιοι παλαιοημερολογίται μετέβησαν εἰς τὸν Κορυθαλλόν, μακρὰν τοῦ κέντρου, διὰ νὰ μὴ ἐνοχλοῦν ἔστιν καὶ διὰ τῆς παρουσίας τῶν οὐδένα, προκειμένου νὰ λειτουργηθοῦν. Οὐδέποτε ἦτο δυνατόν οἱ ἀγῆρωποι αὐτοὶ νὰ διαταράξουν τὴν δημοσίαν τάξιν καὶ λόγω τῶν πεποιθησῶν των, ἀλλὰ καὶ διότι ἐνδιεφέροντο μόνον διὰ τὴν ὁσίαν λειτουργίαν. Παρ' ὅλα ὅμως ταῦτα, ἰσχυρὰ δύναμις χωροφυλακῆς μετέβη καὶ διέλυσε τοὺς συνωμοτὰς! Ἀ-

πέκλεισαν τὸν ναϊσκὸν καὶ ἡμποδίσαν ἀπὸ τῆς θείας μετὰληψιν ἀρκετοὺς χριστιανοὺς. Εἰς τὸ τέλος δὲ συνέλαβον τὸν ἱερομόναχον Ἀντώνιον Κουτσονικόλαον, πρᾶτατον γέροντα, ἀκακὸν πρεσβύτερον 80 ἐτῶν, τὸν μοναχὸν Σωκράτην ἢ Σωφρόνιον Μπουράκην, τὴν μοναχὴν Ἑλένην ἢ Μυροφόραν Κυπριανοῦ, τὴν ἰδιοκτητρίαν τοῦ ναοῦ Σοφίαν χήραν Β. Διακαντάνη καὶ τὸν Νικόλαον Νικολακόπουλον, οἱ ὅποιοι κατεδικάσθησαν.

Ποῖοι λοιπὸν εὐθύνονται διὰ τοὺς φανατισμοὺς; Οἱ ἐπιθυμοῦντες νὰ ἐκκλησιάζωνται καὶ νὰ λειτουργοῦνται ἢ οἱ ἐμποδίζοντες τὴν ἐκδήλωσιν τοῦ θρησκευτικοῦ συναισθηματος ἐνὸς ἐθνικοφρονος κόσμου; Καὶ οἱ ἐμποδίζοντες αὐτοὶ εἶναι ἡ Ἐκκλησία, ἡ ὁποία ἐπιζημίως χρησιμοποιεῖ τὰς δυνάμεις Ἀσφαλείας ἐναντίον τῶν παλαιοημερολογιτῶν.

Ἐλπίζομεν νὰ πρυτανεῶσθῃ ἡ κατανόησις καὶ ἡ ἀγάπη πρὸς τὸ Ἔθνος. Ἄς ἀφεθοῦν οἱ Ἕλληνες, ἐφ' ὅσον εἶναι Ἕλληνες καὶ ἀγαποῦν τὴν Ἑλλάδα, νὰ θρησκεδωῦνται κατὰ τὴν συνείδησίν των. Ἡ οὐσία καὶ τὸ σαρδάρν εἶναι ἡ ἀγάπη καὶ ἡ ὁμόνοια.

Κλείομεν τὴν παροῦσαν διαμαρτυρίαν μας μετ' τὴν ἀνάγνωσιν φράσιν τοῦ Ἑμερσον: «Τίποτε ἄλλο δὲν ἐξευτελίζει τόσο ἕνα Ἔθνος ὅσον ὁ θρησκευτικὸς βεσπτατισμός».

ΕΜΠΙΟΣ 18-4-1951

Ὁπ. Ἀντώνιος Κουτσονικόλας (δεξιὰ) μετ' τὸν συναγωνιστὴν του π. Βασίλειο Σακελλαρόπουλο.

νοτόμων, ὥστε νὰ βαστάζει ἔκδηλα τὰ στίγματα τῆς Ὁμολογίας στοῦ ταπεινοῦ σαρκίου του. Ἐγράφη χαρακτηριστικά ὅτι ἴσως κανεὶς ἀπὸ ὅλους τοὺς Κληρικοὺς τοῦ Πατρίου δὲν ὑπέφερε τόσα καὶ τέτοια δεινά, ὅσα ὁ μακάριος π. Ἀντώνιος.

Ὁ μαρτυρικός Παπα-Ἀντωνάκης, ὅπως τὸν ἀποκαλοῦσε χαριέντως καὶ εὐσεβάστως ὁ λαός, εἶχε ὀδυνηρὸ τέλος: φονεύθηκε σὲ αὐτοκινητιστικὸ δυστύχημα στὶς 13-10-1963, σὲ ἡλικία 80 ἐτῶν, καὶ κηδεύθηκε στὸν ἱστορικὸ Ἱερὸ Ναὸ τῆς Ἁγίας Παρασκευῆς στοῦ Μοναστηράκι Ἀθηνῶν. Στὴν Ἐξόδιο Ἀκολουθία του, στὴν ὁποία παραβρέθηκε ἀπὸ τὴν οἰκογένειά του ὁ ἀνιψιὸς του Χρῆστος Κουτσονικόλας (υἱὸς τοῦ ἀδερφοῦ του Τάσου), ἔλαβε μέρος δεκάδα Ἱερέων καὶ χοροστάτησε ὁ Μακαριστὸς Ἐπίσκοπος Μαγνησίας Χρυσόστομος Νασλίμης, ὁ ὁποῖος μὲ κατάλληλη Ὁμιλία ἐξῆρε τὶς ἀρετὲς καὶ τὶς ὑπὲρ τοῦ ἱεροῦ Ἀγῶνος ὑπηρεσίες τοῦ μεταστάντος.

Παρὰ τὴν κακοκαιρία, πλῆθος πιστοῦ λαοῦ εἶχε συγκεντρωθεῖ γιὰ νὰ τιμήσει τὸν παθοφόρο π. Ἀντώνιο καὶ δύο λεωφορεῖα μὲ κόσμο συνόδευσαν τὸ λείψανό του στὸν τόπο τῆς ταφῆς του στὴν Ἱερὰ Μονὴ «Ἄξιόν ἐστιν» Βαρυμπόμπης Ἀττικῆς.

Ἦταν πασίγνωστος, ὅπως ἐγράφη στὴν σχετικὴ Νεκρολογία του, ὡς τύπος ἀγαθοῦ Λευῖτου καὶ μάλιστα ἀνεξικάκου, ἀνωτέρου παντὸς πάθους καὶ ἰδιοτελείας. Γινόταν δὲ ἡ προτροπή, νὰ ληφθεῖ μέρμινα γιὰ νὰ διασωθοῦν κατὰ τὴν ἀνακομιδὴ του οἱ σπασμένες πλευρὲς καὶ ὠμοπλάτες του ἀπὸ τὶς μαστιγώσεις καὶ τοὺς δαρμούς πού τοῦ κατάφεραν τὰ ἀστυνομικὰ ὄργανα μὲ τὶς ὑποδείξεις τῶν Καινοτόμων Νεοσημερολογιτῶν, εἰς αἰώνιον ἔλεγχον γιὰ τοὺς ἀναισχύντους αὐτοὺς ἐνόχους τῆς ἐκκλησιαστικῆς διαιρέσεως, ἀλλὰ καὶ γιὰ ἀξιόμιμητο παράδειγμα μαρτυρικῆς αὐταπαρνήσεως τοῦ παθόντος μακαριστοῦ π. Ἀντωνίου. Τὴν εὐχή του νὰ ἔχουμε!

ΝΕΚΡΟΛΟΓΙΑ

Συνεπεία αὐτοκινητιστικοῦ δυστυχήματος μετέστη πρὸς Κύριον τὴν 13ην λήξαντος μηνὸς ὁ Ἅγιορείτης-Νεοοκητιώτης ἱερομόναχος Ἀντώνιος Κουτσονικόλας. Ἡ νεκρώσιμος ἀκολουθία ἐψάλλη εἰς τὸν ἐνταῦθα ἱερὸν Ναὸν τῆς Ἁγίας Παρασκευῆς ὑπὸ δεκάδοιο ἱερέων χοροστατοῦντος τοῦ Σεβασμ. Μαγνησίας κ. Χρυσοστόμου, ὅστις διὰ καταλλήλου λόγου ἐξῆρε τὰς ἀρετὰς καὶ τὰς ὑπὲρ τοῦ ἱεροῦ ἀγώνος ὑπηρεσίας τοῦ μεταστάντος.

Παρὰ τὴν ἐπικρατοῦσαν κακοκαιρίαν, καὶ τὴν πίπτουσαν βροχὴν ὁ Ναὸς ἐπληρώθη χριστιανῶν, πολλοὶ τῶν ὁποίων διὰ νσυλωθέντων δύο ποῦλμαν ἐσυνόδευσαν τὸν Νεκρὸν μέχρι τῆς Ἱερᾶς Μοιῆς «Ἄξιον Ἑστί» Βαρυμπόπης, ὅπου ἐτάφη.

Ὁ μεταστάς ἦτο πασίγνωστος, ὡς τύπος ἀγαθοῦ λευίτου καὶ ἀνεξικάκου, ἀνωτέρου παντός πάθους καὶ ἰδιοτελείας.

Ὑπηρετήσεν εἰς τὰς τάξεις τοῦ ἱεροῦ ἀγώνος ἐκ τῶν πρώτων ἱερομονάχων τῶν ἐξεληθέντων κατὰ τὸ 1928 ἐξ Ἁγίου Ὄρους μετὰ παραδειγματικοῦ ζήλου καὶ αὐταπαρνήσεως. Εἰς τοὺς διωγμοὺς ἔδειξε σταθερότητα καὶ εὐτολμίαν ἐκπληκτικὴν. Ἠξιώθη διὰ τὴν πατρῶσαν εὐσεβειαν νὰ συρθῆ ἐπανειλημμένως εἰς δεσμοθήρια ἄστυνομικά, καὶ νὰ ὑποστῆ ταλαιπωρίας καὶ κακώσεις σωματικὰς τοιαύτας, ὥστε ὡς ὁμολογητὴς νὰ βαστάζῃ εἰς τὸ σῶμά του τὰ «στίγματα τοῦ Κυρίου» ἐκδηλα. Ἴσως οὐδεὶς τῶν Κληρικῶν τοῦ ἱεροῦ ἡμῶν ἀγώνος ὑπέφερε τοσαῦτα καὶ τοιαῦτα δεινά, ὅσα ὁ ἀείμνηστος πατήρ Ἀντώνιος.

Κατὰ τὴν ἀνακομιδὴν τῶν τιμῶν λειψάνων του πρέπει νὰ καταβληθῆ προσοχὴ νὰ διασωθῶσιν αἱ, ἐκ τῶν πολλῶν μαστιγώσεων καὶ σκληρῶν δαρμῶν ὑπὸ ἀστυνομικῶν ὀργάνων ἑθλασμένσι πλευραὶ καὶ ὠμοπλάται του, διὰ νὰ ἀποτελοῦν ἀφ' ἑνὸς αἰώνιον ἔλεγχον διὰ τοὺς ἐνόχους τῆς ἐκκλησιαστικῆς διαίρεσεως ἐξ αἰτίας τῆς ἐπαράτου ἑορτολογικῆς καινοτομίας, καὶ ἀφ' ἑτέρου ὑπόδειγμα ἀξιομίμητον ἀκραιφνοῦς ἰδεολογίας ὀρθοδόξου καὶ μαρτυρικῆς αὐταπαρνήσεως, διὰ τοὺς συνεχίζοντας θεωρίαν καὶ πράξει τὸν προκειμένον ὑπὲρ τῆς πατρῶας εὐσεβείας ἀγῶνα, εἰς τὸν ὁποῖον ὁ ἀείμνηστος πατήρ Ἀντώνιος ἐκ τῶν πρώτων καλῶς καὶ θεαρέστως ἀθλήσας ἦρε στέφανον ἀθανασίας. Αἰωνία του ἡ μνήμη.

Περιοδικό «*Η ΦΩΝΗ ΤΗΣ ΟΡΘΟΔΟΞΙΑΣ*» (4-11-1963)

ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝ ΤΗΣ «ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΗΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΟΣ ΤΩΝ ΓΝΗΣΙΩΝ ΟΡΘΟΔΟΞΩΝ ΧΡΙΣΤΙΑΝΩΝ»¹

Η Κοινότης ἡμῶν ἐν τῇ χθεςινῇ συνεδριάσει τῆς Βουλῆς παρακολουθήσασα τὴν ἐκ τῆς ἐπερωτήσεως τοῦ ἀξιότιμου κ. Βοκοτοπούλου προκληθεῖσαν συζήτησιν, περὶ τιμωρίας τοῦ Μητροπολίτου Ἀθηνῶν Χρυσοστόμου ἀντιπαιουμένου ἐξουσίαν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου καὶ μεταβαλόντος τὸ θρησκευτικὸν ἡμερολόγιον, μετ' ἐκπλήξεως εἶδομεν τὸν προκληθέντα θόρυβον ὑπὸ ἐνίων βενιζελικῶν βουλευτῶν ἐλλοχευόντων κατὰ τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας. Ἡ ἀπροσδόκητος αὕτη ἐξέγερσις ἥτις ἐξερράγη καθ' ἣν ἀκριβῶς στιγμὴν ὁ ἀξιότιμος ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν ὑπουργὸς κ. Ἀργυρὸς ἀνῆλθεν εἰς τὸ βῆμα, ὅπως προβῆ εἰς δηλώσεις τὰς ὁποίας ἐφοβοῦντο οἱ ὑποστηρικταὶ τοῦ Μητροπολίτου Ἀθηνῶν ὡς δυσμενεῖς κατ' αὐτοῦ, προὐκάλεσαν οὐ μόνον τὴν ἀγανάκτησιν τῶν βουλευτῶν τῶν ἀντιδημοκρατικῶν κομμάτων, ἀλλὰ καὶ παντὸς Ἑλληνος Ὁρθοδόξου καὶ μὴ φατριάζοντος.

Οἱ ἐμμένοντες εἰς τὸ πατροπαράδοτον θρησκευτικὸν ἡμερολόγιον ὁμολογοῦμεν ὅτι θλιβόμεθα διότι ἐλάχιστοι βουλευταὶ λησμονοῦντες τὸ ἀξίωμα αὐτῶν καὶ τὸν χριστιανικὸν λαόν, ὁ ὁποῖος τοὺς ἐξέλεξεν, ἠθέλησαν νὰ καταβιάσωσι τὴν ἡμετέραν ἰδεολογίαν, ἥτις εἶνε ζήτημα καθαρᾶς θρησκευτικῆς συνειδήσεως, εἰς ζήτημα κομματικῆς ἀντιθέ-

---

1. ΕΛΛΗΝΙΚΗ (2-3-1927).

σεως καὶ πολιτικῆς ἀντιδράσεως κατὰ τῶν ὑποστηριζόντων τὰς ἡμετέρας θρησκευτικὰς πεποιθήσεις.

Ἐπειδὴ δὲ ὁ κ. ὑπουργὸς τῆς Γεωργίας Παπαναστασίου ἐχαρακτήρισεν ἡμᾶς ὡς ἐλαχίστην μειονότητα, ἀποροῦμεν πῶς ὁ ὑπουργὸς οὗτος δὲν ἀντιλαμβάνεται ὅτι ἡ θρησκευτικὴ ἡμῶν συνείδησις εἶνε συνείδησις ὀλοκλήρου τοῦ Ἑλληνικοῦ Λαοῦ ἀπὸ τοῦ ἐνὸς ἄκρου εἰς τὸ ἕτερον τῆς Ἑλλάδος, ἐκτὸς ἂν πάντα τοὺς ἰδίους πολιτικοὺς φίλους καὶ ὀπαδοὺς φαντάζεται ὡς ἀκολουθοῦντας τὸ νέον θρησκευτικὸν ἡμερολόγιον κατὰ κομματικὴν αὐτῶν ὑποχρέωσιν καὶ θέλει οὕτω νὰ ὑποστηρίξῃ τὴν κομματικὴν αὐτοῦ ὑπεροχὴν!...

Νομίζομεν ὅτι τὸ ὑψηλότατον τοῦτο ζήτημα δὲν ἔπρεπε ὑπὸ τῶν ὀλίγων φατριαζόντων ἀντιπροσώπων τῶν μὴ στερεζάντων εἰς ἡρεμον συζήτησιν ἀλλ' ἐκτραπέντων εἰς ἀπρεπεῖς φωνασκίας καὶ θόρυβον, δὲν ἔπρεπε νομίζομεν νὰ καταβιβασθῇ ὑπὸ χριστιανῶν ἀντιπροσώπων τοῦ λαοῦ εἰς ἐπίπεδον τοσοῦτον χθαμαλόν, ὥστε νὰ δίδωμεν τὴν ἐντύπωσιν εἰς πάντα ξένον καὶ ἐκτὸς τῆς Ἑλλάδος ὅτι τὰ πάντα ἐν Ἑλλάδι εἶνε ἐκμεταλλεύσιμα ὡς καὶ αὐτὴ ἡ Θρησκεία.

Ἡ Διοικοῦσα Ἐπιτροπὴ:

Γεώργιος Δ. Παράσχος, Ἰωάννης Χ. Σιδέρης, Χαράλαμπος Μαυρογιάννης, Σταμάτιος Κατσούρης, Ἀθανάσιος Μιχαλόπουλος, Σταμάτιος Χαρατσῆς, Ἀνδρέας Βαπορίδης, Μιλτιάδης Συγγούρης, Περικλῆς Γκέτουρας.

ΟΦΕΙΛΟΜΕΝΗ ΑΠΑΝΤΗΣΙΣ ΤΗΣ «ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΗΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΟΣ ΤΩΝ ΓΝΗΣΙΩΝ ΟΡΘΟΔΟΞΩΝ ΧΡΙΣΤΙΑΝΩΝ»¹

Κάποιος Ἱεράρχης ἀπὸ τῶν στηλῶν πρωϊνῆς ἐφημερίδος ἐνεφανίσθη διὰ νὰ στείλῃ γράμματα πρὸς τοὺς Μοναστὰς τῆς Ἱερᾶς Μονῆς τοῦ Μεγάλου Σπηλαίου² καὶ νὰ κακίσῃ αὐτούς, διότι δὲν ἀπεφάσισαν (βιάζοντες τὴν θρησκευτικὴν αὐτῶν συνείδησιν) ν' ἀκολουθήσωσι τὸ Παπικὸν ἡμερολόγιον. Εὗρε δὲ τὴν εὐκαιρίαν νὰ καθυβρίσῃ πάντας ἡμᾶς τοὺς ἐμμένοντας ἀπαρασαλεύτως εἰς τὰς ἱερὰς Παραδόσεις καὶ τοὺς ἀποστολικοὺς Κανόνας τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας. Ἡδύνατο ὁ ἐν λόγῳ Ἱεράρχης νὰ δώσῃ οἰασδῆποτε νοθεσίας καὶ συμβουλὰς εἰς τοὺς πιστοὺς ἄλλως τε εἰς τὰς παραδόσεις Μοναστὰς, ἀλλὰ δὲν εἶχε τὸ δικαίωμα νὰ καθυβρίσῃ ἡμᾶς, ὅτι εἴμεθα ὄργανα παπικῆς προπαγάνδας ζητούσης τὴν διαίρεσιν ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ, διότι ἐὰν ὑπάρχῃ προπαγάνδα ὡς ἰσχυρίζεται ὁ Ἱεράρχης, ζητοῦσα τὴν διαίρεσιν, ἡ προπαγάνδα αὕτη ὑπάρχει πρὸς τὸ μέρος τῶν ὑβρίζοντων, οἱ ὅποιοι ἐπεζήτησαν τὴν διαίρεσιν τῆς Ὁρθοδοξίας διὰ τῆς καινοτομίας ἐν τῷ ἡμερολογίῳ, ἀποχωρίσαντες τὴν ἡμετέραν Ὁρθόδοξον Ἐκκλησίαν ἀπὸ τὰς αὐτοκεφάλους Ἐκκλησίας καὶ ἀπὸ τὰ τρία Πατριαρχεῖα Ἱεροσολύμων, Ἀλεξανδρείας καὶ Ἀντιοχείας, ἅτινα μένουσι πιστὰ εἰς τὰς παραδόσεις των· ἄρα οἱ εἰσαγαγόντες τὴν καινοτομίαν διήρεσαν τὴν Ἐκκλησίαν παραβάντες τὰς ἱερὰς παραδόσεις καὶ τοὺς πολιτικοὺς νόμους. Ὡστε ὁ ἱεράρχης τὴν κατηγορίαν ταύτην ὄφειλε ν' ἀπευθύνῃ πρὸς τὸν Μητροπολίτην, Ἱερὰν Σύνοδον καὶ ἑαυτὸν καὶ οὐχὶ πρὸς τὸ

1. ΕΛΛΗΝΙΚΗ (3-4-1927).

2. Βλέπε ἀνωτέρω, στήλῃ «ΙΣΤΟΡΙΚΕΣ ΣΕΛΙΔΕΣ».

πιστὸν Πανελλήνιον. Ἄλλ' ὅσον καὶ ἂν ἀγωνίζωνται οἱ Παπισταὶ ν' ἀφομοιώσωσι τοὺς Ὁρθοδόξους πρὸς ἑαυτούς, δι' οὐδενὸς τρόπου θὰ κατισχύσωσι, διότι «Πύλαι Ἰδοῦ οὐ κατισχύσουσι τῆς Ὁρθοδοξίας».

Ἡ κακοδοξία ἔχει πάντοτε τὴν ἀναίδειαν νὰ ὑβρίζει τοὺς μὴ ἀσπαζομένους τὸ σχῆμα, ὡς νοσοῦντας τὰς φρένας, ἐνῶ πραγματικῶς οἱ καινοτόμοι νοσοῦσι τὴν τε ψυχὴν καὶ τὸν νοῦν, προκόπτοντες πάντοτε ἐπὶ τὰ χεῖρα, πλανῶντες καὶ πλανώμενοι. Κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον ὑβριζόμεθα, ὡς φίλοι τῶν Χιλιαστῶν καὶ τῶν Κομμουνιστῶν, ἀκριβῶς διότι ἐμμένομεν εἰς τὰς ἱεράς Παραδόσεις τῆς Ἐκκλησίας καὶ δὲν ἀκολουθοῦμεν τὰς ἀδικαιολογήτους καινοτομίας των, γενόμενοι ὀπαδοὶ Λουθηρῶν! Ἄλλ' ἐρωτῶμεν: Ἡμεῖς εἴμεθα φίλοι τῶν τοιούτων ἢ οἱ καταρρακώσαντες τὴν Ἐκκλησίαν διὰ τῶν καινοτομιῶν αὐτῶν καὶ διὰ τῆς περιφρονησεως ἑνὸς αἰωνοβίου καθεστῶτος τῆς Ἐκκλησίας, ὅπερ διασαλευθὲν ἄνευ ἀνάγκης ἀποχρώσης, ἐπέφερε τὴν χαλάρωσιν τῆς πίστεως καὶ τὴν διαίρεσιν τοῦ Λαοῦ; Καὶ ὅτι ὁ μὲν Παπισμὸς ἔχει διαφορὰν δογμάτων ἐκτὸς τῆς διαφορᾶς τοῦ ἡμερολογίου, οὐδεὶς Ὁρθόδοξος Χριστιανὸς τὸ μανθάνει διὰ πρώτην φοράν. Ἄλλ' ἡ ἐσωτερικὴ ἀφομοίωσις μιᾶς Θρησκείας πρὸς ἄλλην εἶναι εὐκολωτέρα ἀπὸ τὴν ἐξωτερικὴν τοιαύτην, διὰ τῆς μεταβολῆς τῶν ἐξωτερικῶν τύπων, διότι οἱ ἐξωτερικοὶ τύποι ὑποπίπτουσιν εἰς τὴν ἀντίληψιν πάντων³. Καὶ ἐρωτῶμεν: Τίς μᾶς ἐγγυᾶται, ὅτι μίαν μαύρην πρωίαν, ὡς τὴν μαύρην πρωίαν τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Ἡμερολογίου, δὲν θ' ἀκούσωμεν ἐπ' Ἐκκλησίας ἀναγιγνωσκόμενην νέαν ἐγκύκλιον Μακαριωτάτου τινος, ἀνατρέπουσαν

---

3. Σ.τ.Ε. Ἰδοὺ λοιπὸν ἡ οὐσία τῆς, κατὰ τῆς νεοημερολογικῆς καινοτομίας, ἀντιδράσεως· ὄχι στείρα προσκόλλησις στοὺς τύπους, ἀλλὰ διαφύλαξις τῆς οὐσίας τῆς Πίστεως, μέσω τῆς διαφυλάξεως καὶ τῶν τύπων.

τὰ δόγματα; Εἰς τὸν μοιραῖον αὐτὸν τόπον ὄλα ἐξ ἀπίνης καὶ αἰφνιδίως ἐνσκήπτουσιν ὡς κεραυνοὶ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τοῦ Ἑλληνικοῦ Λαοῦ!!!

Συκοφαντούμεθα καὶ ὑβρίζομεθα, ὅτι ἡ ἐμμονή μας εἰς τὸ καθεστῶς τῆς ἐκκλησίας γίνεται πρὸς χρηματισμὸν ἡμῶν. Καὶ ἐρωτῶμεν πάντα συκοφάντην ποῖον χρηματισμὸν ἐπιδιώκουσι τὰ χωρία τῆς Ἑλλάδος καὶ τὸ Πανελλήνιον ὀλόκληρον ἀρνούμενον νὰ δεχθῆ τὴν Θεϊαν Μετάληψιν ἀπὸ τὰς χεῖρας τῶν νεωτεριστῶν καὶ καινοτόμων, μετὰ τῶν ὁποίων δὲν θέλουσι νὰ συνεορτάσωσιν οὐδεμίαν ἀκίνητον ἐορτήν; Ὡς οἱ πλανώμενοι ἐκ τῶν κληρικῶν, σκεφθῆτε εἰς ποῖον βάραθρον σύρετε τὴν Ἐκκλησίαν διὰ τῶν καινοτομιῶν Σας. Δὲν βλέπετε ὅτι ἐγίνατε τὸ βδέλυγμα τῆς ἐρημώσεως τῶν ἱερῶν ναῶν, οἱ ὁποῖοι τείνουσι νὰ κλεισθῶσιν ἐλλείψει πιστῶν, μεταβαλόντες τοὺς ἱεροὺς ναοὺς εἰς κέντρα κοσμικὰ διὰ τοῦ ἀπλέτου ἠλεκτρικοῦ φωτὸς καὶ τῶν ἀπρεπῶν θεατρικῶν μουσικῶν χορῶν; (ὄρα καὶ συμβάντα εἰς ἱερὸν ναὸ Ἀγ. Γεωργίου Καρύτση).

Στῆτε, στῆτε μετὰ φόβου καὶ ἀποσύρατε τὴν βέβηλον χεῖρα τῆς καινοτομίας ἐκ τῶν καλῶς κειμένων πραγμάτων τῆς Ἐκκλησίας, τὰ ὁποῖα οἱ Ἅγιοι καὶ Θεοφόροι πατέρες ἔθεσαν ἐν ἀπαρασαλεύτῳ τάξει καὶ ρυθμῷ! Δὲν βλέπετε ὅτι χάριν τοῦ Παπικοῦ ἡμερολογίου ἐφέρατε ἀναστάτωσιν εἰς τὸν κύκλον τῶν Κυριακῶν καὶ κατηργήσατε τὴν νηστείαν τῶν Ἁγίων Ἀποστόλων; Πῶς ἀξιοῖτε νὰ σεβασθῆ ὑμᾶς τὸ ποίμνιον τὸ ὁποῖον ἡμελήσατε; Δὲν βλέπετε ὅτι διὰ τῆς τοιαύτης σας πολιτείας δρέπετε τὴν περιφρόνησιν τῶν πιστῶν; Ποῖαν ἀπάντησιν θὰ δώσητε εἰς τὸν Κύριον, διὰ τὸ τάλαντον τὸ ὁποῖον ἐκρύψατε ὡς κακὸς δοῦλος ὑπὸ τὴν γῆν; Συνετίσθητε καὶ ἀναγνωρίσατε τὴν πλάνην σας. Ἀποκηρύξατε τὸ Παπικὸν ἡμερολόγιον καὶ ζητήσατε διὰ μετανοίας συγγνώμην ἀπὸ τὸν Θεόν, ἀναβαπτιζόμενοι εἰς βάπτισμα

μετανοίας δακρύων, επαναφέροντες τὸ παλαιὸν ἡμερολό-
γιον πρὸς εἰρήνευσιν τῆς Ἐκκλησίας.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 22)3 Μαρτίου 1927.

Ἡ Διοικητικὴ Ἐπιτροπὴ:

*Γεώργιος Παράσχος, Ἰω. Σιδέρης, Σταμ. Κατσούρης,
Σταμ. Χαρατσῆς, Περ. Γκέτουρας, Χαρ. Μαυρογιάννης, Κ.
Νικολακόπουλος, Ἀθαν. Μιχαλόπουλος.*

**ΔΙΑΜΑΡΤΥΡΙΑ ΤΗΣ «ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ
ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΗΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΟΣ
ΤΩΝ ΓΝΗΣΙΩΝ ΟΡΘΟΔΟΞΩΝ
ΧΡΙΣΤΙΑΝΩΝ»
ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΣΕΒΑΣΤΗΝ ΒΟΥΛΗΝ
ΚΑΙ ΤΟ ΣΕΒΑΣΤΟΝ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ¹**

Προχθὲς τὸ ἐσπέρας παραμονὴν τοῦ Εὐαγγελισμοῦ τῆς Θεοτόκου κατὰ τὸ πατροπαράδοτον Ἐκκλησιαστικὸν Ἡμερολόγιον, ἡ Μητρόπολις Ἀθηνῶν συνεχίζουσα τὰ παράνομα καὶ ἐκβιαστικά μέτρα της, ὅπως μὴ γίνῃ ἐν Πειραιῇ ὁ ἑορτασμός τῆς μεγάλης ταύτης ἑορτῆς τοῦ Χριστιανισμοῦ, δι' ἐνὸς ἐγγράφου της μὲ ὑπογραφήν Ἀνθίμου τινὸς (ἴσως Ἀρχιερέως) διέταξεν τὸ 6^{ov} ἀστυνομικὸν τμήμα Πειραιῶς νὰ συλλάβῃ τὸν ἱερέα, τὸν ὁποῖον θὰ εὑρησκε εἰς τὴν ἐκκλησίαν τοῦ Ἁγίου Παύλου (περὶ ὀνόματος ἱερέως οὐδεὶς λόγος ἐν τῷ ἐγγράφῳ). Εἰς τὴν ἀόριστον καὶ παράνομον ταύτην διαταγὴν τοῦ ἀγνώστου κληρικοῦ, ἡ ἀστυνομία Πειραιῶς γενομένη ὄργανον ἀπέστειλε χωροφύλακας μεθ' ἐνὸς ἀνθυπασπιστοῦ καὶ ἐν μέσῳ πολεμοχαροῦς ὄργανοῦ ἐνσφαίρων πυροβολισμῶν, ριπτομένων κατὰ τοῦ ἱερέως Ἀρτεμίου Νοδaráκη, ὃν παρ' ὀλίγον θὰ ἐφόνευον, εἰσῆλθον εἰς τὸ ἄσυλον αὐτοῦ ἀφοῦ ἔθραυσαν τὴν θύραν τῆς οἰκίας του, τὸν συνέλαβον δείραντες αὐτὸν ἀνηλεῶς, καθυβρίσαντες αὐτόν, κυλίσαντες αὐτόν καὶ τὸ καλλυμαῦχίον του εἰς τὸν βόρβορον καὶ ἀποσπάσαντες τὸ γένειον αὐτοῦ, ἀπήγαγον οἱ γενναῖοι τῆς ἀστυνομίας ὡς ληστήν.

Διὰ τὰς ἀνηκούστους ταύτας βιαιότητας καὶ παρανομίας, ὧν αἰτία εἶναι ἡ Μητρόπολις Ἀθηνῶν, διὰ τὴν παράνομον

---

1. ΕΛΛΗΝΙΚΗ (10-4-1927).

ἐκτέλεσιν ὑπὸ τῆς ἀστυνομίας ἐγγράφου ἑνὸς κληρικοῦ οὐδὲν κῦρος ἔχοντος, οὐδένα νόμιμον ἐκτελεστικὸν τύπον φέροντος. Διαμαρτυρούμεθα πρὸς τὴν Σεβαστὴν Κυβέρνησιν καὶ ἐρωτῶμεν τὸν ὑπουργὸν τῶν Ἐσωτερικῶν κ. Τσαλδάρην νὰ μᾶς ἀπαντήσῃ ἐὰν ὑπάρχῃ Κράτος, ἐὰν ὁ κ. Τσαλδάρης εἶναι ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν καὶ ἂν ἔχωμεν ἤδη λαϊκὰς ἐλευθερίας!

Ἐλπίζομεν, ὅτι ὁ Κοσ ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν θὰ διατάξῃ ἀμέσως ἀνακρίσεις, διὰ νὰ τιμωρήσῃ παραδειγματικῶς τὰ πα-

π. Ἀρτέμιος Νοδaráκης.

ρανομήσαντα καὶ ἀσεβήσαντα ὄργανα τῆς ἀστυνομίας, τὰ καθυβρίσαντα τὴν Πίστιν ἡμῶν ἐν τῷ προσώπῳ τοῦ προφυλακισθέντος π. Ἀρτεμίου Νοδaráκη, τὸν ὁποῖον συνέλαβον παρανόμως ἐν τῷ ἀσύλῳ τῆς οἰκίας του βιαιοπραγήσαντες κατ' αὐτοῦ. Διαμαρτυρούμεθα κατὰ τῆς ἀστυνομίας ἐπὶ τῇ καταγελομένη πράξει, ἀσεβησάσης πρὸς τὰ Θεῖα καὶ τοὺς Νόμους καὶ διωκούσης τὴν Ὁρθοδοξίαν, ὡς ἀπεδείχθη καὶ ἐν τῷ παρελθόντι κατὰ τὴν ἑορτὴν τῶν Χριστουγέννων ἐν Κερατέᾳ τῆς Ἀττικῆς, ὅτε ὄργανα τῆς ἀστυνομίας διέκοψαν τὴν Θεῖαν Λειτουργίαν καθ' ἣν στιγμὴν ἀνεγινώσκετο τὸ ἱερὸν εὐαγγέλιον, ἐπιτεθέντα κατὰ τοῦ ἱερέως, γενόμενοι δράστες ἀνιέρου καὶ βεβήλου πράξεως ὁμοίαν τῆς ὁποίας δὲν ἔχει δεῖξις ἢ ἱστορία.

Διαμαρτυρούμεθα καὶ καταγγέλλομεν τὰ ἀνωτέρω ἐν ὀνόματι τοῦ εὐσεβοῦς Ἑλληνικοῦ Λαοῦ καὶ ἀποδοκιμάζομεν διὰ μυριοστὴν φορὰν τὸν ἀνάξιον Μητροπολίτην

Ἀθηνῶν καὶ τοὺς ὁμογνώμονας αὐτοῦ ἀποστάτας κληρικούς διὰ τὰς παρανόμους συλλήψεις καὶ ἀπελάσεις καὶ καθιστῶμεν αὐτοὺς ὑπευθύνους ἀπέναντι τῆς Ἐκκλησίας καὶ τοῦ Ἑλληνικοῦ Λαοῦ.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 25/7 Ἀπριλίου 1927

Ὁ Πρόεδρος
Γ. Δ. Παράσχος

Ὁ Γεν. Γραμματεὺς
Σταμ. Κατσούρης

Τὰ μέλη: *Ἰωάννης Σιδέρης ἀντιπρ., Σταμ. Χαρατσῆς, Ἀθαν. Μιχαλόπουλος, Κων. Νικολακόπουλος, Περ. Γκέτουρας.*

ἈΡΘΡΑ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΕΣ ΣΤΟΝ ΤΥΠΟ

Ο ΑΓΩΝ ΤΩΝ ΠΙΣΤΩΝ ΕΙΣ ΤΑ ΠΑΤΡΙΑ ΕΥΡΕΙΑ ΕΡΕΥΝΑ ΤΟΥ «ΣΚΡΙΠ» ΕΠΙ ΤΟΥ ΖΗΤΗΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟΥ ΤΙ ΛΕΓΟΥΝ ΤΑ ΜΕΛΗ ΤΗΣ ΟΡΘΟΔΟΞΟΥ ΚΟΙΝΟΤΗΤΟΣ ΑΘΗΝΩΝ¹

Τὸ ζήτημα τοῦ ἑορτολογίου, λόγω τῆς προσεγγίσεως τῶν ἀγίων ἑορτῶν, αἱ ὁποῖαι συμφῶνως μὲ τὸ παλαιὸν ἡμερολόγιον ἄρχονται ἀπὸ τῆς προσεχοῦς Παρασκευῆς, ὅποτε συμπίπτουν κατ' αὐτὸ τὰ Χριστούγεννα, ἤρχισε νὰ λαμβάνη κατὰ τὰς τελευταίας ἡμέρας ὄξυτάτην μορφήν. Τὸ «Σκρίπ», τὸ ὁποῖον ἐνεκολπώθη ἀπὸ τῆς πρώτης στιγμῆς τὸν ἀγῶνα τῶν πιστῶν εἰς τὰ πάτρια ὀρθοδόξων χριστιανῶν, ἀντιλαμβανόμενον τὴν σοβαρότητα τῆς διαστάσεως τὴν ὁποίαν ἡ ἀσύνητος στάσις τῆς Μητροπόλεως Ἀθηνῶν ἐδημιούργησεν εἰς τοὺς κόλπους τῆς Ὁρθοδόξου ἡμῶν Ἐκκλησίας, ἤνοιξε προθύμως τὰς στήλας του εἰς τοὺς ζηλωτὰς τῶν πατρίων ἐκκλησιαστικῶν παραδόσεων, οἵτινες μάχονται μὲ τόσον ἐνθερμον ζῆλον ἐπὶ τῶν ἐπάλξεων τῆς Ὁρθοδοξίας ἐναντίον τῶν ἀσεβῶν καινοτομιῶν.

Μεταξὺ τῶν πρώτων ἐζητήσαμεν τὴν γνώμην ἐπὶ τοῦ ζητήματος τοῦ δικηγόρου κ. Ἀντωνιάδου,

---

1. ΣΚΡΙΠ (5-1-1927).

ἐκ τῶν μελῶν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τῆς Ὁρθοδόξου Κοινότητος Ἀθηνῶν. Ὁ κ. Ἀντωνιάδης μᾶς ἀνέπτυξε τὰς ἀντιλήψεις του ὡς ἑξῆς:

– Αἱ ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἀντιλήψεις μου εἶνε γνωσταὶ ἐκ τῶν συχνῶν διατριβῶν μου, αἵτινες τόσον προθύμως εὐρίσκουσι θέσιν εἰς τὰς στήλας τοῦ ἀγαπητοῦ «Σκρίπ».

Ἐν πρώτοις πρέπει νὰ κατανοηθῆ καλῶς, ὅτι δὲν πρόκειται περὶ τοῦ μαθηματικῶς ἀκριβεστεροῦ Γρηγοριανοῦ ἡμερολογίου, οὐδὲ περὶ τῆς ἰσχύος αὐτοῦ, ὡς πολιτικοῦ ἡμερολογίου, ἀλλὰ περὶ τοῦ ἀντικανονικοῦ τῆς ὑπὸ τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος εἰσαχθείσης καινοτομίας, τῆς προσαρμογῆς τῶν ἀκινήτων ἑορτῶν τῆς Ὁρθοδοξίας πρὸς τὸ Γρηγοριανὸν ἡμερολόγιον τὸ ἐν χρήσει παρὰ ταῖς Ἐκκλησιαστικὰς τῆς Δύσεως.

Οὕτω κατατοπιζομένου τοῦ ζητήματος ἐπὶ καθαρῶς ἐκκλησιαστικοῦ ἐδάφους, οὐδεὶς βεβαίως καλῆς πίστεως συζητητῆς δύναται νὰ ἀρνηθῆ, ὅτι διὰ τῆς εἰρημένης καινοτομίας δὲν κατεπατήθησαν οἱ Θεῖοι καὶ Ἱεροὶ Κανόνες, καὶ δὲν περιεφρονήθη ἡ Ἱερὰ Παράδοσις, ἀναστατωθέντος κυριολεκτικῶς τοῦ Ὁρθοδόξου Πασχαλίου καὶ τοῦ προσηρμοσμένου εἰς τοῦτο κύκλου τῶν Κυριακῶν, μετατεθεισῶν ἀύθαιρέτως ἀκινήτων ἑορτῶν τῆς Ὁρθοδοξίας καὶ καταργηθείσης τῆς ὑπὸ τῆς Ἱερᾶς Παραδόσεως καθιερωμένης νηστείας τῶν Ἁγίων Ἀποστόλων διὰ τοῦ ἀδυνάτου τῆς τηρήσεως αὐτῆς κατὰ περιόδους, λόγῳ τῆς συνεπειᾶ τῆς εἰσαχθείσης καινοτομίας συμπτώσεως τῆς ἑορτῆς τῶν Ἁγίων Ἀποστόλων πρὸ τῆς Κυριακῆς τῶν Ἁγίων Πάντων, ἀπὸ τῆς ὁποίας, ὡς γνωστόν, ἄρχεται ἡ ἐν λόγῳ νηστεία.

Βεβαίως οὐδεὶς Κανὼν τῆς Ἐκκλησίας καθορίζει τὸ Ἰουλιανὸν ἡμερολόγιον ὡς ἀναπόσπαστον τοῦ ἑορτολογίου τῆς Ἐκκλησίας, ἀλλὰ ἡ δύναμις τῶν Κανόνων,

ὡς καὶ παντὸς νόμου, ἔγκειται εἰς τὸν σκοπὸν καὶ κατὰ συνέπειαν περιφρονηθείσης κατὰ τὰ ἄνω τῆς Ἱερᾶς Παραδόσεως, κατεπατήθησαν καὶ οἱ Ἱεροὶ Κανόνες, τῶν ὁποίων ἀντικειμενικὸς σκοπὸς εἶνε ἡ κατοχύρωσις τῆς Ἱερᾶς Παραδόσεως, τόσον ὡς πρὸς τὴν Πίστιν, ὅσον καὶ πρὸς τὸν ἐν γένει βίον τῆς Ἐκκλησίας.

Ἡ καινοτομία δὲ αὕτη δὲν δύναται νὰ βασισθῇ ἐπὶ τοῦ ὀλισθηροῦ δι' αὐτὴν ἐδάφους τῶν Θεῶν καὶ Ἱερῶν Κανόνων, οὐ μόνον ἐκ τῶν λόγων τούτων, ἀλλὰ καὶ διὰ τὴν μονομερῆ ἀποδοχὴν αὐτῆς ὑπὸ τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, τοῦ Πατριαρχείου Κων)πόλεως καὶ τῆς Ρουμανικῆς Ἐκκλησίας, ἔνεκα τῆς ὁποίας διεσπάσθη ἡ ἐνότης τῆς Ὁρθοδόξου Ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας, ἣτις ἐνότης ἀποτελεῖ ἐπίσης τὸν ἀντικειμενικὸν σκοπὸν πλείστων ὄσων Κανόνων, ἀφορώντων τὴν κατοχύρωσιν αὐτῆς. Πῶς δύναται νὰ χαρακτηρισθῇ ὡς μὴ θιγεῖσα ἡ ἐνότης τῆς Ὁρθοδοξίας, ὅταν τὰ Πατριαρχεῖα Ἱεροσολύμων, Ἀλεξανδρείας, Ἀντιοχείας, αἱ Ἐκκλησίαι Ρωσίας, Βουλγαρίας, Σερβίας καὶ πᾶσαι αἱ ἄλλαι Ὁρθόδοξοι Ἐκκλησίαι, δὲν ἐορτάζουσι τὰς μεγάλας ἀκινήτους ἐορτὰς τῆς Ὁρθοδοξίας ὁμοῦ μετὰ τῶν Ἐκκλησιῶν τῆς Ἑλλάδος καὶ Ρουμανίας καὶ τοῦ Πατριαρχείου Κων)πόλεως, αἵτινες τῇ εἰσηγήσει προφανῶς τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ἐορτάζουσι ταύτας ταυτόχρονα μετὰ τῶν δογματικῶς καὶ θεμελιωδῶς διϊσταμένων Ἐκκλησιῶν τῆς Δύσεως, συνεπεῖα τῆς προσαρμογῆς τῶν ἀκινήτων ἐορτῶν τῆς Ὁρθοδοξίας πρὸς τὸ Γρηγοριανὸν ἡμερολόγιον, τὸ ἐν χρήσει παρ' αὐταῖς;

Κατὰ τῆς ἀντικανονικῆς λοιπὸν ταύτης καινοτομίας ἐξηγέρθη ὁ εὐσεβῆς ἑλληνικὸς Λαός, ζητῶν κυριολεκτικῶς τὴν Πίστιν τῶν Πατέρων του.

Ἡ Λαϊκὴ ὅμως αὕτη ἐξέγερσις τίθησι κατ' ἀνάγκην

ἐπὶ τάπητος τὸ ζήτημα τῆς ἐπὶ τοῦ προκειμένου στάσεως τῆς Πολιτείας, κινουμένης καὶ ὑποχρεουμένης νὰ κινήται ἐντὸς τοῦ πλαισίου τοῦ Συντάγματος.

Κατὰ τὸ Σύνταγμα (τὸ ὑπὸ κρίσιν ἤδη) οἱ Θεῖοι καὶ Ἱεροὶ Κανόνες τῆς Ἐκκλησίας, ὡς καὶ ἡ Ἱερὰ Παράδοσις, δὲν ἔχουσι μόνον ἐκκλησιαστικὸν κύρος, ἀλλὰ καὶ συνταγματικὸν τοιοῦτον διὰ τὴν Πολιτείαν, δεδομένου, ὅτι ἐν τῷ 9ῳ ἄρθρῳ αὐτοῦ, ὅπερ ἀντέγραψε τὸ ἄρθρον 2ον τοῦ Συντάγματος τοῦ 1911, καθορίζεται, «ὅτι ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος ὑπάρχει ἀναποσπάστως συνδεδεμένη δογματικῶς μετὰ πάσης Ὁρθοδόξου τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας, τηροῦσα ἀπαρασαλεύτως ὡς ἐκείνη, τοὺς τε ἱεροὺς, ἀποστολικοὺς καὶ συνοδικοὺς κανόνας καὶ τὰς ἱεράς παραδόσεις».

Κατὰ ταῦτα, οἱ Θεῖοι καὶ Ἱεροὶ Κανόνες προσκτῶνται καὶ συνταγματικὸν κύρος καὶ κατὰ συνέπειαν ἡ ἀντικανονικὴ κατὰ τὰ ἄνω καινοτομία τῆς Ἐκκλησίας ἀποτελεῖ αὐτόχρημα ἀντισυνταγματικὴν παράβασιν. Προφανῆς ἐντεῦθεν καθίσταται ἡ ἐπὶ τοῦ προκειμένου διαγραφόμενη ἐνέργεια τῆς Πολιτείας. Ἡ Ἐκκλησία εὐρεθεῖσα πρὸ τῆς ἐξεγέρσεως τῆς εὐσεβοῦς θρησκευτικῆς συνειδήσεως τοῦ ἑλληνικοῦ Λαοῦ, ζητεῖ τὴν διὰ τῶν ὀργάνων τῆς Πολιτείας ἐπιβολὴν τῆς καινοτομίας τῆς. Ἡ Πολιτεία, κινουμένη πάντοτε ἐντὸς τοῦ πλαισίου τοῦ Συντάγματος, δὲν ὀφείλει νὰ δώσῃ βοήθειαν εἰς τὴν Ἐκκλησίαν, καθόσον παρέχουσα τοιαύτην βοήθειαν, συνεργεῖ μετὰ τῆς Ἐκκλησίας εἰς τὴν καταπάτησιν τοῦ 9ου ἄρθρου τοῦ Συντάγματος, καθορίζοντος ρητῶς, ὅτι ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος ὀφείλει νὰ τηρῇ ἀπαρασαλεύτως τοὺς Θεοὺς καὶ Ἱεροὺς Κανόνας, ὡς τὰ μεγάλα σώματα τῆς Ὁρθοδοξίας, ἀπὸ τῶν ὁποίων διεσπάσθη αὕτη ἀντικανονικῶς καὶ ἀντισυνταγματικῶς. Καὶ ὄχι μόνον λόγῳ τοῦ ἀντισυν-

ταγματικοῦ τῆς καινοτομίας ταύτης δὲν πρέπει ἡ Πολιτεία νὰ δώσῃ χεῖρα βοηθείας εἰς τὴν καινοτομοῦσαν καὶ παραβιάζουσαν τὸ Σύνταγμα Ἐκκλησίαν, ἀλλὰ καὶ τὴν λαϊκὴν κίνησιν καὶ διαμαρτυρίαν νὰ ἀφήσῃ ἐλευθέραν, δεδομένου, ὅτι αὕτη στρέφεται κατὰ ἀντισυνταγματικῆς ἐνεργείας τῆς Ἐκκλησίας, καὶ ὅτι, κατὰ τὸ ἄρθρον 125 τοῦ Συντάγματος, ἡ τήρησις αὐτοῦ ἀφιεροῦται εἰς τὸν πατριωτισμὸν τῶν Ἑλλήνων.

Ἡ Πολιτεία, παρέχουσα ἐλευθερίαν εἰς τὴν λαϊκὴν ταύτην κίνησιν, θὰ εὐρίσκεται πάντοτε ἐντὸς τοῦ πλαισίου τοῦ Συντάγματος, ἀλλὰ καὶ ἀντὶ νὰ καταπνίξῃ θὰ ἀναπτέρωσῃ τὸ φρόνημα τοῦ Λαοῦ, μαρτυροῦντος, ὅτι τὰ στήθη του πάλλουσιν ἀκόμη ὑπὸ τὰ ἴδια αἰσθήματα, ὑπὸ τὰ ὁποῖα καὶ τῶν πατέρων αὐτοῦ, ὅτε ἐν Ἐπιδαύρῳ τῷ 1826 διεκήρυσσον ἀνὰ τὸν πεπολιτισμένον κόσμον, ὅτι «ὁ Λαὸς τῆς Ἑλλάδος ἔλαβε τὰ ὄπλα καὶ δὲν ζητεῖ διὰ τῶν ὀπλων παρὰ τὴν δόξαν τῆς τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας».

Ἡ μόνη νόμιμος καὶ κανονικὴ λύσις εἶνε ἡ ταχεῖα σύγκλησις τῆς Ἱεραρχίας, οὐχὶ πρὸς ἐξέτασιν τοῦ κανονικοῦ ἢ μὴ τῆς καινοτομίας, ἀλλὰ πρὸς ἐπαναφορὰν τοῦ παλαιοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ ἡμερολογίου, μέχρι τῆς συγκλήσεως Πανορθοδόξου Συνόδου, τῆς καὶ μόνης ἀρμοδίας, ὅπως ἐπιληφθῆ τοιοῦτου ζητήματος, μὴ φέροντος βεβαίως χαρακτῆρα δογματικόν, ἀλλὰ καὶ μὴ δυναμένου νὰ ἀντίκηται εἰς τοὺς Θείους καὶ Ἱεροὺς Κανόνας. Μέχρι τῆς συγκλήσεως τῆς Ἱεραρχίας καὶ λόγῳ τῶν ἐπικειμένων ἐορτῶν, ἡ Πολιτεία παρέχουσα ἐλευθερίαν εἰς τὸν Λαόν, ὅπως ἀσκήσῃ τὰ θρησκευτικὰ του καθήκοντα κατὰ τὸ πατροπαράδοτον Ἐκκλησιαστικὸν Ἑορτολόγιον, καὶ ἐντὸς τοῦ πλαισίου τοῦ Συντάγματος θὰ εὐρίσκεται καὶ εἰς τὴν ἀντισυνταγματικὴν ἐνεργειαν τῆς Ἐκκλησίας δὲν θὰ παραστῆ συνεργός.

Η ΙΕΡΑΡΧΙΑ ¹

Ἐκ τῆς προχθῆς ἤρξαντο αἱ ἐργασίαι τῆς Ἱεραρχίας τῆς Ἑλλάδος, ἣτις ὡς ἀνεγράφη ἐπὶ δύο κυρίως θεμάτων μέλλει νὰ ἀσχοληθῇ, τοῦ Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας καὶ τῆς οἰκονομικῆς ἐνισχύσεως τοῦ Κλήρου, θέλει ἐξετάσῃ δὲ καὶ τὸ ζήτημα τῆς προσκλήσεως τῶν Αὐτοκεφάλων Ἐκκλησιῶν εἰς συμμετοχὴν τῆς Προσυνόδου τῆς συγκληθησομένης τῇ πρωτοβουλία τοῦ Οἴκουμενικοῦ Πατριαρχείου.

Αἱ συσκέψεις τῆς Ἱεραρχίας φέρουσαι κατὰ τὰς ἰδίας πάντοτε πληροφoρίας, ἀνεπίσημον χαρακτήρα, καθίστησι περιττὴν τὴν παρουσίαν παρὰ τῇ Ἱ. Συνόδῳ Ἐπιτρόπου τῆς Ἐπικρατείας καὶ κατὰ συνέπειαν αἱ ἀποφάσεις αἵτινες θέλουσι ληφθῆ παρ' αὐτῆς θέλουσιν ἀγνοήσῃ καθ' ὀλοκληρίαν τὴν Πολιτείαν καὶ τὸν παρὰ τῇ Ἱεραρχίᾳ Συνόδῳ τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ἀντιπρόσωπον αὐτῆς.

Ἀσχέτως ὅμως πρὸς τὸν ἀνεπίσημον ἢ μὴ χαρακτήρα τῆς Ἱεραρχίας, ἢ κατ' αὐτὴν ἐκπροσώπησις τῆς Πολιτείας διὰ τοῦ νομίμου ἀντιπροσώπου της εἶνε πλέον ἢ ἐπιβεβλημένη κατὰ τὴν περίστασιν ταύτην, δεδομένου ὅτι μόνον ἡ Ἱεραρχία, ἣτις συνῆλθεν, ἔστω, ἀνεπισήμως, τυχάνει καὶ ἡ ἀρμοδία, ὅπως ἐκτὸς τῶν ἄλλων καθαρῶς ἐκκλησιαστικῶν θεμάτων τῶν ἀποτελούντων *interna corporis* τῆς Ἐκκλησίας θὰ ἐπιληφθῇ καὶ τοῦ ζητήματος ἐκείνου, ὅπερ ἐπὶ ἐκκλησιαστικοῦ ἐδάφους ἐδραζόμενον ἀποτελεῖ συγχρόνως καὶ ἀντικείμενον ρητῶν διατάξεων τοῦ Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Χώρας καὶ δὴ διατάξεων, αἵτινες πρὸ ὀλίγου μόλις ἀψησχόλησαν τὴν Βουλὴν.

---

1. ΣΚΡΙΠ (13-2-1927).

Ἡ Ἱεραρχία τῆς Ἑλλάδος, ὅπως ἀβασανίστως πρὸ τριετίας, προελθοῦσα εἰς τὴν ἀπόφασιν τῆς προσαρμογῆς τῶν ἐορτῶν τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας πρὸς τὸ Γρηγοριανὸν ἡμερολόγιον, ἔσχε τὴν πρωτοβουλίαν εἰς καινοτομίαν ἀντικανονικὴν διασπάσασα τὴν ἐνότητα τῆς Ὁρθοδόξου Ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας, ἥς ἡ ὁλότης ἐμμένει πρὸς τὸ Ἰουλιανὸν ἡμερολόγιον, καὶ διαταράξασα τὸ ὀρθόδοξον Πασχάλιον, διὰ τοῦ, ἐπιτραπήτω μοι ὁ ὄρος, ἐρμαφροδίτου ἡμερολογίου, τοῦ ἀκολουθοῦντος τὸ Ἰουλιανὸν τοιοῦτον ὡς πρὸς τὸ Πάσχα καὶ τὰς κινητὰς ἐορτὰς, τὸ Γρηγοριανὸν δέ, ὡς πρὸς τὰς ἀκινήτους καὶ προκαλοῦντος οὕτω χάσματα μὲν ὡς πρὸς τὸν ἐνιαύσιον κύκλον τῶν Κυριακῶν, τὴν κατὰ περιόδους δὲ παράλειψιν τῆς ὑπὸ τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος καθιερωμένης νηστείας τῶν Ἁγίων Ἀποστόλων.

Δὲν ὑπάρχουσι βεβαίως Ἱεροὶ Κανόνες καθορίζοντες τὸ Ἰουλιανὸν ἡμερολόγιον ὡς ἀναπόσπαστον ἐκ τοῦ βίου τῆς Ἐκκλησίας, οὐδὲ δύναται νὰ θεωρηθῇ τοῦτο, ὡς φέρον χαρακτῆρα δογματικόν, οὐδὲ θρησκευτικὴν παράδοσιν ὑπὸ τὴν αὐστηρὰν σημασίαν τῆς παραδόσεως, ἀφοῦ ἦτο ἐν χρήσει καὶ πρὸ Χριστοῦ ἔτι, οὐχ ἦττον ὅμως πόρρω ἀπέχει ἢ ὡς ἄνω καινοτομία τοῦ νὰ χαρακτηρισθῇ ὡς μὴ ἀντικανονικὴ, δεδομένου ὅτι ἐγένετο ἄνευ τῆς κοινῆς συμφωνίας ὀλοκλήρου τῆς Ὁρθοδόξου Ἀνατολικῆς τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας, ἣτις συμφωνία ἀποτελεῖ τὸν ἀντικειμενικὸν σκοπὸν τοῦ συνόλου τῶν Θείων καὶ Ἱερῶν Κανόνων, καὶ ὅτι διὰ ταύτης, διαταραχθέντος τοῦ Πασχαλίου τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας ἐθίγη αὕτη ἡ Ἱερὰ Παράδοσις, ἡ κατοχύρωσις τῆς ὁποίας ἀποτελεῖ ἐπίσης τὸν σκοπὸν τῶν ρηθέντων Κανόνων τούτων.

Καὶ ἤδη καίτοι ἡ καινοτομία αὕτη λυμαίνεται κατὰ

τὸ φαινόμενον μόνον τὴν ἐκκλησιαστικὴν τάξιν, οὐχ' ἦττον δὲν δύναται κατὰ βάθος νὰ καταλίπη ἀδιάφορον τὴν Πολιτείαν θιγομένην οὐ μόνον τυπικῶς, ἀλλὰ καὶ οὐσιαστικῶς ὡς δύναται νὰ βεβαιώσῃ καὶ πολλοὶ ἐκ τῶν παρακαθημένων Ἱεραρχῶν κατὰ τὴν ἀνεπίσημον, ὡς ἐλέχθη, σύγκλησιν τῆς Ἱεραρχίας.

Καί, ὡς πρὸς μὲν τὸ Τυπικόν, εἶνε ἀναμφισβήτητον, ὅτι ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος καινοτομήσασα κατὰ τὰ ἄνω ἀντικανονικῶς κατεπάτησε ταύτοχρόνως καὶ τὰς ρητὰς διατάξεις τοῦ Συντάγματος, καθ' ἃς ἔχει ἀπέναντι τῆς Πολιτείας τὴν ὑποχρέωσιν ὅπως «τηρῆ ἀπαρασαλεύτως ὡς πᾶσα Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία τοὺς Ἱεροὺς καὶ Συνοδικοὺς Κανόνας καὶ τὴν Ἱερὰν Παράδοσιν», ὡς πρὸς δὲ τὸ οὐσιαστικόν τὸν λόγον ἔχουσιν οἱ μνησθέντες Ἱεράρχαι, οἵτινες δύναται νὰ βεβαιώσῃ τὴν ὀλεθρίαν ἀπὸ ἐθνικῆς ἀπόψεως ἐπίδρασιν τῆς ἀντικανονικῆς καινοτομίας τῆς Ἐκκλησίας εἰς τὰς Κοινοτήτας τῆς Μακεδονίας, ἐν αἷς οἱ ὁμοεθνεῖς ἐγκατέλιπον τοὺς ἑλληνικοὺς ναοὺς καὶ ἐκκλησιάζονται εἰς σερβικοὺς τοιοῦτους διὰ τὸν λόγον ὅτι ἡ σερβικὴ Ἐκκλησία ἐμμένει εἰς τὸ πάτριον ἡμερολόγιον.

Ἄν ὁ ἐπίσημος χαρακτήρ τῆς συγκλήσεως τῆς Ἱεραρχίας κατέστησε περιττὴν τὴν παρουσίαν εἰς αὐτὴν τοῦ νομίμου ἀντιπροσώπου τῆς Πολιτείας, δὲν ἀποκλείει ὅμως ἀφ' ἑτέρου καὶ τὴν ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῆς συγκλήσεως ταύτης ἐνέργειαν αὐτῆς πρὸς ἀνάκλησιν τῆς Ἐκκλησίας ἐντὸς τῶν ὁρίων τοῦ Συντάγματος τῆς Χώρας καὶ τὴν διὰ ταύτης ἀποσόβησιν τῶν ἐθνικῶν κινδύνων, οὗστινας μόνον οἱ ἀμβλυωποῦντες δύναται νὰ διακρίνωσιν.

Μέχρι τῆς συγκλήσεως Πανορθόδοξου Συνόδου, τῆς καὶ μόνης ἀρμοδίας ὅπως ἐπιληφθῆ τοῦ ζητήματος

τοῦ ἡμερολογίου, ἡ ἐπαναφορά τοῦ παλαιοῦ ἡμερολογίου, ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ, εἶνε ἐπιβεβλημένη, ἔνεκα λόγων ἐκκλησιαστικῶν καὶ πολιτικῶν, καὶ ἡ πρὸς τοῦτο εὐκαιρία τῆς συγκλήσεως τῆς Ἱεραρχίας, ἥτις καὶ ἀπετόλμησε τὴν ἐπὶ τούτου καινοτομίαν, δὲν πρέπει νὰ παρέλθῃ χωρὶς νὰ ἐπωφεληθῇ ἐκ ταύτης ἡ τόσον καιρίως θιγομένη Πολιτεία.

Κ.Δ. Ἀντωνιάδης
Δικηγόρος

Ἡ Ἱεραρχία

Ἀπὸ τῆς προῦθς ἤρξαντο αἱ ἐγασαίαι τῆς Ἱεραρχίας, τῆς Ἑλλάδος, ἥτις ὡς ἀνεπαίσθητ' ἐπὶ δύο κινήσας θεματικῶν μέλλει νὰ ἀσκηθῆθῃ, τοῦ Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας καὶ τῆς οἰκονομικῆς ἐπιπέσεως τοῦ ἔλλοιου, θέλει ἐξετάσῃ δὲ καὶ τὸ ζήτημα τῆς προσωπικῆς τῶν αὐτοκεφάλων Ἐκκλησιῶν εἰς συμμετοχὴν τῆς Προσυνόδου τῆς συγκληθῆσομένης τῆς Προσβουλῆς τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου.

Αἱ συσκέψεις τῆς Ἱεραρχίας φέρουσι κατὰ τὰς ἰδίαις πάντοτε πληροφαιεῖς, ἀνεπίσημοι χαρακτῆρα, καθ' ὅσον οὐκ ἐπιτρέπεται παρανομιαν κατὰ τῆς Συνόδου Ἐπιτροπικῆς παρανομιαν καὶ κατὰ συνέπειαν αἱ ἀποφάσεις αἰτινες θέλουσι ληφθῆ παρ' αὐτῆς θέλουσι ἀγνοεῖσθαι καθ' ἀσκησίαν τῆς Πολιτείας καὶ τὸν κατὰ τῆ Ἱεραρ. Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ἀντιπρόσωπον αὐτῆς.

Ἀσχετῶς ὅμως πρὸς τὸν ἀνεπίσημον ἢ μὴ χαρακτῆρα τῆς Ἱεραρχίας, ἢ κατ' αὐτὴν ἐκπροσώπιση τῆς Πολιτείας διὰ τοῦ νομίμου ἀντιπροσώπου τῆς εἶνε πλέον ἢ ἐπιβεβλημένη κατὰ τὴν περίστασιν ταύτην δεδομένου ὅτι μόνον ἡ Ἱεραρχία, ἥτις συνήλθεν, ἔστω, ἀνεπίσημος, τυγχάνει καὶ ἡ ἀρμοδίαι, ὅπως ἐκτός τῶν ἄλλων καθαρῶς ἐκκλησιαστικῶν θεματικῶν τῶν ἀποταλόντων interua corporis τῆς Ἐκκλησίας ἐπιληφθῆθῃ καὶ τοῦ ζήτηματος ἐκείνου, ὅστερ ἐπὶ ἐκκλησιαστικοῦ ἑδάφους ἐδῆξόμενον ἀποτελεῖ συγχρότως καὶ ἀντικείμενον ἑστέας διατάξεων τοῦ Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Χώρας καὶ δὴ διατάξεων, αἵτινες πρὸ ὀλίγου μόλις ἀπεσχόλησαν τὴν Βουλὴν.

Ἡ Ἱεραρχία τῆς Ἑλλάδος, ἔως ἀβασανίστους πρὸς τρεῖς, παρελήθησα εἰς τὴν ἀπόστασιν τῆς προσερχομένης τῶν ἐστέων τῆς Ὁρθόδοξης Ἐκκλησίας πρὸς τὸ Ἱεροσολιμὸν ἡμερολόγιον ἔχει τὴν πρωτοβουλίαν εἰς καινοτομίαν ἀντιναυονικῆς διασκέσεως τὴν ἐνόητα τῆς Ὁρθόδοξης Ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας, ἥς ἡ ὁλότης ἐμμένει πρὸς τὸ Ἰουλιανὸν ἡμερολόγιον, καὶ διαταραχθεῖσα τὸ ὀρθόδοξον Πασχάλιον, διὰ τοῦ, ἐπιτερούμενου μοι δ' ὅρα, ἐριμαρτυροῦ τοῦ ἡμε. ολοίου, τοῦ ἀκολουθεύοντος τὸ Ἰουλιανὸν τοιοῦτον ὡς πρὸς τὸ Πασχά καὶ τὰς κινήσας ἐστέας, τὸ Ἱεροσολιμὸν δὲ, ὡς πρὸς τὰς ἀκινήτους καὶ προσκαλυπτοὺς οὐνο χρομιατοὺς μὲν ὡς πρὸς τὸν ἐκ. νεύσιον κύκλον τῶν Κυριακῶν τὴν

Καὶ ἤδη καίτοι ἡ καινοτομία αὕτη λυμύεται μετὰ τὰ φαινόμενα μόνον τὴν ἐκκλησιαστικὴν τάξιν, οὐχ' ἦσαν δὲν δύναται κατὰ βίβασ' νὰ καταλίπῃ ἀδιάρκον τὴν Πολιτείαν θιγομένην οὐ μόνον τυπικῶς ἀλλὰ καὶ οὐσιαστικῶς ὡς δύναται νὰ βεβαιώσῃσι καὶ πολλοὶ ἐκ τῶν παρακαθημένων Ἱεραρχῶν κατὰ τὴν ἀνεπίσημον, ὡς ἐλέγχου συγκλήσειν τῆς Ἱεραρχίας.

Καὶ, ὡς πρὸς μὲν τὸ Τοπικόν, εἶνε ἀναμφισβήτητον, ὅτι ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος καινοτομήσασα κατὰ τὰ ἄνω ἀντικειμενικῶς κατετάχθη νὰδοχερότατος καὶ τὰς ἑστέας διατάξεις τοῦ Συντάγματος, καθ' ὅς ἔχει ἀπέσπασε τῆς Πολιτείας τὴν ἀποχρέωσιν ὅπως ἐπιπρὶ ἀπαρασάλευτος ὡς πᾶσα Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία τοὺς ἱεροῦς καὶ Συνοδικοὺς Κανόνας καὶ τὴν ἱερὰν Παράδοξιν' ὡς πρὸς δὲ τὸ οὐσιαστικόν τὸν λόγον ἔχουσι ἐ μνησθῆναι τῆς Ἱεραρχίας, οἵτινες δύναται νὰ βεβαιώσωσι τὴν ἀλεστρίαν ἀπο ἐθνικῆς ἀπέσεως ἐπιδοκῶν τῆς ἀντιναυονικῆς καινοτομίας τῆς Ἐκκλησίας εἰς τὰς Κωνσταντίας τῆς Μ. κωνσταντίας, ἐν αἷς οἱ ἐμοσθενεῖς ἐγκαταλείπον τὸν ἑλληνικὸν ναυός καὶ ἐκκλησιαστικῶν εἰς ἑσβηρικῶς τοιοῦτους διὰ τὸν λόγον ὅτι ἡ ἑσβηρικὴ Ἐκκλησία ἐμμένει εἰς τὸ πάτριον ἡμερολόγιον.

Ἀ δ' ἐπίσημος χαρακτῆρ τῆς συγκλήσεως τῆς Ἱεραρχίας κατέστησε ἐπιτρέπῃ τὴν παρουσίαν εἰς αὐτὴν τοῦ νομίμου ἀντιπροσώπου τῆς Πολιτείας, δὲν ἀποκλείει ὅμως ἀπ' εἰσῆγου καὶ τὴν ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῆς συγκλήσεως ταύτης ἐνέργειαν αὐτῆς πρὸς ἀνάκλησιν τῆς Ἐκκλησίας ἐντός τῶν ὁρίων τοῦ Συντάγματος τῆς Χώρας καὶ τὴν διὰ ταύτης ἀποσβῆσθρον τῶν ἐθνικῶν κινδύνων, ὅστινας μόνονοϊμῶνταποῦντες δύναται νὰ διακρίνωσι.

Μέχρι τῆς συγκλήσεως Πανορθόδοξου Συνόδου, τῆς καὶ μόνης ἀρμοδίας ὅπως ἐπιληφθῆθῃ τοῦ ζήτηματος τοῦ ἡμερολογίου, ἡ ἐκαναφορά τοῦ καλοῦ ἡμερολογίου, ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ, εἶνε ἐπιβεβλημένη, ἔνεκα λόγων ἐκκλησιαστικῶν καὶ πολιτικῶν, καὶ ἡ πρὸς τοῦτο εὐκαιρία τῆς συγκλήσεως τῆς Ἱεραρχίας, ἥτις καὶ ἀπετόλμησε τὴν ἐπὶ τοῦτο καινοτομίαν, δὲν πρέπει νὰ παρέλθῃ χωρὶς νὰ ἐπωφεληθῇ ἐκ ταύτης ἡ τόσον καιρίως θιγομένη Πολιτεία.

Παλ. Φάληρον.
Κ. Δ. Ἀντωνιάδης
Δικηγόρος

ΤΟ ΣΧΙΣΜΑ¹

Πρό τινων ἡμερῶν ὁ κ. Πρόεδρος τῆς Βουλῆς δεχθεὶς ἀντιπροσωπείαν τῆς Κοινότητος τῶν ἐν Ἑλλάδι Γνησίων Ὁρθοδόξων, ἀνεκοίνωσεν εἰς αὐτὴν καὶ εἰς ἀπάντησιν τῶν ζητηθειῶν παρ' αὐτοῦ πληροφοριῶν ἀναφορικῶς πρὸς τὸ ζήτημα τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ ἡμερολογίου, ὅτι καίτοι δὲν ἔχει ἰδέαν ἐπὶ τοῦ προκειμένου γνώμην, οὐχ ἦττον εὐρίσκεται εἰς θέσιν νὰ γνωρίζη ὅτι ἡ Κυβέρνησις οὐδόλως προτίθεται ἵνα δεχθῆ οἰανδήποτε συζήτησιν ἐπὶ τῆς καινοτομίας τοῦ ἐν λόγῳ ἡμερολογίου καὶ ὅτι ἡ τυχὸν ἐπιμονὴ τῶν ἐμμενόντων εἰς τὸ παλαιὸν Ἐκκλησιαστικὸν ἡμερολόγιον θέλει περιγὰγῃ τὴν τε Κυβέρνησιν καὶ τὴν Ἐκκλησίαν τῆς Ἑλλάδος εἰς τὴν ἀναπόδραστον ἀνάγκην νὰ χαρακτηρίσῃσι τούτους ὡς σχισματικούς.

Ἄλλὰ ὁ χαρακτηρισμὸς οὗτος παρὰ τῆς Ἐκκλησίας καὶ τῆς Κυβερνήσεως προϋποτίθησι βεβαίως Ἐκκλησίαν τηροῦσαν ἀπαρασαλεύτως τοὺς θείους καὶ ἱεροὺς Κανόνας καὶ σεβομένην τὴν ἱερὰν Παράδοσιν, διότι μόνον τοιαύτη Ἐκκλησία δύναται ἐκ τοῦ ὕψους αὐτῆς νὰ προσδώσῃ τὸν χαρακτῆρα τοῦ σχισματικοῦ εἰς τὸν ἀδιαφοροῦντα πρὸς τὰς ἀποφάσεις της καὶ παράσχη τὸ δικαίωμα εἰς τὴν Πολιτείαν ὅπως περιβάλῃ διὰ τοῦ κύρους αὐτῆς τὸν βαρὺν τοῦτον χαρακτηρισμόν.

Καὶ ἡ μὲν Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος ἀποσχισθεῖσα διὰ τῆς μεταρρυθμίσεως τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ ἡμερολογίου ἀπὸ τοῦ μεγάλου Σώματος τῆς Ὁρθοδόξου Ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας, τῆς ὁποίας σχεδὸν ἡ ὁλόκληρος ἐμμένει εἰς τὸ Παλαιὸν ἡμερολόγιον, παρεβίασε τὴν ἐνότητα τῆς Ἐκκλησίας, ἥτις ἐνότης, οὐ μόνον ὡς πρὸς τὸ

---

1. ΣΚΡΙΠΙ (20-2-1927).

δογματικὸν μέρος, ἀλλὰ καὶ ὡς πρὸς τὸν καθόλου βίον τῆς Ἐκκλησίας, ἀποτελεῖ τὸν σκοπὸν τοῦ συνόλου τῶν θείων καὶ ἱερῶν Κανόνων, ἀνεστάτωσε δὲ κυριολεκτικῶς τὸ Πασχάλιον τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας διὰ τῆς αὐθαιρέτου καινοτομίας ταύτης, περιφρονήσασα οὕτως αὐτὴν τὴν Ἱερὰν Παράδοσιν, ὥστε οὐ μόνον ἀπεγυμνώθη τῶν προσόντων ἐκείνων ἅτινα τῇ παρεῖχον τὴν ἐξουσίαν, ὅπως ἱσταμένη ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τῶν Θείων καὶ Ἱερῶν Κανόνων κατακρίνη, ὡς σχισματικούς, τοὺς μὴ συμμορφουμένους πρὸς τὰς ἀποφάσεις της, ἀλλ' ἀντιθέτως διατρέχει τὸν κίνδυνον νὰ χαρακτηρίσῃ αὐτὴ ἑαυτὴν ὡς σχισματικὴν, ἂν ποτὲ θέλει κατακρίνη ὡς τοιούτους, τοὺς σεβομένους τοὺς παρ' αὐτῆς καταπατηθέντας θείου καὶ Ἱεροῦ Κανόνας.

Ἄλλ' ἐὰν κατὰ ταῦτα ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος εὐρίσκειται ἐν ἀδυναμίᾳ, ὅπως κατακρίνη, ὡς σχισματικούς, τοὺς μὴ συμμορφουμένους πρὸς τὴν ἀντικανονικὴν καινοτομίαν τῆς μεταρρυθμίσεως τοῦ ἡμερολογίου, πολὺ ὀλιγώτερον δύναται νὰ περιβάλῃ διὰ τοῦ κύρους αὐτῆς μίαν τοιαύτην ἀπόφασιν ἢ Πολιτεία, ἔχουσα ἀπέναντί της Ἐκκλησίαν, ἥτις διὰ τῆς ἀντικανονικῆς καινοτομίας της παρεβίασε ταυτοχρόνως καὶ ρητὴν διάταξιν τοῦ Συντάγματος τῆς Χώρας, καθ' ἣν διάταξιν, ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος ὀφείλει νὰ τηρῇ ἀπαρασαλεύτως τοὺς ἱεροὺς ἀποστολικοὺς καὶ συνοδικοὺς Κανόνας καὶ τὴν Ἱερὰν Παράδοσιν, ὡς πᾶσα ἄλλη Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία. Καὶ τὴν μὲν ἱερὰν Παράδοσιν ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος, διὰ τῆς ἀντικανονικῆς καινοτομίας πᾶν ἄλλο ἢ ἐσεβάσθη, κατὰ τὰ εἰρημένα, τὴν δὲ ἀπαρασάλευτον τήρησιν τῶν Ἱερῶν Κανόνων ἐκ συμφώνου μετὰ τῶν Ὁρθόδοξων Ἐκκλησιῶν, ματαίως θέλει ἀγωνισθῆ νὰ ὑποστηρίξῃ οἰοσδήποτε. Τόση μάλιστα ἦτο ἡ ἀδιαφορία πρὸς τὴν

διάταξιν τοῦ Συντάγματος, ὥστε ἀρκεῖ νὰ μνημονευθῆ ὅτι κατὰ τὴν Συνεδρίαν τῆς Ἱεραρχίας τῆς 27ης Δ)βρίου 1923, καθ' ἣν ἐλήφθη ἡ ἀπόφασις τῆς ἀντικανονικῆς μεταρρυθμίσεως τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ ἡμερολογίου, ἡ συμφωνία τῶν ἄλλων Ὁρθοδόξων Ἐκκλησιῶν ἐθεωρήθη ὡς τι δευτερεῦον καὶ ἥσσονος σημασίας, ἀναγνωρισθείσης, ὡς ἀπαραιτήτου, παρὰ τὰς διατάξεις τοῦ Συντάγματος, μόνον τῆς συμφωνίας τοῦ Οἴκ. Πατριαρχείου. «Ανατίθησι, (λέγει ἡ Ἱεραρχία) τῷ Μακαριωτάτῳ Προέδρῳ, ὅπως πρὸς τοῦτο συνεννοηθῆ μεθ' ὄλων τῶν Ἐκκλησιῶν ἰδία δὲ τοῦ Οἴκ. Πατριαρχείου, ἡ μεθ' οὗ συμφωνία ἔσται ΑΠΑΡΑΙΤΗΤΟΣ».

Τὰ ἐπιχειρήματα τὰ ὁποῖα οἱ εἰσηγηταὶ τῆς καινοτομίας προσκομίζουσι δὲν δύνανται νὰ βασισθῶσιν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τῶν Θείων καὶ Ἱερῶν Κανόνων, ὅπως δικαιώσωσι ταύτην ἀπέναντι τῆς Πολιτείας. Διότι, ὅτε τὸ Πατριαρχεῖον Ἱεροσολύμων ἀπήντα ὅτι ἡ ἡμερολογιακὴ μεταρρύθμισις δογματικῶς καὶ κανονικῶς δὲν κωλύεται, ἐνόει τὴν κανονικὴν καὶ ἐκ κοινῆς συμφωνίας τῶν Ὁρθοδόξων Ἐκκλησιῶν, τοιαύτην καὶ οὐχὶ τὴν μονομερῆ ἀντικανονικὴν καὶ αὐθαίρετον, ἡ δὲ ἀφομοίωσις τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ πρὸς τὸ Πολιτικὸν ἡμερολόγιον χάριν τοῦ Λαοῦ, οὐ μόνον δὲν συγχωρεῖ τὴν διάσπασιν τῆς ἐνότητος τῶν Ὁρθοδόξων Ἐκκλησιῶν τὴν κατοχύρωσιν τῆς ὁποίας σκοποῦσιν οἱ Ἱεροὶ Κανόνες, ἀλλὰ καὶ ἐβλάψε τὴν Πολιτείαν ἀπὸ ἐθνολογικῆς ἀπόψεως, τόσον ἐν Μακεδονίᾳ, ὅπου οἱ ὁμοεθνεῖς ἐγκατέλιπον τοὺς Ἑλληνικοὺς Ναοὺς καὶ ἐκκλησιάζονται εἰς τοὺς Σερβικοὺς τοιούτους λόγῳ τῆς ἐμμονῆς τῆς Σερβικῆς Ἐκκλησίας εἰς τὸ παλαιὸν ἡμερολόγιον, ὅσον καὶ ἐν τῷ ζητήματι τοῦ Παναγίου Τάφου, τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος καινοτομησάσης καὶ μὴ τηρούσης τὸν ὅρον τοῦ Τόμου τοῦ

1850 καθ' ὄν, ἔδει πᾶσα πρᾶξις τῆς νὰ μὴ ἀντιβαίη τὸ παράπαν τοῖς πατροπαραδότοις ἐθίμοις καὶ ταῖς διατυπώσεις τῆς Ὁρθοδόξου Ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας, εἰς ἃ ἐμμένει ἀκλόνητον τὸ Πατριαρχεῖον Ἱεροσολύμων.

Δὲν δύναται νὰ προδικάσῃ τις τὰς ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἀποφάσεις τῆς τε Ἐκκλησίας καὶ τῆς Πολιτείας, ἀλλ' ἂν παρὰ πᾶσαν ἐλπίδα παραγνωρισθῇ παρὰ τούτων ἡ βαρύτης τοῦ ζητήματος καὶ ἀποτολμηθῇ ἡ δημιουργία σχίσματος διὰ τῆς καταδίκης, ὡς σχισματικῶν, τῶν σεβομένων τούς θείους καὶ Ἱεροῦς Κανόνας καὶ τὴν Ἱερὰν Παράδοσιν, εἰς τὴν ἱστορίαν ἐναπόκειται, ὅπως ὁμιλήσῃ, ἐὰν οἱ κατάδικοι ἢ οἱ κριταὶ των θέλωσιν εὐρεθῇ ἐκτός τῶν κόλπων τῆς Ὁρθοδοξίας.

Παλ. Φάληρον

Κ.Δ. ΑΝΤΩΝΙΑΔΗΣ
Δικηγόρος

<p>ΑΡΘΡΑ ΣΥΝ-ΡΓΗΤΩΝ</p> <p>ΤΟ ΣΧΙΣΜΑ</p> <p>Παρά τινων ἡμερῶν δ κ. Πατέρες τῆς Βουλῆς δεχθεὶς ἀνεπιστολίαν τῆς Κοινοῦτος τῶν ἐν Ἑλλάδι Ἑθελων Ὁρθόδοξων, ἀνεκοίνοσαν εἰς αὐτὴν καὶ εἰς ἀπάντησιν πῶν ἐγρηθισῶν παρ' αὐτοῦ πληροφροῦν ἀναφορικῶς πρὸς τὸ ζήτημα τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ ἡμερολογίου, δεῖ καίτοι δὲν ἔχει ἴδιαν ἐπὶ τοῦ προκειμένου γνώμην, οὐχ ἦστον εὐραίστατος εἰς θεῖον νὰ γνωρίζῃ δεῖ ἡ Κυβέρνησις οὐδέλλως προσέτιτασι ἵνα δεχθῇ οἰανδήποτε συζήτησιν ἐπὶ τῆς καυτομίας τοῦ ἐν λόγῳ ἡμερολογίου καὶ δεῖ ἡ τυχὸν ἐπιμονὴ τῶν ἐμμενόντων εἰς τὸ παλαιὸν Ἐκκλησιαστικὸν ἡμερολόγιον θέλει παραγῶγῃ τῆν τε Κυβέρνησιν καὶ τὴν Ἐκκλησίαν τῆς Ἑλλάδος εἰς τὴν ἀναπόδραστον ἀνάγκην νὰ χαρακτηρίσωσι ταύτους ὡς σχισματικούς.</p> <p>Ἄλλὰ δ χαρακτηρηστέος οὗτος παρὰ τῆς Ἐκκλησίας καὶ τῆς Κυβερνήσεως προσποτικῶς βεβαίως Ἐκκλησίαν τηροῦσαν ἀπαρσαλεύτως τοὺς θείους καὶ Ἱεροῦς Κανόνας καὶ σεβομένη τὴν Ἱερὰν Παράδοσιν, δόκει μόνον τοιαύτῃ Ἐπιλογία δύναται ἐκ τοῦ ἴσου αὐτῆς νὰ προσδώσῃ τὴν χαρακτηρισμὸν τοῦ σχισματικοῦ εἰς τὸν ἀδιαφοροῦντα πρὸς τὰς ἀποφάσεις τῆς καὶ παρασχῇ τὸ δικαίωμα εἰς τὴν Πολιτείαν ὅπως περιβάλλῃ διὰ τοῦ νόμου αὐτῆς τὸν βαρὺν τοῦτον χαρακτηρισμόν.</p> <p>Καὶ ὁ αὐτὸς Ἐπιλογίαν τῆς Ἐπιλογίας δὲ</p>	<p>πρὸς ἡ ἀπόφασίς τῆς ἀντιανουικῆς μεταρρυθμίσεως τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ ἡμερολογίου, ἡ συμφωνία τῶν ἄλλων Ὁρθόδοξων Ἐκκλησιῶν ἐθεωρήθη ὡς τὶ δευτερεύουσα καὶ ἡσσουσα σημασίας, ἀναγνωρισθῆσα, ὡς ἀπαραίτητος, παρὰ τὰς διατάξεις τοῦ Συντάγματος, μόνον τῆς συμφωνίας τοῦ Οἴκ. Πατριαρχείου. «Ἀνατιθίσῃ, (ἀγεῖ ἡ Ἱερὰρχία) τῷ Μακαριωτάτῳ Προέδρῳ, ἔπως πρὸς τοῦτο συνεννοηθῇ μετ' ἄλλων τῶν Ἐκκλησιῶν ἰδίας δὲ τοῦ Οἴκ. Πατριαρχείου, ἡ μετ' οὐ συμφωνία ἔσται ἈΠΑΡΑΙΤΗΤΟΣ».</p> <p>Τὰ ἐπιχειρήματα τὰ ὅποια οἱ εἰσηγηταὶ τῆς καυτομίας προσκομίζουσι δὲν δύναται νὰ βασισθῶσιν ἐπὶ του ἔδαφους τῶν θεῶν καὶ Ἱερῶν Κανόνων ὅπως δικαιοῦσιν ταύτην ἀπέναντι τῆς Πολιτείας. Δόκει δεῖ το Πατριαρχεῖον Ἱεροσολύμων ἀπήγγεῖ δεῖ ἡ ἡμερολογικὴ μεταρρυθμίσις δογματικῶς καὶ κανονικῶς δὲν καλύπτει ἴσως τὴν καυτομίαν καὶ ἐκ κοινῆς συμφωνίας τῶν Ὁρθόδοξων Ἐκκλησιῶν, τοιαύτην καὶ οὐχὶ τὴν μονομερῆ ἀντιανουικὴν καὶ ἀνατιθίσῃ, ἡ δὲ κομμοίσις τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ πρὸς τὸ Πολιτικὸν ἡμερολόγιον κἀν τοῦ ἀποῦ, εἰ μόνον δὲν συγχυρῇ τὴν δικαιοσύνην τῆς ἐνότητος τῶν Ὁρθόδοξων Ἐκκλησιῶν τῆν κατεχόμενων τῆς ἐπίσεως ἀποκοθεῖν οἱ Ἱεροὶ Κανόνες, ἀλλὰ καὶ ἐβλαπῇ τὴν Πολιτείαν ἀπὸ ἐθνολογικῆς ἀσέπειας, τῶσαν ἐν Μακεδονίᾳ, ἔκου οἱ ἡμοθεσίς ἐγκαταλείπον τούς Ἑλληνικούς Νόμους καὶ ἐκκλησιάζονται εἰς τούς Σερβί-</p>
--	--

ΠΕΡΙ ΤΟΝ ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΟΝ ΑΓΩΝΑ ΤΗΣ ΟΡΘΟΔΟΞΟΥ ΚΟΙΝΟΤΗΤΟΣ ΑΘΗΝΩΝ¹

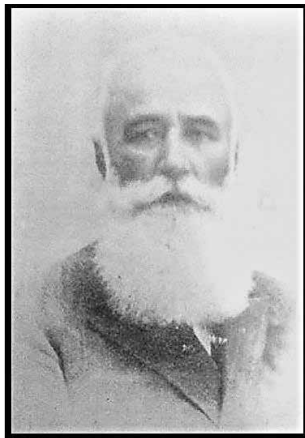
Τὸ ἀδελφοκτόνον χάσμα καὶ τὸ οἰκονομικὸν βάραθρον, τὰ ὁποῖα ἐγώπαθεῖς κομματαρχῶν ψυχαί, καὶ ληστρικαὶ χεῖρες διήνοιξαν εἰς τὸ Ἔθνος, κατέστησαν εὐρύτερα ἔτι, ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Ἀθηνῶν Χρυσόστομος, μετ' ἄλλων ὁμοφρόνων αὐτῶ ἀρχιερέων, ἱερέων καὶ θεολόγων, διὰ τῆς εἰσαγωγῆς καὶ παρ' ἡμῖν τοῦ Παπικοῦ καὶ Λουθηροκαλβινικοῦ ἡμερολογίου, τοῦ ἐπωνομαζομένου Γρηγοριανοῦ, ἀντὶ τοῦ Ἰουλιανοῦ, τὸ ὁποῖον ὁ ἀληθῆς Χριστιανισμὸς, ὃν διακρατεῖ ἀγνὸν καὶ ἀμόλυντον ἀπὸ πάσης προσθήκης καὶ προσθαφαιρέσεως ἢ Ὁρθοδοξία, ἀπὸ τῆς συστάσεως αὐτοῦ ἀκολουθεῖ. Διχάσαντες καὶ οὗτοι τὴν Ἐκκλησίαν, ὡς οἱ πολιτικοὶ τὸ Ἔθνος, ἀναδειχθέντες οὕτως ἐπαναστάται καὶ ἀνατροπεῖς κατὰ τῶν τῆς ὀρθοδόξου ἑλληνικῆς Ἐκκλησίας θεσμίων.

Ὡς δικαιολογίαν δὲ κατὰ τοῦ συσσεύσαντος τὴν εἰρήνην καὶ διασπάσαντος τὴν ἐνότητα τῆς Ἐκκλησίας, ὅλως ἐκνόμου αὐτῶν πραξικοπήματος προβάλλουσιν οἱ πραξικοπηματῆται «Ὅτι τὸ Ἰουλιανὸν ἡμερολόγιον εἶναι λανθασμένον. Ἐγένετο δὲ ἡ διόρθωσις αὐτοῦ χάριν τοῦ Λαοῦ καὶ ὅτι δὲν παρεβιάσθησαν, οὔτε τὰ δόγματα, οὔτε αἱ παραδόσεις τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας. Ἡ Ἱερά Σύνοδος τῆς Ἑλλάδος ἔχει τὴν ἀξίωσιν, ὅπως τὰ τέκνα τῆς ὑπακούουν εἰς αὐτήν», ὡς εἶπεν ὁ Σεβασμιώτατος Χρυσόστομος εἰς τὴν ἐφημερίδα «Ἑλληνικὴν» τῆς 11 παρελθόντος μηνός.

---

1. ΣΚΡΙΠ (20-2-1927)

Παρατηροῦμεν ὅμως, ὅτι ταῦτα διατεινόμενος ὁ Σεβασμιώτατος στραγγαλίζει τὴν ἀλήθειαν σοφιστευόμενος Ἰησουϊτικῶς. Διότι καὶ τὸ Γρηγοριανὸν ἡμερολόγιον εἶνε λανθασμένον, ὡς εἶνε καὶ τὸ Ἰουλιανόν. Καὶ διότι, ναὶ μὲν δὲν παρεβιάσθησαν τὰ δόγματα, ἀλλὰ παρεβιάσθησαν καὶ ἀνετράπησαν, οἱ μετὰ τῶν δογμάτων συνυφασμένοι Κανόνες τῆς Ὁρθοδοξίας, ὁ ἑβδομος τῶν ἀγίων Ἀποστόλων καὶ ὁ πρῶτος τῆς ἐν Ἀντιοχείᾳ Συνόδου, οἱ ἀπαγορεύοντες αὐστηρότατα τὴν ἀλλαγὴν τοῦ ἡμερολογίου, καθὼς καὶ αἱ Παραδόσεις αἰτινες διασαλπίζουσιν, ὅτι ἐπὶ δύο χιλιάδες σχεδὸν ἔτη ἡ Ὁρθοδοξία, τὸ Ἰουλιανὸν ἡμερολόγιον πιστότατα ἐτήρησε καὶ ἡ πλειονότης τῶν Ὁρθοδόξων Ἐκκλησιῶν εἰσέτι τηρεῖ.

Σωτ. Κυριαζόπουλος.

Ἐπειτα γνωστοῦ ὄντος, ὅτι τὸ Ἔθνος εἶνε διηρημένον πολιτειακῶς καὶ ἀλληλομισεῖται ἀσπόνδως, ἡ δὲ εἰσαγωγή τοῦ Γρηγοριανοῦ ἡμερολογίου τὸ διήρесе καὶ ἐκκλησιαστικῶς, ὠθοῦσα αὐτὸ εἰς ἀδελφοκτονίαν, ἐρωτᾶται ὁ Σεβασμιώτατος Χρυσόστομος, ὁ διΐσχυριζόμενος, ὅτι «χάριν τοῦ λαοῦ ἐγένετο ἡ διόρθωσις» νὰ μᾶς εἴπη, χάρις πρὸς τὸν λαὸν λέγεται αὕτη ἡ καταθόνιος ὑπονόμευσις καὶ διάσπαισις τῆς τοῦ λαοῦ ἐνότητος ὑπὲρ τῆς ὁποίας νυχθημερὸν ἔπρεπε νὰ ἀγωνίζωνται οἱ ἀξιοῦντες, ὅτι εἶνε ἀντιπρόσωποι τοῦ Χριστοῦ, Ὅστις, ὡς διαθήκην ἐπαφῆκεν εἰς τοὺς πιστεύοντας αὐτὸν τὴν ἀγάπην καὶ τὴν ἐκ τῆς ἀγάπης ἐκπηγάζουσιν ἀληθῆ εἰρήνην, ἧς ἔχει ἀπόλυτον ἀνάγκην ὅπως

εὐθυδρομήσῃ; Τὸν ὁποῖον ἂν οἱ Σεβασμιώτατοι ἡγάπων, θὰ ἐπροτίμων ἅπαντες νὰ ἀναρτηθῶσιν ἐπὶ τοῦ Σταυροῦ, ὡς διατάττει ὁ Χριστὸς παρὰ νὰ ἐπιτρέψωσιν εἰς τοὺς ἀρχομανεῖς κομματάρχας νὰ κατασυντρίψωσι τὸ Ἔθνος διὰ τοῦ ἀπαισίου διχασμοῦ.

Ἐπίσης λέγων ὁ Σεβ/τος «Ἡ Ἱερὰ Σύνοδος ἔχει τὴν ἀξίωσιν ὅπως τὰ τέκνα τῆς ὑπακούουν εἰς αὐτήν» δὲν πιστεύομεν ν' ἀγνοῶσι καὶ αὐτὸς καὶ οἱ λοιποὶ Σεβασμιώτατοι καὶ Θεολόγοι οἱ ὁμόφρονες αὐτῶ, οἱ μισθοδοτούμενοι ἐκ τοῦ ἰδρώτος τοῦ λαοῦ, ὅτι αἱ ἀξιώσεις τὰς ὁποίας ἀπαιτοῦσιν ἀπὸ τὸν λαὸν εἰσὶν ἀλληλέγγυοι. Ὅπερ μεθερμηνευόμενόν ἐστίν, ὅπως αὐτοὶ ἔχουσι τὴν ἀξίωσιν νὰ τοὺς ὑπακούουν τὰ πνευματικὰ τῶν τέκνα, δικαιοῦνται [καὶ ταῦτα] νὰ ἀξιώσιν ἀπὸ τοὺς πνευματικούς αὐτῶν πατέρας νὰ διδάσκωσι καθαρὰν καὶ ἀνόθευτον τὴν ἀλήθειαν τοῦ Εὐαγγελίου καὶ νὰ τὰ προφυλάττωσιν ἀπὸ τοὺς ἰδεολογικοὺς λύκους, ἵνα μὴ τὰ κατασπαράττωσιν.

Ἐρωτῶνται λοιπὸν νὰ μᾶς εἴπωσιν οἱ Σεβασμιώτατοι: Δύνανται νὰ ἀποδείξωσιν ἔργῳ, ὅτι τὰ πνευματικὰ αὐτῶν τέκνα, τὰ ἀποτελοῦντα τὸν λαόν, εἶνε μεμορφωμένα κατὰ τὸν Εὐαγγελικὸν νόμον, καὶ ὅτι θυσιάζονται οὗτοι ὡς διατάττει ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς, ὅπως τὰ προφυλάξωσιν ἀπὸ τοὺς αἰρετικούς καὶ τοὺς διαφόρους ἄλλους ἰδεολογικοὺς λύκους; Δυστυχῶς καὶ ναί, ἐὰν θελήσωσιν οἱ Σεβ/τοι νὰ εἴπωσιν, οἱ ἀποδεδειγμένως λυμαινόμενοι καὶ κατασπαράσσοντες τὰ πνευματικὰ αὐτῶν τέκνα, Χιλιασταί, Προτεστάνται, Παπισταί, Κουμμουνισταί, Μασσῶνοι, Ψυχισταί, Ἄθεοι, τοὺς διαψεύδουν ἀποκαλύπτοντες τούτους, οὐχὶ πνευματικούς πατέρας, ἀλλὰ ἀπαισίους παιδοκτόνους, μητρυιούς, ἀδιαφοροῦντας τελείως διὰ τὸν ψυχικὸν σπαραγμὸν

τῶν τέκνων των, καὶ ἐνδιαφερομένους μόνον καὶ ἀπαιτοῦντας παχυτάτας μισθοδοσίας ἀπὸ τὰ τέκνα των, ἵνα ἐν χλυδῇ καὶ ραστώνῃ τὸν βίον διάγωσιν.

Τούτων οὕτως ἀναντιλέκτως ἐχόντων, καὶ τοῦ Σεβ. Χρυσοστόμου μετὰ τῶν ὁμοφρονούντων αὐτῷ ἐπιμενόντων νὰ διακρατήσωμεν τὸ Γρηγοριανὸν ἡμερολόγιον, δικαιούμεθα νὰ ὑποθέσωμεν δύο τινά: ἢ ὅτι ἀγνοοῦσιν οὗτοι τὴν ἱστορίαν τῆς Ὁρθοδοξίας, μεθ' ἧς εἶνε συνυφασμένος ἀρρήκτως ὁ Ἐθνισμὸς μας καὶ ἐπομένως εἶνε ἀνιστόρητοι, ἢ ὅτι ἀπιστοῦσι πρὸς τοὺς Ἀποστόλους καὶ τὰς Συνόδους ἀποδοκιμάζοντες τὰ παρ' αὐτῶν θεοπισθέντα, ἐν οἷς περιλαμβάνεται καὶ τὸ Ἰουλιανὸν ἡμερολόγιον, ἐσκεμμένως δὲ ἐξυπηρετοῦντες τοῦ Λουθηροκαθιτισμοῦ καὶ Παπισμοῦ τὰς αἵρετικὰς δοξασίας.

Καὶ ἐὰν μὲν ἀποδεχθῶμεν τὴν πρώτην ὑπόθεσιν, τότε οἱ Σεβασμιώτατοι εἶνε ἀνάξιοι νὰ κατέχωσι τοὺς ἐπίσκοπικούς θρόνους, καὶ δέον νὰ αὐτοκαθαίρεθῶσιν. Ἐὰν δὲ τὴν δευτέραν, τότε ἐκτὸς τῆς καθαιρέσεως εἰς ἣν ὑπόκεινται, ἐπισύρῳσιν ἐπὶ τῶν κεφαλῶν των καὶ τὰς ἀρὰς καὶ τὰ ἀναθέματα τῶν μεγάλων καὶ ἁγίων τῆς Ὁρθοδοξίας ἀνδρῶν, τῶν τὰ δόγματα καὶ θέσμια τῆς Ὁρθοδοξίας θεοπισάντων, οἵτινες ἐγνώριζον κάλλιστα, ὡς λέγει ὁ ἐρμηνευτὴς τοῦ ἐβδόμου Ἀποστολικοῦ Κανόνος, ὅτι τὸ Ἰουλιανὸν ἡμερολόγιον εἶνε λανθασμένον, ἀλλὰ ἐκράτησαν τοῦτο, διὰ νὰ διακρίνῳνται καὶ διαχωρίζῳνται τελείως ἀπὸ τὸν Παπισμὸν, οὗ ἡ κεφαλὴ αὐτοχρισθεῖσα ὡς γνωστὸν ἰσόχριστος, τελεία, ἀλάνθαστος καὶ ἀναμάρτητος, ἐπανίδρυσεν ὑπὸ τὸ προσωπεῖον τοῦ Χριστοῦ τὸ αἰμοσταγὲς τῶν Καισάρων κράτος, ὅπερ ὑπερέβη κατὰ τὴν κακουργίαν, νοθεύσασα ἐπὶ πλέον καὶ τὸ Σύμβολον τῆς Ὁρθοδόξου πίστεως, διὰ τῆς προσθήκης εἰς αὐτό, τοῦ συνεισάγοντος

τὴν πολυθειᾶν, ἀντιγραφικοῦ καὶ ἀντεπιστημονικοῦ filioque, τὸ ὁποῖον σημαίνει, ὅτι τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον ἐκπορεύεται καὶ ἐκ τοῦ Υἱοῦ καὶ τὸ ὁποῖον ὁ ἀληθὴς τῆς Ὁρθοδοξίας φωστὴρ Φῶτιος ὁ Μέγας ἐν ἀληθείᾳ «*κορωνίδα τῶν κακῶν ἀπάντων*» ἐπωνόμασε λέγων μεταξὺ ἄλλων καὶ τὰ ἐξῆς κατὰ τοῦ Παπισμοῦ: «... Ἀλλὰ γὰρ οὐχὶ μόνον εἰς ταῦτα παρανομεῖν ἐξηνέχθησαν, ἀλλὰ καὶ εἴ τις κακῶν κορωνίς, εἰς ταύτην ἀνέδραμον... Δύο ἐπὶ τῆς Ἁγίας Τριάδος εἰσάγειαν αἴτια, Υἱοῦ μὲν καὶ Πνεύματος τὸν Πατέρα, τοῦ Πνεύματος δὲ πάλιν τὸν Υἱόν, καὶ εἰς διθεῖαν τὴν μοναρχίαν λύειν, καὶ μηδὲν ἤττον τῆς ἑλληνικῆς μυθολογίας τὴν τῶν Χριστιανῶν σπαράττειν θεολογίαν, καὶ τῆς ὑπερουσίου καὶ μοναρχικῆς Τριάδος ἐξυθρίζειν τὸ ἀξίωμα...».

Ναὶ Σεβασμιώτατοι. Διὰ νὰ διακρινώμεθα τελείως ἀπὸ τὸν αἰρετικόν, ὑπερφίαλον καὶ φίλαρχον Παπισμόν, τὸν νοθεύσαντα τὸ Σύμβολον τῆς Ὁρθοδόξου ἡμῶν πίστεως, καὶ ἐπιζητήσαντα νὰ ἐπικαθήσῃ ὡς ἡ Ρώμη, ἐπὶ τοῦ τραχήλου ὀλοκλήρου τοῦ Χριστιανικοῦ κόσμου, κατασυντρίψαντα δὲ ἡμᾶς διὰ τῶν καταπτύστων Σταυροφοριῶν, καὶ καταβασανίσαντα, χειρότερον τοῦ Ἀντιχρίστου Μῶαμεθ, οὗ τὰ ἔργα πλήρως ἐμιμήθη, καὶ διὰ νὰ μὴ συμπέσῃ, νὰ ἐορτάσωμεν τὸ Πάσχα μετὸς σταυρώσαντας τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστὸν Ἰουδαίους, ὅπερ πολλακίς θὰ συμβῆ, ἐὰν ἀποδεχθῶμεν τὸ Γρηγοριανὸν ἡμερολόγιον.

Ἐπομένως, οἱ διακρατοῦντες τὸ Ἰουλιανὸν ἡμερολόγιον, νομίμως ἀγωνίζονται, ἐν πληρεστάτῳ εὐρισκόμενοι δικαίῳ. Οἱ δὲ Σεβασμιώτατοι ἐν τελείῳ ἀδίκῳ. Καὶ ὀφείλουσιν, ἐὰν θέλωσι νὰ μὴ ὀνομασθῶσι προβατόσχημοι λύκοι, ἀλλ' ἀληθεῖς πνευματικοὶ ποιμένες, νὰ

ἐπαναφέρωσι τὴν διασπασθεῖσαν παρ' αὐτῶν εἰρήνην καὶ ἐνότητα εἰς τὴν Ὁρθόδοξον Ἑλληνικὴν Ἐκκλησίαν τοῦ Χριστοῦ, ἣν ὁ ἴδιος ἐθεμελίωσεν ἐπὶ τοῦ πανάγνου αὐτοῦ αἵματος καὶ ἐλάμπρυναν καὶ ἐδόξασαν, τὰ μεγαλοφυέστερα τοῦ Χριστιανισμοῦ ἑλληνικὰ πνεύματα. Καὶ ἵνα τοῦτο ἐπιτύχῃσι τελεσφόρως δέον νὰ ἀφαιρέσωσι τοὺς χρυσοποικίλους καὶ ἀδαμαντοστίκτους σταυροὺς ἀπὸ τὰ στήθη των καὶ νὰ θέσωσι ἐπ' ὤμου τούτους, βαδίζοντες ἀκάμπτως τὴν στενὴν καὶ τεθλιμμένην τοῦ καθήκοντος ὁδόν, ὅπως συμφιλίωσωσι τὸ δεδιχασμένον Ἔθνος, τὸ ὁποῖον ἄγεται καλπάδην ὡς ἐκ τοῦ διχασμοῦ τοῦ λυμαιομένου τοῦτο, εἰς ξενικὴν ὑποδούλωσιν εἰ μὴ διάλυσιν, ἧς τὰς συνεπειὰς θὰ ὑποστῶσι πρῶτοι οἱ Σεβασμιώτατοι.

Γνώτωσαν ἅπαντες, ὅτι ὁ Ἑλληνισμὸς διὰ τῆς Ὁρθοδοξίας ἠλευθερώθη ἀπὸ τὴν Ρώμην, διὰ τῆς Ὁρθοδοξίας ἐδοξάσθη καὶ ἐλάμπρυνθη, διὰ τῆς Ὁρθοδοξίας ἐσώθη ἀπὸ τὸν Παποτουρκικὸν ζυγόν, ἐπὶ τῆς Ὁρθοδοξίας βασισθεῖς ἐπανεστάτησε. Καὶ ἄνευ τῆς Ὁρθοδοξίας, ἀδύνατον νὰ ζήσῃ.

Σωτηρ. Κυριαζόπουλος
Δημοσιογράφος ἐκ Πατρῶν

ΒΙΒΛΙΑ, ΕΦΗΜΕΡΙΔΕΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΟΔΙΚΑ ΤΩΝ ΓΝΗΣΙΩΝ ΟΡΘΟΔΟΣΩΝ

ΕΤΟΣ ΕΝΑΤΟΝ (1932)

Κατὰ τις ἀρχές τοῦ 1932 ἄρχισε νὰ ἐκδίδεται ἡ μηνιαία ἐφημερίδα «*Ὁρθόδοξος Φιλικὴ Ἐταιρεία*» ὑπὸ τοῦ βιομηχανοξυλουργοῦ καὶ ἀνεξάρτητου ὑποψηφίου Βουλευτοῦ Σπυρίδωνος Κοκκῶρη, ὅπως φαίνεται ἀπὸ τὸ ἓνα καὶ μοναδικὸ φύλλο ποὺ διασώθηκε τῆς βραχύβιας αὐτῆς ἐφημερίδος - ἀργότερα ἐπανεκδόθηκε μὲ τὴν ὀνομασία «*Ἑλληνικὴ Ἀνάστασις*», μὲ ὕλη κυρίως ἐκκλησιαστικὴ, πολιτικὴ καὶ πατριωτικὴ.

Ἀκολούθησαν δύο ἐκδόσεις Ζηλωτῶν Ἀγιορειτῶν Μοναχῶν, οἱ ὁποῖες εἶναι ἀπαντητικὲς στὴν ἐκδοση τοῦ Καινοτόμου Ἀρχιεπισκόπου Χρυσοστόμου μὲ τίτλο «*Ἐλεγχος παραποιήσεως συνοδικῶν πράξεων καὶ πατριαρχικῶν ἐγγράφων*» (Ἀθῆνα 1931). Σὲ αὐτὲς τοῦ ὑπενθυμίζουν ὅτι ἡ καταδικὴ τοῦ Γρηγοριανοῦ ἡμερολογίου δὲν βασίζεται μόνον στό, πλαστὸ ὅπως ἀποδείχθηκε, κείμενο τοῦ λεγόμενου «*Σιγγιλιῦ*» τοῦ 1583, ἀλλὰ σὲ μέγα πλῆθος μαρτυριῶν, τὶς ὁποῖες ἀποδεχόταν σὲ προγενέστερα ἱστορικὰ ἔργα καὶ μελέτες του καὶ αὐτὸς ὁ ἴδιος ὁ πρωτεργάτης τῆς εἰσαγωγῆς τοῦ «*Παπολατινικοῦ ἡμερολογίου*» Χρυσόστομος Παπαδόπουλος ὡς Ἀρχιμανδρίτης.

Μέσα στὸ ἔτος αὐτὸ κυκλοφόρησαν καὶ δύο βιβλία τοῦ μακαριστοῦ Ἀγιορείτου Πνευματικοῦ Αρχιμ. Ἰερωνύμου τοῦ Κρητὸς († 1943), Ἰδρυτοῦ καὶ Γέροντος τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Ἁγίας Παρασκευῆς Ἀχαρνῶν Ἀττικῆς· τὸ «*Εὐαγγελικὴ Ἀγάπη*», 36 σελίδων, μὲ πνευματικὲς νουθεσίες καὶ παραινέσεις, κάποιες σὲ ποιητικὴ μορφή, καὶ τὸ «*Ἀκολουθία καὶ Μαρτύριον τῶν Ἁγίων καὶ Θαυματουργῶν Μεγαλομαρτύρων Θεοδώρων Τήρωνος καὶ Στρατηλάτου*». Στὸ δεῦτερο περιλαμβάνεται καὶ σπουδαῖος Πρόλογος, ἐκ τοῦ ὁποῖου μεταφέρουμε ἓνα λίαν ἀξιόλογο ἀπόσπασμα:

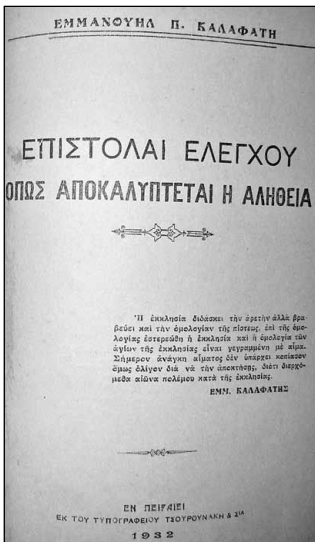
«Χειμῶνα, καθὼς κάθε Χριστιανὸς διακρίνει, φοβερὸν διέρχεται σήμερον πᾶσα ἡ Ὁρθοδοξία. Διώκεται ἡ εὐσέβεια, χλευάζεται ἡ ἀρετὴ, περιφρονεῖται ἡ Ἐκκλησιαστικὴ Παράδοσις. Τὸ δὲ φοβερὸν-

ὅτι Ποιμένες τῆς Ἐκκλησίας μεταβάλλονται εἰς διώκτας αὐτῆς. Καὶ ἐκεῖνο τὸ ὅποῖον ἔγραφέ ποτε ὁ Μέγας Βασίλειος “ἐν ἔστιν ἐγκλημα νῦν σφοδρῶς ἐκδικούμενον, ἡ ἀκριβῆς τήρησις τῶν πατρικῶν παραδόσεων... Οὐ πολλὰ παρὰ τοῖς κριταῖς τῆς ἀδικίας αἰδέσιμος, οὐκ ἄσκησις εὐσεβείας, οὐ πολιτεία κατὰ τὸ Εὐαγγέλιον ἐκ νεότητος εἰς γῆρας διανυσθεῖσα... εἰς πένθος ἐστράφησαν ἡμῶν αἱ ἑορταί, οἴκοι προσευχῶν ἀπεκλείσθησαν, ἀργὰ τὰ θυσιαστήρια τῆς πνευματικῆς λατρείας”, τοῦτο ἐνόπιον ἡμῶν ἐξελίσσειται. Πολλὰ καὶ αἰσθητὰ εἰς ὄλους εἶναι τὰ μεγάλα κακά, τὰ ὅποια ἔφερεν ὁ ἀντικανονικὸς νεωτερισμὸς εἰς τὸ Μηνολόγιον καὶ Ἑορτολόγιον τῆς ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας. Σχίσματα καὶ διαιρέσεις, ἀνατροπὴ τῆς εὐταξίας καὶ σύγχυσις πλήρης, καταπάτησις ἀρχαιοτάτων τῆς Ἐκκλησίας θεσμῶν, σκάνδαλον μέγα εἰς τὴν συνείδησιν τῶν πιστῶν ἦσαν τὰ ἐπακόλουθα, ἂν καὶ ὑπὸ ἀγίων Οἰκουμενικῶν Συνόδων ἐξεφωνήθησαν ἀναθέματα διὰ τοὺς ἀθετοῦντας “πᾶσαν Ἐκκλησιαστικὴν παράδοσιν ἔγραφον ἢ ἄγραφον”. Ἐπὶ τῇ βάσει δὲ τοῦ Ἀποστολικοῦ “πέθεσθε τοῖς ἠγουμένοις ὑμῶν καὶ ὑπέικετε”, ἀξιοῦν ἀπὸ τὸ Πλήρωμα τῆς Ἐκκλησίας, οἱ ὑποστηρίζοντες τὴν ἀντορθόδοξον ταύτην Καινοτομίαν Ποιμένες, ἀπόλυτον εὐπειθεῖαν. Ἀλλὰ πῶς τὰ γνήσια τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας τέκνα νὰ ὑπακούσουν, καθ’ ἣν στιγμὴν οὗτοι δὲν ὑπακούουν εἰς τοὺς ἀγίους Πατέρας, τοὺς ὁποίους κατὰ τὸ προφητικὸν “προεἴλητο ἀγαπᾶν ὁ Κύριος” καὶ δὲν σέβονται τὸ παραδεδομένον ὑπ’ αὐτῶν καὶ κεχαριτωμένον ὑπὸ τοῦ ἀγίου Πνεύματος καθεστῶς τῆς Ἐκκλησίας, ἐνῶ ὁ Κύριος περὶ αὐτῶν εἶπεν: “ὁ ἀκούων ὑμῶν ἐμοῦ ἀκούει καὶ ὁ ἀθετῶν ὑμᾶς ἐμὲ ἀθετεῖ· ὁ δὲ ἐμὲ ἀθετῶν ἀθετεῖ τὸν πέμψαντά με”; Πῶς οἱ εὐσεβεῖς χριστιανοὶ νὰ κλείσουν τὰ ὦτα των εἰς τὰς φωνὰς καὶ τὸ ἔργον τῶν ἀγίων τοῦ Θεοῦ, καὶ νὰ στερηθοῦν τὸν ἔπαινον καὶ εὐλογίαν ἀπὸ τῆς ἀγίας Τριάδος, τὸν ὅποῖον ἀκούομεν ἀπὸ τοῦ στόματος αὐτοῦ τοῦ

Ἀποστόλου Παύλου “Ἐπαινῶ δὲ ὑμᾶς, ἀδελφοί, ὅτι πάντα μου μέμνησθε καὶ καθὼς παρέδωκα ὑμῖν τὰς παραδόσεις κατέχετε” (Κορ. Α΄ ια΄ 2), νὰ ἀποδεχθοῦν δὲ διδασχὰς ποικίλας καὶ ζένας, ἐντάλματα ἀνθρώπων “κατὰ τὰ ἀσθενῆ τοῦ κόσμου στοιχεῖα καὶ οὐ κατὰ Χριστόν”, ὅπου ὑπάρχει μάλιστα κίνδυνος ψυχῆς; Τὰ πιστὰ τῆς Ἐκκλησίας τέκνα μετὰ φόβου Θεοῦ πρὸς τὴν ἐντολὴν τοῦ ἁγίου Πνεύματος “Στήκετε καὶ κρατεῖτε τὰς παραδόσεις” (Β΄ Θεσ. Β΄ 15), συμμορφούμενα ὡς καὶ πρὸς τὴν ἐτέραν “Μένε ἐν οἷς ἔμαθες καὶ ἐπιστώθης εἰδὼς παρά τινος ἔμαθες” (Β΄ Τιμ. γ΄ 14), εὐλαβῶς ἀπάντησιν εἰς τὴν τῶν νεωτεροποιῶν σήμερον Ποιμένων περὶ ὑπακοῆς ἀδόκιμον ἀξίωσιν ἔχουν νὰ δώσουν, τὴν καὶ τῷ Θεῷ εὐάρεστον “Πειθαρχεῖν δεῖ Θεῷ μᾶλλον ἢ ἀνθρώποις” (Πράξ. ε΄ 29)».

Κλείνουμε τὸ ἔνατο ἔτος μὲ μία βαρυσήμαντη, καὶ σχεδὸν ἄγνωστη, ἔκδοση. Πρόκειται γιὰ τὸ βιβλίον «Ἐπιστολαὶ ἐλέγχου» ποῦ συντάξε ὁ Πειραιώτης συγγραφέας, ἱεροκήρυκας καὶ ἀναγνώστης Ἐμμανουὴλ Π. Καλαφάτης, τὸ ὁποῖο ἀποτελεῖται ἀπὸ 46 σελίδες καὶ περιλαμβάνει μερικὲς ἐπιστολές-φωτιὰ πρὸς διάφορα σημαίνοντα ἐκκλησιαστικὰ πρόσωπα.

Ἡ πρώτη ἐπιστολὴ ἀπευθύνεται πρὸς τὸν γνωστὸ Καθηγητὴ Θεολογίας Παναγιώτη Τρεμπέλα, ὁ ὁποῖος θεωροῦσε ἄκριτο φανατισμὸ τὴν ἐμμονὴ στὸ Παλαιὸ Ἡμερολόγιο. Σὲ αὐτὴ, μεταξὺ ἄλλων,

διαβάζουμε τὰ ἐξῆς ἀξιοπρόσεκτα: «Τὸ 1922 ὅτε ἐδημοσιεύθη εἰς τὰς ἐφημερίδας κατ’ ἀρχὰς ἡ εἰδησις περὶ ἀλλαγῆς τοῦ ἡμερολογίου ἐγὼ ἤμουν κατάκειτος εἰς τὴν κλίνην πάσχων ἐκ παρατύπου. Τὸ ἐσπέρας ἦλθεν ὁ πατήρ μου καὶ μετὰ τῶν νεωτέρων τῆς ἡμέρας ἀνέφερε καὶ τὰ περὶ ἀλλαγῆς τοῦ ἡμερολογίου. Ἐγὼ ἂν καὶ ἀσθενὴς ἠσθάνθηκα τὴν συνείδησιν ἀφυπνιζομένην διὰ τὴν πίστιν, κάτι τὸ ἀόριστον ἐπίεξε τὴν καρδίαν μου ὅτι τὸ ἡμερολόγιον εἶναι

ἡ θύρα, ἀρχὴ καινοτομιῶν».

Ἡ ἐπόμενη ἐπιστολὴ ἀπευθύνεται στὸν Πατριάρχη Κωνσταντινουπόλεως Φώτιο, στὸν ὁποῖο συστήνει νὰ διορθώσει τὴν παρανομία τοῦ προκατόχου του. Ἀκολουθοῦν τρεῖς, προτρεπτικὲς πρὸς μετάνοια, ἐπιστολὲς πρὸς τὸν Καινοτόμο Ἀρχιεπίσκοπο Ἀθηνῶν Χρυσόστομο (μὲ τὸν ὁποῖο γνωρίζονται προσωπικά) καὶ ἡ ἀπάντησις τοῦ τελευταίου. Ὁ συγγραφέας τονίζει στὸν Ἀρχιεπίσκοπο, πὺ θεωροῦσε ὅτι οἱ Παλαιοημερολογῖτες θὰ ἀπωλεστοῦν ἐξ αἰτίας τῆς ἀνυπακοῆς τους, πὺς ἂν ἰσχύει αὐτὸ τότε *«καθῆκον ἔχετε διὰ κάθε τρόπον νὰ σώσετε τὰς ψυχὰς των, διότι ἐὰν τούτων ἀπόλυνται αἱ ψυχαὶ των, μετ' αὐτῶν καὶ Ὑμεῖς θὰ ἀπολεσθῆτε ὅτι αἵτιοι σκανδάλου ἐστάθητε»*. Ἀπαριθμεῖ ἐπίσης καὶ ἄλλους νεωτερισμοὺς πὺ ἔχουν εἰσαχθεῖ στοὺς Ναοὺς τὴν ἐποχὴ ἐκείνη, καὶ σκανδάλιζαν τοὺς πιστοὺς, ὅπως τὰ ἠλεκτρικὰ φῶτα, τὴν ἀντικατάστασις τοῦ ἄγνου κεριοῦ ἀπὸ τὰ κεριὰ παραφίνης, τὴν κοπὴ τῶν γενειῶν καὶ τῶν μαλλῶν καὶ τὴν κατάργησις τοῦ ράσου τῶν κληρικῶν κ.ἄ. Γιὰ δὲ τὸ Νέο Ἡμερολόγιο ἀναφέρει πὺς ἐπέφερε *«κοινωνίαν μετὰ τῶν αἰρετικῶν καὶ ἐσκότισε τὰ πνεύματα τῶν Ἱεραρχῶν νὰ παραδεχθῶσιν καινοτομίας, καὶ ἐὰν δὲν ἀντετασσώμεθα, καὶ μετὰ τῶν αἰρετικῶν θὰ ἐνούμεθα ὡς γνωρίζομεν»*. Ἐπιλέγει δὲ ὡς ἐξῆς: *«Λοιπὸν Δέσποτά μου ἡ κεφαλὴ σου πὺ περικλείει σοφίαν γνώσεων καὶ γραμμάτων δὲν σκέπτεσαι ὅτι μίαν ἡμέραν ὡς νεκροκεφαλὴ θὰ κατατήσῃ εἰς τὸ νεκροταφεῖον καὶ κατὰ τὸν ὕμνωδὸν δὲν θὰ διαφέρῃ εἰς τίποτε ἀπὸ τὸν πτωχόν; Ναὶ πρέπει νὰ σκεφθῆτε ὅτι ἐλάβατε γνώσεις καὶ σοφίαν καὶ ἐστέφθητε τῆς ἱερωσύνης, ὅπως καλῶς καὶ θεαρέστως ποιμαίνοντες τὸ ποίμνιόν σας, περιβληθῆτε στέφανον δόξης καὶ ἀθανασίας καὶ ὄχι αἰωνίας κατασχύνης»*.

Ἀκόμη μία ἐπιστολὴ ἀπευθύνεται πρὸς τὸν τότε Χίου Πολύκαρπο, στὸν ὁποῖο παραπονεῖται γιὰ τὴν σύλληψιν καὶ ἐκδίωξιν του ἀπὸ τὸ νησί. Ἡ ἐπιστολὴ αὐτὴ ὅμως ἔχει καὶ μία ἀναφορὰ σὲ ἓνα ἰδιαίτερης σημασίας «σημεῖο» πὺ συνέβη στὴν Χίο. Ἄς ἀφήσουμε τὸν συγγραφέα νὰ τὸ περιγράψῃ: *«Κατὰ τὴν ἐπίσκεψίν μου ἐν τῇ νήσῳ Χίῳ τὸν Ἰούνιον 1932, ἐπεσκέφθην καὶ τὴν πόλιν τῶν Βροντάδων διὰ προσκύνησιν τῆς ἁγίας Εἰκόνοσ τοῦ*

Ἁγίου Μάρτυρος Ἰσιδώρου ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ του. Οὗτος ὁ Ἅγιος πρὸ ἐτῶν διὰ θαύματος ὁ ἔδειξεν ἐν τῇ ἀγία αὐτοῦ Εἰκόνι ἀπέδειξε τὸ νέον ἡμερολόγιον βδέλυγμα τῷ Θεῷ καὶ τοῖς ἀγίοις. Διὰ νυκτὸς φανερωθεὶς κατ' ὄναρ εἶς τινὰς Χριστιανοὺς τοὺς ἐπληροφόρησεν ὅτι δὲν ἀνέχεται νὰ τελεῖται ἡ ἑορτὴ του μὲ τὸ νέον, ἀλλὰ ἀναπαύεται μὲ τοὺς ἐορτάζοντας τὴν μνήμην του μὲ τὸ παλαιόν· ἐγὼ, λέγει, διὰ τὸν Χριστὸν ἔνα μαρτύριον ὑπέμεινα καὶ μίαν φορὰν ἔχουσα

Ἡ Εἰκόνα τοῦ Ἁγίου Ἰσιδώρου στὴν Χίο μὲ τὰ «δύο πρόσωπα».

τὸ αἷμα καὶ ἐκεῖνοι ποὺ κάμουν τὴν ἑορτὴν μου προτῆτερα, αὔριον νὰ σπεύσωσιν εἰς τὴν Ἐκκλησίαν νὰ μὲ ἴδωσιν μὲ δύο πρόσωπα. Τοῦτο τὸ θαῦμα ὡς ὀράται σήμερον ἐν τῇ ἀγία του Εἰκόνι εἶδον μὲ τοὺς ἰδίους μου ὀφθαλμοὺς καὶ θὰ παραμένῃ μαρτύριον ἀνευδὲς εἰς τοὺς μεγάλους καινοτόμους ποὺ ἐλύπησαν τὸν Θεόν, ἐλύπησαν τοὺς ἀγίους καὶ ἐσκανδάλισαν τοὺς Χριστιανούς».

Τὸ βιβλίον ὀλοκληρώνεται μὲ μία ἐπιστολὴ ποὺ ἐστάλη σὲ διάφορα περιοδικά, σχετικὴ μὲ τὸν γνωστὸ Καινοτόμο μητροπολίτη Κοζάνης Ἰωακείμ Ἀποστολίδη (γνωστὸ σήμερον ἀπὸ τὴν προσχώρησίν του στὸν ΕΑΜ, κατὰ τὴν περίοδο τῆς Κατοχῆς). Ὁ συντάκτης τῆς ἐπιστολῆς κατηγορεῖ τὴν Σύνοδο ποὺ δὲν καθαίρεσε τὸν Ἰωακείμ ὅταν ὁ τελευταῖος σὲ συνοδικῇ συνεδρία ὑπεραμύνθηκε τῆς Μασωνίας, ὡς δῆθεν κοινωνικοῦ θεσμοῦ, ὁ ὁποῖος ἐπιδιώκει δῆθεν τὴν ἐξύψωση τῆς κοινωνίας, καὶ ἐκφράζει τὴν ἀγανάκτησίν του γιὰ τὴν ἀνοχὴ μασόνων ἐπισκόπων στὴν Σύνοδο (γιὰ τὴν ἱστορία ὁ Μασωνισμὸς καταδικάστηκε ἀπὸ τὴν Ἱεραρχία τῆς ἐπίσημης Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος τὸ 1933).

